

Business, Language and Culture, Leadership and Management studies

Master's Thesis

**Transforming Christiansfeld by means of
Authenticity**

By Peter Maag

With Advisor

Laila Asif

Date: January 19th 2016

STU: 163063 / 180000 Pages: 71 / 80

Abstract

This thesis examines authenticity in Christiansfeld and how it is used for continued development of Christiansfeld as a living town. Christiansfeld is a Moravian UNESCO world heritage town in the southern part of Jutland, Denmark. The concepts of objective, constructive and existential authenticity are used to determine the authenticity in the historical UNESCO nominated area in Christiansfeld. Expert interviews, observations and secondary literature is used to explore the concepts of authenticity in Christiansfeld. The analysis was created according to Kotter's (1995) *steps to achieve major transformation* in conjunction with Deetz *et al.* (2000) chapters on vision, mission and discursive framing.

Key words: Objective authenticity, Constructive Authenticity, Existential Authenticity, Cultural Analysis, Moravians, Empowerment.

Table of Contents

Abstract.....	1
1 Introduction & justification of research.....	3
1.1 Relation to Study Programme.....	4
1.2 Research Question	5
2 Methodology.....	5
2.1 Philosophy of science.....	6
2.2 Research approach.....	7
2.2.1 Primary data.....	7
2.2.2 Secondary data	7
2.3 Data collection	8
2.3.1 Interviews.....	8
2.3.2 Informants.....	8
2.3.3 Interview Guide.....	9
2.3.4 Observation.....	10
2.4 Quality of data	11
2.5 Limitations & Timeframe	11
2.6 Literature review.....	12
3 Theories & Frameworks.....	12
3.1 Objective authenticity.....	13
3.2 Constructive Authenticity	14

3.3	Existential Authenticity	16
3.3.1	Intrapersonal.....	18
3.3.2	Interpersonal.....	20
3.3.3	Conclusion on existential authenticity.....	23
3.4	Framing	23
3.4.1	Steps to achieve major transformation	25
3.4.2	The means of balancing culture.....	27
4	UNESCO & Authenticity	29
4.1	The Operational Guidelines	30
5	Presentation & analysis of findings.....	32
5.1	Christiansfeld	32
5.2	The Mission & Vision and their effects on Authenticity	33
5.2.1	Infrastructure	36
5.2.2	Buildings	39
5.2.3	Squares & Green areas.....	43
5.2.4	The town as a whole	47
5.3	Communicating the vision	54
5.3.1	Traditions: rites, rituals, ceremonies, and celebration	54
5.3.2	stories (myths / legends).....	56
5.3.3	Contrast.....	56
5.3.4	Local planning legislation.....	57
5.4	Empower others to act	58
5.5	Create small wins along the way	60
5.6	Consolidate improvements and create more change.....	61
5.7	Outcomes.....	61
5.7.1	Restoration and Life	61
5.7.2	UNESCO	61
5.7.3	The Moravians.....	62
5.7.4	Intangibles.....	63
5.7.5	Expectations.....	63
6	Discussion.....	64
7	Conclusion.....	67
7.1	Recommendations for further study	69
8	Reference list	71
8.1	Links	74
8.2	Illustrations and Images	75

9	Appendix	75
9.1	APPENDIX A – Interview, Jørn Pedersen.....	75
9.2	APPENDIX B – Interview, Hans Munk Hansen.....	82
9.3	APPENDIX C – Interview, Christian Andersen	95
9.4	APPENDIX D – Interview, Birgitte Bjerg Lamp.....	105
9.5	APPENDIX E – Interview, Annemette Løkke Borg Berg.....	112
9.6	APPENDIX F – Interview, Jørgen Bøytler.....	119
9.7	APPENDIX G – Interview, Citizen.....	128
9.8	APPENDIX H - Existential authenticity Observations	131
9.9	APPENDIX I – Activity Calender.....	135
9.10	APPENDIX J – Christmas card	136
9.11	APPENDIX K – Nomination Letter	137
9.12	APPENDIX L – Guests in the Christiansfeld Centre.....	140
9.13	APPENDIX M – General Interview Guide	140
9.14	APPENDIX N – Interview files.....	141
9.15	APPENDIX O - Abbreviations.....	141
9.16	APPENDIX P – Tentative list application	142

1 Introduction & justification of research

In the southern part of Jutland, Denmark, close to the German border, there is a town called Christiansfeld. Christiansfeld was founded in 1773 by settlers of the Moravian church. The town is named after King Christian VII of Denmark who gave the Moravians permission to build their town and supported them by granting tax exemptions and financial support for the first 10 years. The Moravians were known for their entrepreneurial skills and high quality products (Berg, Marcussen & Stoklund, 2013). Therefore, the king wanted them to settle in the southern part of Jutland as the area lacked industry and commerce (Berg *et al.* 2013). As the first town of its kind in Denmark, Christiansfeld was built on the basis of a structured town plan and good craftsmanship, modelling other Moravian settlements around Europe. The majority of the town was quickly founded, and most of the buildings in the centre were built between 1773 and 1812 (Berg *et al.*, 2013).

The origins of the renewed Moravian church date back to between 1722 and 1727 where followers of the old Unitas Fraternum (Fraternal Society) from Bohemia and Moravia (Hence the name ‘Moravian Brotherhood’) emigrated to Saxony to the estate of Nicolaus

Ludwig, Count Zinzendorf. Here, they were allowed to found the village of Herrnhut (therefore, they are also known as ‘Herrnhutter’) and find refuge from religious persecution (UnitasFraternum.org, 2016). Over the course of the next centuries, the Moravian church quickly became an international venture. The Moravians established colonies in, among other places, America, Africa and central and northern Europe as they placed great emphasis on missionary work abroad (Berg *et al* 2013). Today, the Moravian brotherhood consists of 30 unity provinces spread out on 4 continents with a total of about 1 million members worldwide (Brødremenigheden.dk, 2016). During the 19th century, the town of Christiansfeld grew and the historic centre fell into disrepair (Berg *et al.* 2013). Despite its condition, architect and chairman of the national committee of the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) in Denmark, Hans Munk Hansen submitted the town to the tentative list for United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO) in 1993. He did so under a certain set of criterias: the unique artistic achievement, outstanding example of successful mixture of two building traditions and testimony of a religious community with high standards for its towns and workmanship (Appendix P). Christiansfeld was accepted on the list (Hansen, 2015).

In 2003 the RealDania trust, the Moravians and the municipality of Christiansfeld started rebuilding and restoring the historic town centre. After the municipal reforms, Kolding municipality took over from Christiansfeld municipality and in 2010 they decided to further their investment in the restoration of Christiansfeld (Kristeligt-dagblad.dk, 2013). On July 4th 2015, Christiansfeld was nominated as a UNESCO world heritage city, the first of its kind in Denmark.

I was made aware of Christiansfeld and their intention to become a UNESCO World Heritage Site prior to the nomination. I was informed that extensive remodelling of town had been done, including recreating the original streets to make the town look more authentic. I heard that this was done in order for the town to be accepted as a UNESCO World Heritage Site. I thought it was interesting that Christiansfeld had sought to recreate authenticity, as one may consider recreating or re-designing a town to appear old, as false authenticity. This is one of the issues I have tried to examine in this study.

1.1 Relation to Study Programme

The study programme, Business, Language & Culture, Leadership and management studies is focused on preparing students to deal with leadership issues; “*This concentration*

prepares students to contribute their leadership skills to the management of organisations, networks and projects in a variety of international contexts.” (issuu.com, 2011).

This also includes relational perspectives on cultural contexts;

Candidates also acquire the insights needed to lead and manage effectively in overlapping cultural contexts — organisational, professional, national, regional, and political. Candidates are provided with a practical and relational understanding of cultures as strategic and symbolic resources they can mobilise to their own advantage and to the advantage of the organisations they lead. (issuu.com, 2011).

The course Managing Cultures as a Strategic Resource is used as the basis for this thesis as “*This course explores how leaders, managers, and employees mobilise organisational, national, and professional cultures as strategic and symbolic resources in a variety of different contexts*” (Kursuskatalog.cbs.dk, 2012).

The course will be used as the basis for analysis of how the town and its inhabitants use their culture. The authenticity or culture of the town is actively being managed by the various controlling groups, such as the Moravian Brotherhood and Kolding municipality.

1.2 Research Question

My research questions will be based upon this form:

How is Christiansfeld using or creating authenticity to continue its development as a living town?

- What is authenticity in tourism?
- What has been done to improve the town?
- How do these concepts relate to the town?
- What has this resulted in?

The research question relates to the vision in Christiansfeld of continuing to be a living town.

2 Methodology

In the following sections I will outline the philosophy of science in the thesis and how I conducted research, both primary and secondary, followed by an assessment of my data quality, limitations, timeframe and a literature review.

2.1 Philosophy of science

To explore and understand the concept of Authenticity in relation to Christiansfeld, I chose to do an explorative study. The concept of authenticity in UNESCO world heritage management and its relation to authenticity in the tourism experience has rarely been treated as a subject in academic writing. I can through an explorative approach delve into the underlying reasoning of authenticity and determine how this is used in the town and to what effect.

Because of the subjective nature of existential authenticity and the interpersonal nature of constructive authenticity I have chosen to use a phenomenological research approach as it "*describes the meaning for several individuals of their lived experiences of a concept or a phenomenon*" (Creswell, 2007; 57). Thereby, this approach allows me to create a composite essence of the experience and an analysis of the phenomenon of authenticity through thorough description derived from informants (Creswell, 2007).

Throughout my thesis, two different paradigms are used: positivism and constructivism. The positivist paradigm is used in objective authenticity, as authentic is seen as a fixed property of an object or event (Jamal & Hill, 2002). Therefore, documents and expert interviews have been used to determine the authenticity of an object. Constructive authenticity and existential authenticity rely on social constructivism, as meaning is negotiated through the process of interaction (Jamal & Hill, 2002).

Applied philosophical approaches			
Aspects of authenticity	Objective authenticity	Constructive authenticity	Existential authenticity
Ontology	Realism, as facts exist and can be revealed.	Relativism, Facts depend on the viewpoint of the observer.	Nominalism, facts are all human creations.
Epistemology	Positivism, the properties can be measured through objective measures	Social Constructivism, meanings are negotiated through the process of interaction between, e.g.: interviewer and informant; tourist and tourist provider; interaction between the tourists, the town and tourism providers.	
<i>Based on Jamal & Hill (2002), and Easterby-smith, Thorpe & Jackson (2012)</i>			

Table 1, Applied Philosophical approaches

2.2 Research approach

I began my research by exploring news articles about Christiansfeld online to establish a basic understanding of the town in general, both in relation to tourism and in relation to UNESCO (pre. Nomination). My next step was to investigate concepts authenticity in tourism by exploring and analysing the concepts of objective authenticity, constructive authenticity and existential authenticity. This gave me an understanding of the functions of authenticity in relation to tourists. Hereafter, I researched UNESCO world heritage criteria and UNESCOs definitions of Authenticity and Integrity. This enabled me to better understand the different concepts and their relationships. Interviews and personal observations on the town of Christiansfeld were conducted to explore the concepts of authenticity in the town. The interview participants were chosen due to their current or past involvement in the UNESCO world heritage nomination or cultural management of Christiansfeld. The observations were performed as a covert participant in observer in Christiansfeld. Plans, books and articles about the strategy for growth and the history of renovations in Christiansfeld were also analysed.

2.2.1 Primary data

Primary data was gathered by exploring Christiansfeld and conducting observational research and expert interviews. Informants were chosen from listed heads of different posts with an interest in Christiansfeld and through recommendations from these. The interviews were semi-structured, as these offer deeper insight into the variables examined in this study, such as experiences in the town and perceptions of authenticity. Significant sections of the interviews were identified, transcribed and analysed.

Significance was determined by its relevance to the research question and by criteria presented in theories used throughout the thesis.

Anonymity was given to the citizen informant due to the social constructs of small towns. The interviews also lead to secondary data, which was not otherwise available or listed, i.e. letters from the municipality and internal reports.

2.2.2 Secondary data

The secondary data mainly consists of documents from Kolding municipality, RealDania and the Christiansfeld UNESCO application. The data collected from this material was primarily about Christiansfeld and the plans for the town, instructions and information to

inhabitants. It also included observational research on the town and its history, and information regarding the UNESCO application.

2.3 Data collection

Observations and interviews were conducted to gain insights into the phenomenon of authenticity within the setting of the town of Christiansfeld. The following sections will therefore explain the process involved in conducting interviews and collecting observations.

2.3.1 Interviews

The majority of interview participants were contacted by email and interviews took place where informants had the time or preference to do the interview. Professor emeritus Hans Munk Hansen was contacted by phone, as there was no listed contact email available.

All interviews were conducted in Danish, as this is the native language of all the informants. I considered conducting the interviews in English in order to eliminate translation or meaning errors; I decided against this, since interviewing the informants in a foreign language could distance them from their own words or the interviewer.

The interviews were semi-structured questions to allow the best exploration of the concept of authenticity. The questions were categorized into factual questions, authenticity questions, and other related questions. As the thesis is an explorative study, the interview questions evolved over time. Therefore, the interview questions differed from one interview to the next, allowing for more relevant and appropriate questions. The interviews were all initiated with factual questions, allowing the informant to open up to the interviewer in order to produce more open and un-restrained responses (kvale & Brinkmann, 2009).

A printed map of Christiansfeld and a pen was brought to the interviews to help the informants clarify and visualize their different points relating to the city and the authenticity of it. The interviews ranged from an hour to an hour and thirty minutes in duration. The majority of the interviews took place in mid-December as this was the earliest date possible for many of the informants, due to the increase in workload and restructuring as a result of the UNESCO nomination.

2.3.2 Informants

The first expert interview was conducted with Jørn Pedersen, Mayor of Kolding municipality since 2009 and member of the city council since 2005. Jørn Pedersen has been pushing hard for Christiansfeld to be nominated as a UNESCO world heritage site. The

interview was conducted on October 7th at Kommunernes Landsforening (KL) in Copenhagen.

The second informant was professor emeritus Hans Munk Hansen, who used to be chairman for the Danish national committee for ICOMOS. He was responsible for putting Christiansfeld on the UNESCO tentative list. The interview was conducted on November 10th at his private residence in Toldbodgade, Copenhagen.

The third informant was Christian Andersen, Programme Manager of the Living Building-heritage at RealDania and responsible for the Christiansfeld project. The interview was conducted on November 10th at RealDania, Copenhagen.

The fourth interview was with Birgitte Bjerg Lamp, Site Manager at the Christiansfeld centre since November 2015. The interview was conducted on December 16th at the Christiansfeld Centre, Christiansfeld.

The fifth interview was with Annemette Løkke Borg Bjerg, Leader at the Christiansfeld Centre and co-author of the UNESCO application for Christiansfeld. The interview was conducted on December 16th at the Christiansfeld Centre, Christiansfeld.

The sixth interview was with Jørgen Bøytler, Priest of the Moravian Brotherhood in Christiansfeld. The interview was conducted on December 17th at his home on Lindegade, Christiansfeld.

The seventh interview was with a citizen of Christiansfeld. She is 82 years old and her family moved to the town before her birth. She has lived in Christiansfeld her entire life, but is not a member of the Moravian Church. She does occasionally attend the Moravian church services. The choice of this informant was based on the opportunity to gain insight into how Christiansfeld has changed over a lifetime. The interview was conducted on December 17th at her home within the UNESCO nominated area in Christiansfeld.

2.3.3 Interview Guide

The interview guide was divided into categories with sub questions. Factual questions allowed the informants to relax and get accustomed to the interview. These in general included questions about what they as representatives of Christiansfeld had done to either help create more life in the town or to make it more credible as a Moravian town. If anything had been done in regards to the citizen or the Moravians, what potential plans the informant had for the future of Christiansfeld, and why they chose to participate in the efforts to have Christiansfeld nominated for UNESCO world heritage status.

The second part of the interview pertained to the informants' thoughts on authenticity. How do they understand authenticity, and more specifically, how do they understand authenticity in Christiansfeld, and how does this conception of authenticity relate to UNESCO.

The third part of the interview was dependent on the how the first questions had been answered, and also on how much time the informant had allowed for the interview. The themes explored included inquiries into how the future plans for Christiansfeld might affect authenticity, the tourist experience or the understanding of the town as a Moravian town. Whether there had been problems with citizens during the changes leading up to the nomination, and how the town had changed after becoming UNESCO. Other relevant questions related to the respective interview were also asked. The general interview guide can be found in Appendix M.

Given the nature of this Thesis, the above-mentioned topics and questions served only as guidelines for the respective interviews. Informants were allowed to explore their thoughts on the topic introduced, and I would often not have to ask many of the questions as they themselves explained many issues without my need for interference. I also added any additional questions during the interview when relevant for the study.

2.3.4 Observation

I decided on doing naturalistic observations as a covert participant in observer in Christiansfeld to supplement my findings from interviews. The Naturalistic observations were chosen as there was no opportunity to simulate or create authenticity in a laboratory setting (Salkind, 2010). The format of covert participant in observer was chosen to avoid changes in behaviour from tourists or townspeople due to them and the town being observed (Salkind, 2010). To do this I walked around Christiansfeld as a tourist would do. While observing I considered with great care the authenticity of the city, e.g. through Wang & Wu (2013) survey questions on authenticity to the extent they were applicable, See table 2.

Objective Authenticity	Existential Authenticity
<ul style="list-style-type: none">- I was inspired by the overall impression of historical buildings.- I felt the landscape is integrated and attractive for sightseeing.- I liked the peculiarities about the	<ul style="list-style-type: none">- I felt the related history, legends, and historical personalities.- I felt connected with human history and civilization- I enjoyed the unique spiritual experience

interior design and furnishings <ul style="list-style-type: none"> - I felt the architectures and sight spots are typical of the region. - I felt the autochthonous natural environments are unspoiled. 	<ul style="list-style-type: none"> - I felt the calm and peaceful atmosphere during the visit - I felt relaxation of norms and controlled behaviour - I broke away from the mundane life
--	---

Table 2, Wang & Wu (2013; 466) Questions on authenticity

The data was recorded on a Dictaphone to best capture my direct thoughts on authenticity in the town, and this data was later supplemented by my additional thoughts and observations.

2.4 Quality of data

Expert interviews have been supplemented by observations and secondary data on authenticity in Christiansfeld to allow for a fuller perspective on the theories of authenticity and how this is experienced in Christiansfeld. Throughout the duration of the interviews I continually interpreted the answers given. To insure that my initial interpretations were correct and valid, the informants were asked clarifying and follow-up questions to ensure the validity of the interpretations (Kvale & Brinkmann, 2009). During the interviews, subjects were continually probed until the subject matter had been exhausted to a degree I determined appropriate for the study. Informants were chosen for their knowledge about and experience with the subject, and can therefore be considered experts and reliable sources on the matter; however, as interviews are an interaction between interviewer and informant, it would be impossible to recreate the same data. Therefore, to best ensure the accuracy of the interpretations, the interviews have been fully transcribed where relevant subject matter was discussed, to ensure that the reader has the most comprehensive understanding of the interview process. The interviews have also been made available as media files to confirm the reliability of the transcript. Furthermore, all used quotations and paraphrases from interviews have been referred to by timestamp, and the interviews have been highlighted to allow for the reader's better understanding of the underlying reasoning.

2.5 Limitations & Timeframe

This study will only focus on the central area of Christiansfeld as this is the section with the highest historical value in regards to the Moravian church and the UNESCO world Heritage nomination. Due to the limitations of time, the study's informants were only interviewed once on their opinions on authenticity. Therefore, the perception of authenticity in Christiansfeld obtained in the interviews can be seen mostly as a

representation of the current authenticity in a town where this exact concept is under development. To combat this, the informants were asked questions on their opinion of the authenticity of the town before, during and after renovations and the UNESCO nomination to best present the longitudinal development of the authenticity in Christiansfeld.

2.6 Literature review

The initial collection of relevant literature began by researching the following databases: EBSCO Industries Inc., libsearch.cbs.dk and scholar.google.com. Among others, topics such as authenticity, tourism, heritage and UNESCO were researched individually and in different combinations. For example, when searching EBSCO for “authenticity tourism” 152 results appear. All articles were however not relevant and the search results were therefore sorted by relevance, key words and title. Abstracts were read on all relevant articles. Articles deemed appropriate for the topic were downloaded, and either applied or disregarded. To further expand the list of literature I researched and sorted through many of the references listed in appropriate articles. This method of searching through the reference list of relevant articles greatly expanded the number of applicable literature. Ning Wang's *Rethinking Authenticity in the Tourism Experience* (1999) is one of the cornerstones of authenticity in tourism, and I was therefore able to discover relevant articles by searching for articles listing this work in their bibliography.

Through analysing my findings on authenticity and frameworks for cultural change, I decided upon using three primary theories of authenticity in relation to tourism: objective, constructive and existential authenticity. These theories are generally assumed to encompass the widest spectrum of the tourists' experiences of authenticity and are thus the most widely used in relation to tourism authenticity. In addition, I used Kotter's 'steps to achieve major transformation' (1995) as listed in Deetz, Tracy & Simpsons (2000). Deetz, Tracy and Simpsons was furthermore used as a framework for the theory behind balancing the culture of an organisation. These frameworks and theories will be discussed in the following section.

3 Theories & Frameworks

To examine and determine how Christiansfeld is using or creating authenticity to continue its development as a living town, it is relevant to define what authenticity is. Authenticity can be understood from a variety of perspectives. I have chosen to understand

authenticity from a tourist perspective, as they in Christiansfeld have decided upon focusing on tourism to ensure the continuation of the town (Helhedsplanen, 2004).

Kotter's (1995) *Steps to Achieve Major Transformation*, as presented in Deetz *et al.* (2000), will be used as a guideline on how to create cultural change, subsequently identifying the cultural change that has occurred in Christiansfeld. Deetz *et al.* (2000) conceptions of creating vision, mission and discursive framing and their influence on development of culture, is used to supplement Kotter's *Steps to Achieve Major Transformation*, in order to create a more thorough perception of the authenticity and the management of this in Christiansfeld.

3.1 Objective authenticity

Objective authenticity refers to objective and measurable originality of an object or event. Objective authenticity has its origins in Museums where the focus of authenticity lies almost solely on the toured objects (MacCannell, 1973). Here, authenticity is about the toured objects and how 'original' they are, i.e. the genuineness of the object in relation to the time period in which it was created. Objective authenticity is rooted in scientific, positivist and realist paradigms. As a construct is very rigid in the sense that it is a fixed property of the object that can be measured (Jamal & Hill, 2004). Jamal & Hill (2002 and 2004) describe objective authenticity as taking place in 'historic time'. To describe historic time, Jamal & Hill (2002) use the analogy of a 'stopped clock' or 'real time' to describe 'historic time', in that the object is conceived or produced at a specific point or period in time which corresponds with its use, as for example a Viking sword produced somewhere in Scandinavia during the Viking age, ca. 800-1050 AD. This of course entails that the object for example can be scientifically dated and is not a re-created object made for tourists to experience.

Moving away from the museum-focused view on authenticity and on to a tourism-centred view, Wang (1999) describes objective authenticity as follows: "*Objective authenticity refers to the authenticity of originals. Correspondingly, authentic experiences in tourism are equated to an epistemological experience (i.e., cognition) of the authenticity of originals*" (Wang, 1999; 352). Hereby, we see that objective authenticity as a concept is an epistemological experience of toured objects (Wang & Wu, 2013). This means that objective authenticity is not just related to the authenticity of the object itself, but also how the

object is perceived. The object has to be perceived as authentic or genuine by the tourist for it to be objectively authentic (Wang, 1999; 351).

However, even when the perspective shifts from the museum-focused view to a tourist-focused view, objective authenticity is still based on the positivist paradigms. This means that it is a fixed property of the object that can be measured. Therefore, Wang (1999) argues that

there is an absolute and objective criterion used to measure authenticity. Thus, even though the tourists themselves think they have gained authentic experiences, this can, however, still be judged as inauthentic, if the toured objects are “in fact” false, contrived, or what MacCannell (1973) calls “staged authenticity”. (Wang, 1999; 351)

Therefore, for an object to be considered objectively authentic, the object not only depends on the recognition of the authenticity by the tourists but also the experts.

To best begin to define objective authenticity it is imperative to define ‘object’ as the authenticity is highly dependent on this definition. Lau (2010) explains ‘Object’ as follows: “*By object, we refer to everything ranging from life processes (e.g., cooking and washing), activities (e.g., recreational games, religious rituals, cultural performances), artefacts, and so on.*” (Lau, 2010; n.a.). Here, for the purpose of this thesis, I would like to add that structures, buildings, places (e.g., squares and graveyards) and towns are considered objects, and that this definition of ‘object’ will be used throughout this thesis. The definition of objective authenticity that will be used throughout the thesis will be Rickly-Boyd’s definition (2013) as it best defines this phenomenon. “*Objective authenticity focuses primarily on the genuineness of artefacts, structures, rituals, and the like, which are judged, or measured, by ‘experts’.*” (Ricky-Boyd 2013; 681-682).

Through the use of objective authenticity, the different elements of Christiansfeld will be analysed to determine their objective authenticity and how this form of authenticity then, in turn, is used or affects the continued existence of the town.

3.2 Constructive Authenticity

Constructive authenticity is the authentication of copies or re-creations by tourism producers to create an authentic experience of an object for a tourist. MacCannell (1973) was the first to introduce the concept of authenticity to sociological studies of tourist motivations and experiences in his work *Staged Authenticity: Arrangements of Social Space in Tourist Settings*. Here, he analysed tourists' travel accounts in terms of Erving Goffman's

front versus back stage distinctions (1959). Thereby, the debate and study of authenticity in tourism began.

Constructive authenticity encompasses the re-creations instead of the just the originality of an object (Wang, 1999). “*Things appear authentic not because they are inherently authentic but because they are constructed as such in terms of points of view, beliefs, perspectives, or powers.*” (Wang, 1999; 351). When describing Constructive authenticity Jamal & Hill (2002, 2004) use the term ‘heritage time’ which they describe as a rewound clock. This means that the object is something which was made recently but which is made to look like an object or tradition from the past. The concept of constructive authenticity bases itself upon the concepts of social constructionism, wherein meaning is negotiated and emergent (Jamal & Hill, 2002). Wang (1999) explains that “*Constructive authenticity refers to the authenticity projected onto toured objects by tourists and tourism producers in terms of their imagery, expectations, preferences, beliefs, powers, etc.*” (Wang, 1999; 352). Thereby, authenticity in relation to tourism relies on the beliefs projected unto the object by tourists and tourism producers. Thus, through the concept of constructive authenticity, re-creations can be seen as close to or equal to the genuine or original and they are therefore authentic in terms of the tourists’ perception.

Cohen (1988) introduces the concept of emergent authenticity as a way to describe how Constructive authenticity is determined by perceptions. Emergent authenticity means that objects perceived as inauthentic can over time become authentic, even in the eyes of experts. Cohen (1988) uses the example of Disneyland that, it was seen as the supreme example of popular entertainment, over time became an integral part of American culture.

Bruner’s 1994 paper uses constructive authenticity, wherein he describes 4 different instances of authenticity when referring to the town of New Salem. Firstly, authentic reproduction, as in taking on the appearance of the original in order to look credible and convincing. Secondly, immaculate simulation: A simulation that is historically accurate and true. Bruner separates these by describing how in the 1st sense, a 1990’s man walking into New Salem and saying “this looks like the 1830’s” confirms that it conforms to expectations, and in the 2nd sense as an 1830’s man walking into New Salem exclaiming “this looks like 1830’s New Salem” confirms that it conforms to actuality. Thereby, Bruner differentiates between expectations and true representation. Bruner’s (1994) 3rd sense means original, as opposed to a copy. By this sense, no copy could be original, he therefore explains it in a

constructive authenticity related point of view, where New Salem contains original objects and they therefore pervade an aura of authenticity to the site. Therefore, the 3rd definition is defined as, original objects used to authenticate surrounding re-created or copied objects. The 4th sense that Bruner (1994) uses relates to how New Salem is authentic, as it has been certified and recognized by the State of Illinois, USA, as the one official re-construction of the town of New Salem. Thereby Bruner opens the interesting question of who has the power and authority to authenticate objects. In short, in Bruner's fourth sense "*authenticity means duly authorized, certified, or legally valid*" (Bruner, 1994; 400).

When considering all the above descriptions, constructive authenticity is defined as relating to copies, re-creations and originals wherein tourist and stakeholder perceptions authenticate objects regardless of the objects' genuineness. The different elements of Christiansfeld will be analysed to determine their constructive authenticity and how this in turn affects the continued existence and authenticity of the town.

3.3 Existential Authenticity

Existential authenticity describes tourists as seeking to fill a gap within themselves by travelling, experiencing and freeing themselves from the constraints of daily lives. Existential authenticity has its origin in philosophy, where it is part of a long philosophical tradition concerned with 'what it means to be human' (Steiner & Reisinger, 2006). Wang (1999) presents that living life in terms dictated by Eros (emotion, spontaneity) is characteristic of pre-civilized forms of life, and that Freud argues the opposite is the case of civilized or modern times, where life is dictated by Logos (reason, self-constraint).

Wang (1999) proposes that there is a loss of 'authentic self', which is the imbalance between Logos and Eros. Therefore, an 'inauthentic self' occurs when the terms of Logos over-dictate the terms of Eros thereby leaving a gap causing 'inauthentic self'. Thus, the ideal of 'authentic self' arises within modern societies to counterbalance the loss of Eros. Hereby, tourists seek to fill this Eros gap caused by modernity and over-dictation of Logos by travelling.

Existential authenticity refers to a potential existential state of Being that is to be activated by tourist activities. Correspondingly, authentic experiences in tourism are to achieve this activated existential state of Being within the liminal process of tourism. Existential authenticity can have nothing to do with the authenticity of toured objects. (Wang 1999; 352)

Wang (1999) states that the ideal of authenticity in tourism can be characterized by the overlapping concepts of nostalgia or romanticism which help fill the Eros gap. Nostalgia “idealizes the ways of life in which people are supposed to be freer, more innocent, more spontaneous, purer, and truer to themselves than usual (such ways of life are usually supposed to exist in the past or in childhood).” (Wang, 1999; 360) People seek these nostalgic ways of life because of the want to relive them, and as a tourist they can to a certain extent temporarily, empathetically and symbolically do so (Wang, 1999).

Romanticism “accents the naturalness, sentiments, and feelings in response to the increasing self-constraints by reason and rationality in modernity.” (Wang, 1999; 360) Thereby, romanticism contrasts everyday life and help the tourist escape from the constraints of daily life. Because of this, the tourist role is linked to the ideal of authenticity, as it is “regarded as a simpler, freer, more spontaneous, more authentic, or less serious, less utilitarian, and romantic, lifestyle which enables people to keep a distance from, or transcend, daily lives.” (Wang, 1999; 360). This form of existential authenticity does therefore not focus on the authenticity of toured objects, but instead focuses on the search for the tourists’ ‘authentic selves’ and use the toured objects as aides to this end.

Jamal & Hill (2002 & 2004) define existential authenticity (which they call Personal authenticity) as occurring in the real time or resident/visitor time, meaning that existential authenticity does not reflect back on experiences, but occurs in the now. Jamal & Hill also describe that the space in which existential authenticity occurs is in interactive or performative touristic space. Thereby, an example of an authentic existential experience can be experiencing and participating in a dance: If the tourist stands simply as a spectator, they are treating the dance (object) as constructive authenticity (re-enactment) or objective authenticity (genuine dance). If, however, the tourist participates, then the issue of whether the dance is re-enacted or genuine is less relevant. The tourist instead experiences existential authenticity, potentially in the form of romanticism and / or nostalgia as they e.g. are freer, more spontaneous.

Analytically speaking, existential authenticity can be divided into two different dimensions, which Wang (1999) present as the intrapersonal and the interpersonal.

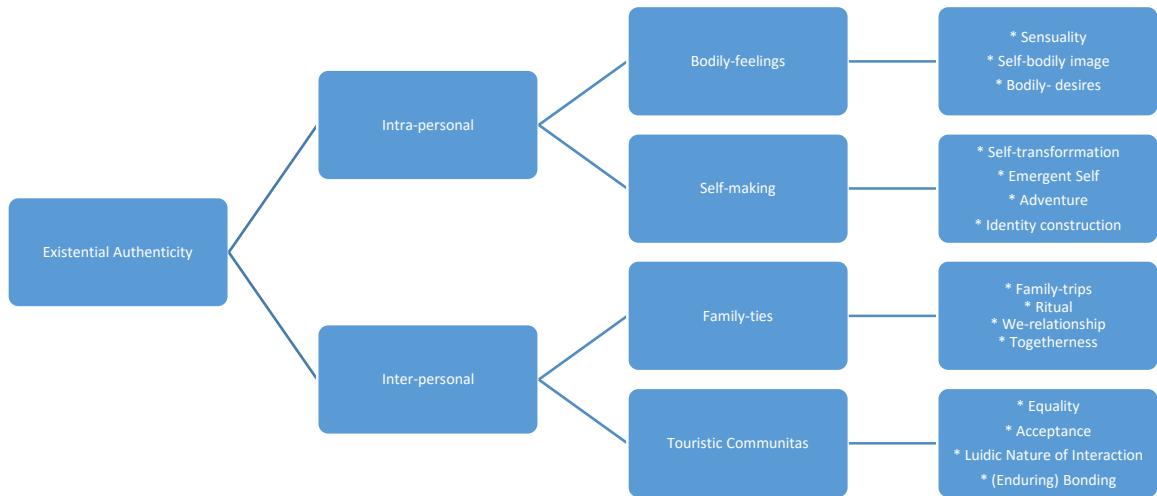

Figure 1, Existential Authenticity Structure

3.3.1 Intrapersonal

Intrapersonal authenticity refers to the authenticity created from within a person; authenticity in this form is expressed through two different forms of stimuli: the first, bodily feeling, which has to do with the sensations a body can feel, e.g. pleasure, relaxation or other feelings relating to physical stimuli; the second has to do with identity or ‘self-making’ relates to the mental stimuli of e.g. adventures, spontaneity etc. where the tourist can express or experience their true selves or a part of themselves that is constrained by daily life.

3.3.1.1 *Bodily feelings*

Bodily feelings pertain to all the sensations the body can have, i.e. Relaxation, rehabilitation, diversion, recreation, entertainment, refreshment, sensation-seeking, sensual pleasures, excitement, play, which are all touristic contents (Wang, 1999). The loss of ‘authentic self’ in terms of bodily feelings stems from the commodification of labour. This is because discipline over the labourer is required for commodification of labour to occur, including presence of the body in labour-situations, such as workdays and workplaces. Due to this self-control and self-constraint of bodily drives and impulses, i.e. bodily feelings, the

loss of ‘authentic self’ occurs (Wang, 1999). The loss of power normally derived from the control over the body results in a sense of existential inauthenticity. Therefore, a concern over bodily feeling is in fact a concern over the bodily, or intra-personal, source of the ‘authentic self’.

In relation to modern culture or culture in general, the body becomes a display of person’s identity, including health, naturalness, youth, vigour, vitality, fitness, beauty, taste, etc. (Wang 1999). Because of this, control of the bodily feelings is also necessitated to display wanted or needed attributes, as those mentioned above. Therefore, people suppress bodily feelings to express other more, in modernity, wanted feelings or attributes to excel or present status or belonging in society. The body is also the primary sensory organ, or the inner source of feelings and sensual pleasure (Wang, 1999).

Existential authenticity in tourism, in regards to intrapersonal bodily feelings, involves the release, consumption and gratification of feelings, impulses, sensual pleasures and bodily desires (sexual, spontaneity and natural amenities, etc.) (Wang, 1999).

However, such bodily sources of authentic self can only be explored for a relatively short period of time, and also be realized as peak experiences with certain bodily constraints relating to journey as a necessary cost. They exist as the attractiveness of holidaymaking just because of their nonordinary nature. In turn, this situation serves to restore the order of everyday life that the mainstream institutions of modernity entail. (Wang 1999; 563)

Wang (1999) illustrates an existential experience as follows:

There is no better place than the beach to illustrate the bodily concern. On the one hand, in this setting, the body shows that it is relaxed and not limited by bodily control or self-control imposed by social structures or the superego. On the other hand, the body alters its routine existence and enters an alternative, yet intensified, experiential state: recreation, diversion, entertainment, spontaneity, playfulness, or in short, authenticity in the existential sense. (Wang, 1999, p 562)

Thereby the body or ‘authentic self’ is expressed in this peak experience before resuming the everyday life in modernity.

3.3.1.2 *Self-making*

Self-making is an implicit dimension underlying the motivation for tourism, particularly for traveling off the beaten track (e.g., adventure). For many individuals,

work and everyday roles impose constraining and monotonous routine in which individuals find it difficult to pursue their self-realization. (Wang, 1999; 563)

Therefore, the intrapersonal authenticity of self-making stems from loss of self and identity due to the over-predictability and monotony of everyday routine life. Existential authenticity in tourism provide challenges, for example through personal adventures, which lead to the trial of the self. By overcoming these challenges, a new self emerges or a new self is transformed (Kim & Jamal, 2007) (Wang, 1999). These challenges are however not solely found in tourism and do occur in everyday life, but the individuals dissatisfied with the mundane everyday life are likely to turn to tourism, as it can offer extra-mundane experiences and adventures (Wang, 1999). Particularly adventure is a strong form of existential intrapersonal self-making authenticity as it provides many challenges, as Vester in Wang shows in: *"Adventure "plays a significant part in providing an opportunity to compensate for the boredom and lack of authenticity felt in ordinary life". It is a "sensual transcendence" of routine life"* (Vester, 1987; 238 & 238 in Wang, 1999; 563).

3.3.2 Interpersonal

Interpersonal authenticity is the second dimension of existential authenticity, also composed of two parts, family ties and communitas. Wang explains that tourists are not just seeking an authentic Other, or a 'true' self, but they are also in search of authenticity among and between their fellow travellers (1999: 364). (Ricky-Boyd, 2013; 684)

Thereby interpersonal authenticity is the need of belonging to a group or culture. There are various other cultural practices aiming to create interpersonal existential authenticity outside tourism, for example through friendship, intimacy, or sociality.

3.3.2.1 Family Ties

Wang (1999) argues that, *"in modernity, the structural areas such as the state and market put an end to "social authenticity"."* (Wang, 1999; 363). Included in this "social authenticity" is the family, which is a major private sphere in modernity. Here people aim to experience their 'true selves', or sense of belonging through activity with their relatives as this creates or reinforces the bonds between them. As such, family tourism becomes another search for existential authenticity. Wang (1999) therefore states that:

Tourists are not merely searching for authenticity of the Other. They also search for the authenticity of, and between, themselves. The toured objects or tourism can be

just a means or medium by which tourists are called together, and then, an authentic inter-personal relationship between themselves is experienced subsequently. (Wang, 1999; 364)

This search for the ‘social authenticity’ within the family leads to family tourism, which for many, is a peak and ritual experience of such existentially authentic relationships. For most tourists, family tourism or holidays are a typical example of experiencing inter-personal authenticity. “*In recreational tourism one not only gains pleasant experiences from seeing sights, events, or performances, but also simultaneously experiences intensely authentic, natural and emotional bonds, and a real intimacy in the family relationship.*” (Wang, 1999; 364). As such they try to achieve or reinforce a sense of authentic family bond or ‘togetherness’ and an authentic ‘we relationship’ (Wang, 1999). Family tourism thereby becomes a ritual celebrating this authentic family relationship (Wang, 1999).

3.3.2.2 *Touristic Communitas*.

Touristic communitas is the search for a relationship or sense of belonging outside the normative control of everyday life as, “*Regular human relationships generally occur within institutionalized social contexts, with interactions subject to normative constraints. Unmediated relationships not governed by social norms and regulations may be accessible when individuals are out of everyday social contexts*” (Kim & Jamal, 2007; 193). Thereby tourists through touristic communitas can experience relationships that are free from these normative controls and discover or create communitas that fulfil their existential gap.

Communitas is characterized by “liminality”, which are conditions outside the peripheries of everyday life, where one is not concerned about obligatory tasks (e.g. economic, political and commercial work) (Wang, 1999) Therefore, the search for existential interpersonal authenticity in relation to community is the search for and need for communities that do not necessarily have the same social norms or structures, allowing the tourist to alter their existence befitting their personal needs. An example of this can be participating in comic-con, a renaissance festival or even a cruise where you no longer hold the same social standards, but are freer to follow or create your own (Wang, 1999).

According to Kim & Jamal’s (2007) study of a renaissance fair, the most important factors affecting communitas is; Equality, acceptance, ludic nature of interaction, and normative communitas. Touristic communitas are a social equalizer; “*structures fall apart, and differences arising out of the institutionalized socioeconomic and sociopolitical*

positions, roles, and status disappear" (Wang, 1999; 364), there is no longer a need for persons to state their occupation as they are all in the same social group (tourists) and there is no need for differentiation (Wang, 1999) (Kim & Jamal, 2007). In the touristic communitas "*tourists can ease themselves of the pressures stemming from inauthentic social hierarchy and status distinctions. Rather they approach one another in a natural, friendly, and authentic way.*" (Wang, 1999; 365) This removal and levelling of social hierarchy helps tourists gain authentic interpersonal experiences. Kim & Jamal (2007) also propose that acceptance is central to the communitas. Here the tourists can act in accordance with their 'true self' or express themselves without fear of judgement. This acceptance of others helps create friends who identify with each other (Kim & Jamal, 2007).

The concept of 'Ludic nature of interaction' in communitas presented by Kim & Jamal (2007) in a more general sense means role-playing or pretending to be someone else. Kim & Jamal (2007) describe the benefits as such:

Trying to act in style and play at being an actor in simulated situations allows one to engage in play and suspend the reality, anxiety, and pressures of everyday and work roles. Thus, this type of interpersonal relationships at the TRF (Texas Renaissance Festival) can be characterized as an authentic playfulness that is not governed by institutionalized norms, values, or preprogrammed rules. It is an opportunity for ludic play. (Kim & Jamal, 2007; 194)

Although this is an extreme example, as the TFR is for many a role-playing experience, it does illustrate the freedom from the normative control of everyday life through tourism and is applicable in a context outside TFR.

Enduring relationships or Enduring Bonding is also an important part of the touristic communitas. Here spontaneous communitas form as tourists find others with similar values, interests or other. These communitas soon evolve into normative communitas where another set of social roles and statuses are created. Kim & Jamal (2007) describe these normative communitas as such:

The former is not a permanent condition but a phase or a moment, and individuals attempt to maintain spontaneous relationships on a permanent basis. As a result, the human relationships freed from social structural elements (roles and status) in a mode of spontaneous communitas become converted into norm-governed relationships. (Kim & Jamal, 2007; 195)

The ambiences created within such groups in this state of normative communitas serves as a major motivation to maintain such groups (Kim & Jamal, 2007). “*Thus, the existentially authentic tourism experience is not only a result of seeing sights of socially constructed importance (MacCannell 1999) but also about collectively performing and experiencing the journey.*” (Ricky-Boyd, 2013; 683).

3.3.3 Conclusion on existential authenticity

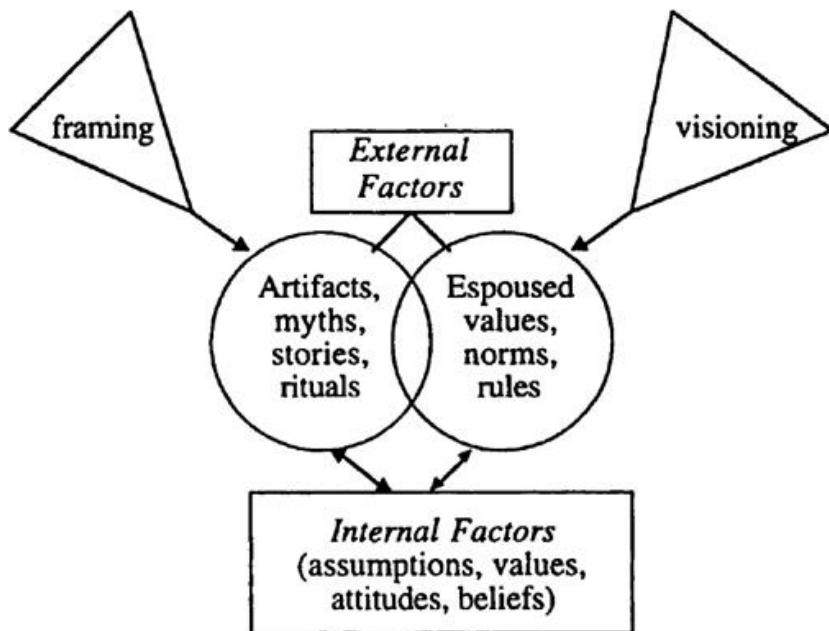
In summation the definition of existential authenticity that is applicable to this study is: Activities or experiences that transfer the tourists’ existential state of being, creating a more “whole self”. Either through personal feelings, or group feelings, to escape a gap created by the existential constraints of modernity.

Through understanding the existential authenticity portrayed and experienced in Christiansfeld a better understanding for the tourists’ reasons for traveling to Christiansfeld can be discovered, along with what Christiansfeld has to offer to tourists existentially. Herein we will be able to see how they have attracted tourists and determine what type of tourists come to Christiansfeld and what type of existential authenticity they seek. This is also relevant in future research or development in Christiansfeld as the existential experiences of tourists can be an important factor in the marketing of Christiansfeld.

3.4 Framing

In order to discover and analyse the factors affecting the authenticity and its use in Christiansfeld I will apply the theoretic framework *Steps for achieving major transformation* (Kotter, 1995, in Deetz *et al.* 2000) to see how this correlates with the process taken in Christiansfeld. To further expand on this framework Deetz *et al.* (2000) chapter on the effects of a strong vision and mission statement (Chapter 3) will be used as they have a more thorough presentation of how to create these. The chapter on framing of everyday life (Chapter 4) and how this can affect culture will also be used as it supplements Kotter’s (1995) framework.

Deetz *et al.* (2000) present figure 2, as shown below, to illustrate how different elements affect organisational culture. Along with the vision and mission statement (visioning), Deetz *et al.* (2000) postulate that framing of events and everyday life (framing) affects the cultures within organisations.

NOTE: Managers can control everyday communication and espoused values through framing and visioning. This, in turn, can affect underlying assumptions. The more the two spheres overlap, the more closely behavior is congruent with the articulated goals of the organization.

Figure 2 – The Culture process (Deetz *et al.* 2000; 10)

Ailon (2009) analysed an organisational merger between an Israeli company and an American company, within this merger setting it was evident that the national cultural backgrounds of both organisations played an integral part of the organisational culture, to the point where distinction between the two were futile. Therefore, when examining Figure 2 – The Culture process (Deetz et al. 2000; 10) it follows that the frameworks proposed to change organisational culture are applicable to town culture, as a person's cultural identity can easily interchange and shift (Martin, 2002). Furthermore, the hierarchical structure of a town and organisation lend from each other as both hierarchies' express power over others, although in different forms, e.g. local planning legislation in towns and power over wages in organisations. However, due to this difference in organisation and town cultures additional relevant sub categories or points will be added as I see fit.

3.4.1 Steps to achieve major transformation

Deetz et al. (2000) present Kotter's (1995) *steps to achieve major transformation* in their book *Leading Organizations through Transition: Communication and Cultural Change*. Their framing of the *steps to achieve major transformation* will be used as they are well explicated and concise. These steps to achieve a major transformation include:

- Establish a sense of urgency

The need for organisational change occurs as there is a clear understanding of a current or impending threat to the organisation wherein change is necessitated for the continued survival of the organisation (Deetz et al. 2000), it is presented that "*Evidence for a crisis, potential crisis, or major opportunity must be presented clearly to the members who are asked to change or the aggressive cooperation necessary for change will not occur.*" (Deetz et al. 2000; 43-44). Therefore, if the threat is not real or imminent the change will not occur, therefore it is important that all parties involved understand the current needs or threats facing the organisation.

- Form a powerful guiding coalition

A change team or coalition must be diverse and powerful enough to reach and motivate all affected members of the organisation, this change team can also learn from and support each other to best introduce the change (Deetz et al. 2000).

- Create a guiding vision

To initiate change, plans and strategies need a strong vision that can be easily understood as this translates the strategies into means of accomplishing a compelling goal or notion (Deetz *et al.* 2000).

- Communicate the vision

Without communication of the vision to the organisational members the notion of a compelling goal is lost and thereby the motivation to create cultural change (Deetz *et al.* 2000). Therefore, it is important for an organisation to effectively communicate its vision as change will otherwise not occur.

- Empower others to act

Change is not solely dependent on the managers' management of change but also on internal change through organisational members (Deetz *et al.* 2000). "*Internal changes do not happen by people being told or required to comply. People must embrace such changes for themselves, make them their own.*" (Deetz *et al.* 2000; 45). Once a positive change process gets going, the management of the organisation must then remove obstacles that can get in the way of the organisational members, otherwise organisational members will be forced back into their earlier positions or culture (Deetz *et al.* 2000).

- Create small wins along the way

Cultural change is a slow process, initially one might expect reluctance and lower morale (Deetz *et al.* 2000). To combat this creating small wins along the way to celebrate change helps counter a loss of momentum (Deetz *et al.* 2000) and create a sense of possibility and progress.

- Consolidate improvements and create more change

To avoid a relapse of the newly created change, additional change has to occur to deeply held values affecting any continued reluctance and cementing the new culture (Deetz *et al.* 2000).

- Institutionalize the new culture

The newly created change has to be grounded in everyday life and routines to secure that it does not fade away with time and becomes forgotten, because the impending threat has been averted (Deetz *et al.* 2000).

Deetz *et al.* (2000) argue that most of these are relevant to shape minor cultural changes. I have chosen to supplement the *Steps to Achieve Major Transformation* with Deetz *et al.* (2000) guides to vision, mission and discursive framing (as described below) in order to create a fuller understanding of the use of authenticity in Christiansfeld.

3.4.2 The means of balancing culture

To supplement the steps to achieve major transformation the means of balancing culture through vision, mission statements and discursive framing will be used.

Deetz *et al.* (2000) explain how vision and mission statements help develop and transform an organisational culture;

A mission tells you where the organization wants to go; the strategic plan tells you how it intends to get there. A vision, however, helps you see the importance of getting where you want to go and understand why some paths there are better suited to some organizations than others. (Deetz *et al.* 2000; 51)

Herein we have the importance of a vision statement for the development or balancing of a culture, however Deetz *et al.* also state that, “*a vision statement must be collaboratively constructed and “owned” by members across organizational levels. Unless the vision is clearly communicated and integrated into organizational practices, it is likely to have little effect.*” (Deetz *et al.* 2000; 49). Thereby if a vision statement is not fit for the organisation as a whole it will have no effect, and the organisation will not achieve its goal of a changed culture if it does not reflect the shared organisational values and underlying culture (Deetz *et al.* 2000). Another way in which a vision helps change the organisational culture is through its use in the decision making process, if organisational members do not know or understand the vision there is little chance of them making decisions that are in line with the vision. Therefore, the vision must provide a sense of direction for organizations and a context for decision making (Deetz *et al.* 2000).

Deetz *et al.* (2000) also state, just as Kotter (1995), that a clear vision recognizes and responds to a pressing need. In this and other areas of vision and mission creation Deetz *et al.* (2000) draw on Kotter’s (1995) work, therefore the two are well suited as Deetz *et al.* (2000) work compliments and elaborates on Kotter’s (1995) steps to achieve major transformation.

Discursive Framing tools presented by Deetz *et al.* (2000).

Although Deetz *et al.* (2000) refer to framing as a rhetorical device "*The most basic process of managing meaning is called framing. Framing refers to the ways leaders can use their language to shape or modify particular interpretations of organizational events thereby directing likely responses.*" (Deetz *et al.* 2000; 67). I have chosen to expand Deetz *et al.* (2000) concept of framing to include 'framing or leading culture by doing', By this I mean that the stakeholders in addition to using rhetoric use experiences, to shape culture. Furthermore, I have chosen to include laws and initiatives in framing. Thus 'framing' in this thesis will be both through rhetoric, experiences, rules and regulations.

Deetz *et al.* (2000) propose 7 settings in which discursive framing occurs but I have chosen to disregard Slogan, Jargon and catchphrases, metaphor, spin and artefacts they are not relevant due to different mediums of communication between organisations and governments.

Setting	Meaning
Traditions: rites, rituals ceremonies, celebration	<i>"To pattern and define an organisation at regular time increments to confirm and reproduce organisational values."</i> (Deetz <i>et al.</i> 2000; 77)
stories (myths / legends)	<i>"To frame a subject by anecdote in a vivid and memorable way."</i> (Deetz <i>et al.</i> 2000; 77)
Contrast	Contrast: <i>"To describe a subject in terms of what it is not"</i> (Deetz <i>et al.</i> 2000; 77)
Legislation	Although not part of Deetz <i>et al.</i> (2000) the concept and use of legislation defines the parameters wherein culture can occur. Legislation in this sense then means laws, rules or local guidelines created and enforced to shape or pattern the town

Thereby the discursive framing and framing through activities will be analysed in Christiansfeld to gain a better understanding of how the town management use and shape authenticity and culture to their best advantage.

4 UNESCO & Authenticity

The following section will briefly explain UNESCO and its purpose. The definitions of authenticity UNESCO utilise will be analysed and compared to objective, constructive and existential authenticity to determine how these relate. This is done as UNESCO is very important to the town of Christiansfeld, and the authenticity of the town. Through a better understanding of UNESCO's criteria for determining authenticity, the authenticity within Christiansfeld can be analysed to produce a correlation with the views of UNESCO and the nomination of Christiansfeld.

The United Nations Educational, Scientific & Cultural Organisation (UNESCO), was created in lieu of the first and second world war as the belief arose that political and economic agreements are not enough to build a lasting peace, as "*Peace must be established on the basis of humanity's moral and intellectual solidarity*" (UNESCO.org/about-us, 2016).

UNESCO thereby strives to build networks among nations that enable this solidarity, by:

- *Mobilizing for education: so that every child, boy or girl, has access to quality education as a fundamental human right and as a prerequisite for human development.*
- *Building intercultural understanding: through protection of heritage and support for cultural diversity. UNESCO created the idea of World Heritage to protect sites of outstanding universal value.*
- *Pursuing scientific cooperation: such as early warning systems for tsunamis or trans-boundary water management agreements, to strengthen ties between nations and societies.*
- *Protecting freedom of expression: an essential condition for democracy, development and human dignity.*" (UNESCO.org/about-us, 2016).

The UNESCO World Heritage Centre therefore seeks to "*encourage the identification, protection and preservation of cultural and natural heritage around the world considered to be of outstanding value to humanity.*" (Whc.Unesco.org/about, 2016). Currently (January 2016) there are 1031 properties inscribed on the world heritage list spread out on 163 state parties, 802 of the world heritage sites are cultural properties, as Christiansfeld is (Whc.Unesco.org/list, 2016). Denmark has a total of 7 world heritage sites, 5 of which are cultural (including Christiansfeld) (Whc.Unesco.org/list, 2016).

UNESCO has since its creation struggled with the concept of authenticity, as the perception of authenticity varies in different parts of the world (Jokilehto, 2006), therefore UNESCO continually update their definitions of authenticity, the newest update was in 2015. The definitions are found in the UNESCO guide to becoming, and staying, a UNESCO World Heritage site, the Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention, (for a history of authenticity in UNESCO see Stovel, 2007)

Before UNESCO nominates any world heritage site a survey of the site is done by the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS). ICOMOS works for the conservation and protection of cultural heritage places. ICOMOS' ICOMOS members includes is a network of experts from different professions, among which are architects, historians, archaeologists, anthropologists and town planners (Icomos.org, 2016).

4.1 The Operational Guidelines

The operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention (hereafter referred to as the Operational Guidelines or OG13 for Operational Guidelines 2013) aim to facilitate the implementation of *the Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage* from 1972, signed by state parties, thereby setting the procedure for:

- a) *the inscription of properties on the World Heritage List and the List of World Heritage in Danger;*
 - b) *the protection and conservation of World Heritage properties;*
 - c) *the granting of International Assistance under the World Heritage Fund; and*
 - d) *the mobilization of national and international support in favor of the Convention.*
- (Operational Guidelines, 2013; 1)

Although there is a newer guideline than the Operational Guidelines 2013 they will not be used in this analysis as the town of Christiansfeld was inscribed under this Operational Guideline and not the newest (Operational Guideline 2015) created at the world heritage convention wherein Christiansfeld was also inscribed. Although these 2 Operational Guidelines differ minimally, one of the paragraphs, §80, has been modified in the 2015 Operational Guidelines. The change made in §80 for the OG15 is that they account for heritage and meaning as accumulated over time, meaning that they also accept the concept of emergent authenticity as presented under constructive authenticity. This then takes more into account the ever changing nature of culture, and it disengages the debate over

when an original becomes un-original due to constant but slow repairs over time (for a discussion of this philosophical issue see Jokilehto, 2006).

The operational guidelines on authenticity include paragraphs 79 to 86 and Annex 4. Because of the scope and theory all following paragraphs mentioned will be about authenticity.

§80 and §81 in OG13 describe criteria for assessing value attributed to heritage. They declare that heritage value and authenticity, is understood through credible and truthful information sources. These are considered specifically in the local context of the site or cultural understanding, as information is a requisite for understanding and assessing authenticity. In §84 information sources are defined: "*Information sources are defined as all physical, written, oral, and figurative sources, which make it possible to know the nature, specificities, meaning, and history of the cultural heritage.*" (OG, 2013; 22). When considering this in relation to authenticity in tourism experiences, it very much complies with both the objective authenticity point of view and the constructive authenticity, as these are object based and because both deal with experts or other sources of truthful or credible information (Wang 1999) (Ricky-Boyd, 2013) (Reisinger & Steiner, 2006) (Lau, 2010). When considering existential authenticity credible or truthful sources of information seem less relevant as existentialism is based on feelings on a personal level as the escape from modernity or 'filling a gap' is not dependent upon genuineness of objects but on the experience felt by the tourist. That being said, objective authenticity does positively affect existential authenticity (Wang & Wu, 2013).

Paragraph §82 and §83 list what type of attributes cultural heritage can be expressed through, these include: "*form and design; materials and substance; use and function; traditions, techniques and management systems; location and setting; language, and other forms of intangible heritage; spirit and feeling; and other internal and external factors*" (OG, 2013; 22). When considering these attributes, it is clear that the intangible attributes, specifically 'spirit and feeling' differ greatly from the other factors as they are not only intangible but also attributed to personal senses or experiences, more specifically they are existential in their nature and are therefore non quantifiable and abstract. §83 specifically deals with this attribute and states that they "*are important indicators of character and sense of place*" (OG, 2013;22). Thereby the Operational Guidelines, and by extension UNESCO, understand that authenticity is not only represented by easily documentable

tangible assets or attributes, but it can also represent the feelings created by space and place.

§86 describes how reconstruction of a lost site is permitted under exceptional circumstances. *“Reconstruction is acceptable only on the basis of complete and detailed documentation and to no extent on conjecture.”* (OG, 2013; 22). An example of this is the bridge in Mostar, Bosnia-Herzegovina, which was destroyed in the 1990’s and subsequently rebuilt along with the old city. (whc.unesco.org Mostar, 2016). This strongly resembles, and is, constructive authenticity as in Bruner’s (1994) 2nd sense: immaculate simulation, or as Wang (1999) states, *“Things appear authentic not because they are inherently authentic but because they are constructed as such in terms of points of view, beliefs, perspectives, or powers.”* (Wang, 1999; 351). Thereby we can conclude that §86 is on constructive authenticity.

By this I conclude that through paragraph 79 to 86 we can see that UNESCO and the Operational Guidelines describe 3 different aspects of tourism authenticity. I conclude that the objective, constructive and existential authenticity are valid measures of analysis when considering UNESCO world heritage sites.

5 Presentation & analysis of findings

In the following sections the findings from Christiansfeld will be presented, compared and analysed according to the theories and frameworks described above to gain insight into how Christiansfeld is using or creating authenticity to continue as a living town. This will be done by first describing: 1) the imperative of rejuvenating the town, 2) the mission and vision, including the effects of these on authenticity in the infrastructure, buildings, squares & Green areas, and the town as a whole, 3) how the vision has been communicated through traditions, stories, contrast & metaphor and legislation, 4) how they have empowered the townspeople to act, 5) how they have celebrated wins, 6) and how they have consolidated improvements and institutionalised culture. Finally, 7) the outcomes from the improvements will be presented.

5.1 Christiansfeld

In 1998 the Christiansfeld initiative (Christiansfeld Initiativet) was formed by Christiansfeld municipality because the municipality saw the need to revitalise the town. It was calculated that 120 mill. DKK. was needed for restauration and the municipality had an

annual allocated budget of ca. 1,5 mill. DKK. (Kulikauskas & Avnby, 2009; 5.).

“(Christiansfeld) suffered a high degree of maintenance backlog, The Moravians had a lady employed who (like a caricature) walked around in the attic and moved buckets gradually where it dripped.” (Andersen, 2015; 9:46-9:57).

The Citizen (2015) illustrates the problem of dilapidation in Christiansfeld as she describes that the town was terribly mismanaged and that the buildings were in horrible shape as the Moravians never did anything to improve or renovate the houses (Citizen, 2015; 8:30.7 - 11:07.7). Furthermore, in Helhedsplanen 2004 it is stated that there would be a population decrease in the municipality of Christiansfeld from 9600 people to 9100 people, or about 5%, by the year 2020 (Helhedsplanen 2004; 7)

Therefore, in regards to establishing a sense of urgency in the town of Christiansfeld this had already happened as the townspeople and management of them could physically see the decline in the town and feel the bleak mood due to shops closing inside the town (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4).

5.2 The Mission & Vision and their effects on Authenticity

The municipality of Christiansfeld recognised that they did in fact not have the necessary funds to finance the renovations in Christiansfeld. They therefore created ‘Christiansfeld Initiativet’ (the Christiansfeld Initiative) composed of the main stakeholders in the town and government. Since the Christiansfeld initiative began more stakeholders and new partnerships separate from the Christiansfeld Initiative have arisen. These stakeholders include government agencies, philanthropic corporations, local government and representatives from all main stakeholders in Christiansfeld. The Moravian church has been represented in every group or partnership throughout. The latest powerful guiding coalition (ref. *Form a powerful guiding coalition*) is ‘Forvaltningsgruppen’ (Management Group) that was created in 2015 post UNESCO nomination (see Lamp, 2015, 4:14.2 - 14:31.5 for a description of the group). Although the composition of these groups and coalitions have been ever-changing they have included the most relevant and powerful stakeholders or interested parties, as this gives legitimacy and creates the widest representation possible.

Because of the ever changing coalitions or partnerships in Christiansfeld during this significant period, and for the sake of clarity in this thesis, the coalitions and management groups in Christiansfeld will be referred to as Christiansfeld, e.g. ‘Following the UNESCO

application Christiansfeld has committed to making a revised management plan every 4 years'.

The initial Christiansfeld initiative created a vision and a mission, this has been decisive for the steps that followed in the development.

The vision and mission:

To ensure the continued development of Christiansfeld as a living town. To promote opportunities for the funding necessary for the preservation of the unique cultural heritage. To ensure that planning and implementation of conservation efforts made by sustainable principles. To create national and international attention on the special qualities in Christiansfeld. To establish and maintain a network-coalition between cities with comparable conditions. (Kulikauskas & Avnby, 2009; 7.)

Jørgen Bøytler, long time Moravian Priest in Christiansfeld, clarifies the vision of ensuring the continued development of Christiansfeld as a living town:

A town inhabited by living people, a town where the houses have a normal utilization, i.e. apartments people live in. The apartments are modern, there are the modern comforts as you want today. There are stores, shops and offices and such things so that you have a perfectly normal and modern use of buildings (Bøytler, 2015; 5:11.3 - 9:25.1)

Later, respectively, Helhedsplanen 2004 and 2009 were made in collaboration with the newly introduced stakeholders, firstly RealDania and later with the municipal reforms, Kolding municipality. Helhedsplanen 2004 & 2009 are in themselves not designed as vision and mission statements but as strategic plans. Helhedsplanen 2004 and 2009 do however contain elements of of vision and mission statements as described in Deetz *et al.* (2000) and can therefore be considered as such.

The mission presented in Helhedsplanen 2004 are:

- *Helhedsplanen should contain proposals on how the historic town plan from 1772 - streets, buildings and Gardens - can be preserved*
- *Helhedsplanen must describe an improvement of squares and urban spaces as well as interiors and coatings in the urban space that respects both the history, present and future*

- *Helehedsplanen should be supplemented by a comprehensive - and unifying - green plan with consideration for the conservation of the green structure, street spaces and squares*
- *Helhedsplanen has to deal with the buffer zone (including the now built-up garden areas) compared to Herrnhutter town and town conservation.* (Helhedsplanen 2004; 4.)

The vision is: “*The Moravians, Christiansfeld and Realdania have with Helhedsplanen created the foundation for the development designed to ensure that Christiansfeld remains a town that lives in an understanding and respect for history, with light and space for the future.*” (Helhedsplan 2004; 3)

In the early stages of the Christiansfeld renovation project the strategic plan ‘Helhedsplan 2004’ was published by the municipality of Christiansfeld. The revised strategic plan ‘Helhedsplan 2009’ is based on the previous plan from 2004 (Helhedsplan 2009; 4) and was made in part due to the municipal restructuring of 2007 where Christiansfeld became part of Kolding Municipality.

In Helhedsplan 2009 the vision is then modified to:

“When ideas and projects in Helhedsplan 2009 over a number of years have been realized, Christiansfeld will stand out as a nice Herrnhuter town with beautiful houses, where the most important historical gardens are restored and the centre has a vibrant trade and urban life with shops, small craft and good recreational spaces.”
 (Helhedsplan 2009; 10.)

Following the UNESCO application Christiansfeld has committed to making a revised management plan every 4 years, in order to preserve and safeguard the unique cultural values of Christiansfeld (Berg et al. 2013; 374).

Through these vision and mission statements Christiansfeld has presented the direction that it wishes to evolve in, I also propose that a visible evolution of the mission and visions have occurred as the vision and missions in Helhedsplanen 2009 are much more clear and outlined than the original Christiansfeld vision and mission statement.

The visions and missions in Christiansfeld also reflect the opinions of the townspeople and parties of interest as the missions and visions have been made in cooperation:

“Stakeholders have been interviewed and have participated in workshops where views on the town’s current situation is identified and where stakeholders’ wishes for the future

development has emerged. Helhedsplanen's basic content is also discussed with these stakeholders" (Helhedsplanen 2004, p. 3).

The management plans, Helhedsplanen 2004 and 2009 and Forvaltningsplanen 2014 all contain the elements necessary for understanding all parts of the visions and missions, including specific guidelines on how the different areas within the town should be treated.

To accomplish the vision and mission major repairs, reconstruction and renovations were required and these were accomplished in the period from 1998 to 2015. This was mainly due to the cooperation of RealDania, a major Danish philanthropic company who have invested around 100 mill. DKK in Christiansfeld (realdania.dk, 2015). In 2007 Christiansfeld Municipality was merged into Kolding Municipality who decided to invest 50mil. DKK on the town infrastructure, and later invested a further 85 mill. DKK in Christiansfeld (Frandsen & Troense, 2014; 105). Others, e.g. philanthropists have also contributed but the above mentioned have been the main investors in Christiansfeld.

The investments were mainly made in the 3 different areas presented in the visions and missions: Infrastructure, Buildings, Squares & Green areas. To this effect I will analyse how these investments have shaped the towns authenticity. This will be done to best understand the value created or presented within the town of Christiansfeld in relation to Authenticity.

5.2.1 Infrastructure

The roads in the historic Christiansfeld were prior to renovation asphalt roads lined with linden trees and sidewalks paved with concrete. Some of these linden trees were missing or newer as holes had been filled in as trees died, giving a mixture of old and newer trees (Andersen & Tinghuus, 2015). Most linden trees were very big and riddled with rot as the linden trees had reached their expected lifespan (Andersen, 2015; 34:47.5 - 36:27.6). The parallel roads, respectively, Lindegade and Nørregade, continuing into Museumsgade, have recently been paved with stone to emulate the cobbled street surfaces originally in place before they were asphalted. ICOMOS state in their evaluation of Christiansfeld that:

The street surface has been changed at least twice and at present a new stone surface – similar to the last known stone surface before the streets were asphalted – is laid out. All trees have been replaced which seems a rather drastic intervention, justified by rot that had affected the old trees. The new trees were planted at double the distance apart compared to the previous ones, which also limits authenticity

despite assurances that the appearance has not changed considerably. (ICOMOS 2015; 142-143)

When examining the streets and trees lining the road it is clear that none of the original streets are intact therefore they do not present object authenticity. The streets do however seek to recreate the original stone cobbled street, but do not do so entirely as there have been modifications to layout, stone type and structure. These modifications to the street stem from the new needs and requirements that have arisen. The original layout and stones are impractical as there now is a need for bicycle lanes, wider paths for mobility scooters, and a wider spacing between trees to allow for parking. New stone types have also been chosen as these allow for better water drainage (Andersen & Tinghuus, 2015). In the considerations for the spacing of the trees it was discovered that the original spacing would have blocked several garage entrances. The space between the trees were also too small for modern cars to comfortably park. Therefore, spacing between the trees has been altered. The new layout of the stones and the choice of stone however, have been done with care as they stem from studies from Herrnhut and other Moravian towns, old documents and illustrations to best represent the original ideas from the towns founding. (Andersen & Tinghuus, 2015). When considering these factors, the concept of constructive authenticity best fits as the streets have been based on facts and are re-creations. This means that although they do not resemble the originals they are made to appear original because they are based on the history and culture of the Moravians. This fits well with Wang (1999) thought on constructive authenticity: "*Things appear authentic not because they are inherently authentic but because they are constructed as such in terms of points of view, beliefs, perspectives, or powers.*" (Wang, 1999; 351). This means that the streets convey constructive authenticity as they are re-created to do so.

The new choice of stone, style and structure represent an evolution in the needs of the town. As culture is not a static snapshot of a single time period, in this case the Moravians of the 1770's, the needs of the people have evolved and this comes into view in the form of their changing street surfaces. To this regard ICOMOS state that the street surface has been changed at least twice (ICOMOS 2015; 142). Therefore, I argue that the new street surfaces are, or will be, an example of emergent authenticity as they are an expression of their ever changing culture.

Bruner's (1994) 3rd sense of authenticity is also applicable in an analysis of Christiansfeld as Andersen & Tinghuus (2015) state that "*To the extent that was possible, the original materials have been reused*" (Andersen & Tinghuus, 2015). Meaning the street surfaces consist of a mixture of old and new stones. This was however not evident in my observations and it is therefore debatable if they should be included as Bruner's (1994) 3rd sense of authenticity. The reason being that the stones are not prominent enough to be recognised, as Wang (1999) states that "*It follows that the authentic experience is caused by the recognition of the toured objects as authentic*" (Wang, 1999; 351). However, this might also be caused by lack of knowledge about the street surfaces, and is therefore rectifiable by further mediation by the site.

Berg (2015) describes that they in Christiansfeld also sought to mark the changing shift from the historic town of Christiansfeld and the surrounding area by having linden trees only within the historic area and other tree types outside the area (Berg, 2015; 18:26.0 - 20:47.1). The same type of shift in street paving has been made inside the historic town to symbolise the shift between the old original roads of Lindegade, Nørregade and Museumsgade versus the newer Kongensgade, however this shift in street type is not evident to the persons unaware of the recent history of street paving (Berg, 2015; 20:47.1 - 23:08.1). Therefore, it is necessary for the town to convey this information to tourists, as it otherwise will not be perceived and therefore not be authentic to the tourists.

ICOMOS, whom evaluate sites for UNESCO, had comments on all areas of the change in infrastructure.

ICOMOS considers that the condition of integrity has been met and that authenticity is still sufficient but has been affected by the replacement of street surfaces, the replanting of all trees with different spacing and several interior modernizations. ICOMOS considers that authenticity needs to be more carefully retained in architectural surfaces. (ICOMOS, 2015; 143)

Although this decision to change the infrastructure was accepted, and the idea of removing the previous asphalt accepted, it is specifically the replacement of the trees that have caused ICOMOS problems:

Street cobble stones and trees, where recently replaced, might be considered too extensive. However, the intention was to replace the previous asphalt with a more aesthetic street surface, similar to what the original must have been and to replace

rotten trees. ICOMOS considers that the replacement of only every second tree to allow for better parking in-between is regrettable. (ICOMOS, 2015; 144).

Andersen (2015) states that he believes that although the stones are laid out in a different inauthentic pattern they do however imitate the patterns of other Moravian towns and this is a mitigating factor as the new stone surface hits and represents the “rawness” the town had when it was first constructed (Andersen, 2015; 49:00.0 - 50:46.5). This issue of authenticity in the layout was however not enough in itself to affect the UNESCO WHS nomination.

The changes made to the infrastructure in the town Christiansfeld presents constructive authenticity as Christiansfeld has through management of the infrastructure created the visual presentation of the original town. However, because of these changes, and the asphalt changes the town street surfaces do not present any objective authenticity.

5.2.2 Buildings

The issues surrounding the buildings were the primary concern for the people of Christiansfeld as they were in a very poor state (Pedersen, 2015; 0:33-1:43). Although the renovation project started with the renovation of the Moravian houses the majority of the other houses have now been renovated as these interfered with the visual identity of the town (Frandsenn & Troense, 2014; 57) (Andersen, 2015; 32:38.6 - 33:35.0). There are two primary schools of restauration: the first, where all additions to a historic building are interesting and should be preserved; the second where buildings have to be brought back to the original state. The Moravians have adopted to stay in the middle of these schools, by sometimes going back to the original and sometimes embracing the new additions (Bøytler, 2015 18:04.8 - 20:02.2). This is because the Moravians decided to let aesthetics and to some extent build quality dictate the decisions in renovating the buildings as they believed in creating an overall fuller picture of the buildings (Bøytler, 2015; 20:02.1 - 21:22.0). The other reason being that the town of Christiansfeld has continually expanded since its establishment; all primary buildings have had additions constructed within the first years (Berg *et al.* 2013).

“Most of the residential units have been modernized in their interiors to be in line with contemporary living standards whilst aiming to retain their authenticity wherever possible.” (ICOMOS, 2015; 142). Throughout the renovation of the houses there have been issues on

how best to balance the preservation and the renovation for modern use, but all houses have been renovated with the same regard for authenticity and authentic and original surfaces by using traditional materials and methods, regardless of their protective listing as they in the brotherhood see themselves as custodians of the building and therefore want to ensure the authenticity of them for future generations (Bøytler, 2015; 10:20.7 - 12:09.6) (Fransen & Troense, 2014; 52).

The Moravian brotherhood have, since constructing the buildings, replaced doors, windows and fittings as need be. This has however been done using as much of the old materials as possible as they never had much money (Berg, 2015; 34:15.4 - 38:04.7). Therefore, the buildings contain a high degree of objective authenticity as much of the original material is still in place in the building mass today. The Church also possess an original collection of tools that is still used to maintain the congregation's buildings (Berg et al. 2013; 165). When viewing the materials and renovations the line between objective authenticity and constructive authenticity is close to non-existent as careful renovations are always needed if objects are continually used.

As mentioned in the theory authenticity is the epistemological experience of the object from the tourist's perspective, because of this the object can be viewed as Objective authenticity or Constructive authenticity by different tourists. I find it worth considering that renovations are done in the cultural frame of the Moravian brotherhood. The continued use of the original tools and methods to repair buildings is an expression of the objective authenticity of the culture itself. This means viewing the buildings, materials, traditions and people not as separate entities when considering authenticity but as a collective. Therefore, I argue that the buildings are to a high degree objectively authentic. ICOMOS also notes, that: "*The Moravian Church retains a workshop for traditional building materials in which, amongst others, exact copies of the original roofing tiles are produced for conservation projects.*" (ICOMOS, 2015; 144). The production of materials is dualistic as re-creations or exact copies inherently represent constructive authenticity but when viewing them as a whole they are Objective as it is the Moravians that produce the tiles. When considering the new renovations, it is more difficult to argue that they have been made with the cultural objective authenticity of the Moravians. I will consider all renovations not made by the Moravians using original methods and materials as non-objective authenticity, i.e. constructive authenticity.

The Brotherhood's hotel in itself presents a very high degree of objective authenticity as Andersen (2015) notes that "*the hotel not only is probably the oldest hotel continually used as a hotel, but also for the fact that the hotel has since its construction had the same owner, the same foyer and the same reception*" (Andersen, 2015; 11:10.3 - 14:00.1). However, the problem is that it is very difficult to have a viable hotel in Denmark, therefore the hotel's basement was redesigned to be a kitchen three times the size original size, to allow the proprietor to cater out of house. This move, and the renovation of the rooms, meant that the hotel could support a financially viable use thereby ensuring its continued originally authentic function for the future (Andersen, 2015; 11:10.3 - 14:00.1).

Frandsen and Troense (2014) state that "*The hotel now looks more like it did when built*" (Frandsen & Troense, 2014; 54). Because of this and the atmosphere in the hotel the guests will get a much more authentic experience as they get to experience not only the objective and/or construct authenticity but also the existential authenticity as this is reinforced or amplified by the objective authenticity (Wang & Wu, 2013). Later the hotel was expanded into the buildings next to the hotel's garden allowing for more capacity while the rooms were decorated to suit families, thereby also allowing them to better experience the hotel's and the towns' authenticity (Andersen, 2015; 11:10.3-14:00.1. Decorating the rooms to suit families reinforces the possibility for existential authenticity in family ties.

During the renovations the focus on materials and authenticity was much more important than it had been previously as e.g. irreparable facades have been removed and have then been rebuilt using used yellow Flensburg bricks. It was decided by all partners that now that the town was being renovated it had to be done properly (Bøytler, 2015; 43:02.3 - 46:26.3) (Andersen, 2015; 29:24.2 - 30:30.6).

It was from an overall plan down to the details where they went into minute details over the structure of the town, including down to the direction a shed in a backyard should face. As the brotherhood had the opinion that everything should be as designed before, and we (RealDania) agreed (Andersen, 2015; 29:24.2 - 30:30.6).

This attention to detail on the town plan and buildings assures that there is created, or maintained an authenticity in the site as even the choice of materials was highly controlled by the brotherhood, e.g. the wood used for the cladding of a house was removed as it was the wrong type, although identical in both wear, tear and appearance (Andersen, 2015; 30:30.6 - 32:38.6).

Examples of emergent authenticity include Spielwerg & Co. an old industrial house which has housed, shops, and crafted everything from rope to tobacco. This house has now been converted into shops on the bottom floor and apartments on the top floor to allow for the continued use of the buildings by having a viable social and economic function (Andersen, 2015; 16:19.4-20:28.5). The continued use of buildings, either in their original function or in a new function is paramount to the survival and thereby authenticity as they would otherwise fall to disrepair or be torn down.

The renovations to the houses not owned by the brotherhood were instigated by RealDania contacting them and proposing to pay half for what they determined needed repairs (Andersen, 2015; 32:38.6 - 33:35.0). This was done to give a better picture of the town and it thereby helped maintain the existential and constructive authenticity of an old Moravian town as expressed in my observations:

You get the sense that this was all build during the same period. the whole look of it is intact. Existentially you feel that you are in an old town. You get the sense of it. The new trees, the new avenues, however small, still give the sense of being on an avenue.” (Appendix H, 2015)

The variations in the extent to which the houses have been renovated also helps express the existential authenticity as in the case of the Sister house:

The house we are sitting in here, where they have chosen not to totally thoroughly renovate. They have chosen to say we'd like some of the butterfly's dust that was in the house, we want to preserve it and it seemed to me that they succeeded really, really well. So you can get the atmosphere of how it was to live in this house when elements are preserved (Berg, 2015; 7:49.7 - 51:57.2)

Hansen (2015; 31:43.7 - 31:45.9) however expresses disbelief in the tourist ability to comprehend the incredible beauty the houses have in their simplicity. Opening the dilemma, once again, that Wang (1999) expressed about the epistemological experiences. I, on the other hand, argue that if given time to wander the streets or houses quietly you can comprehend the simple beauty that the houses have.

The relevance of the buildings in relation to UNESCO is that the majority of buildings expected to be found in a Moravian town are present (ICOMOS, 2015; 142), and the renovations have been made with great care for the original use of materials (Andersen, 2015; 30:30.6 - 32:38.6). ICOMOS however express concern for the future; “*New tenants*

often require modification to the historic interiors which could, if not prevented, reduce the authenticity of the property.” (ICOMOS, 2015; 143). And state that:

In some cases architectural renovations could have been implemented with more respect for authenticity. At times architects have aimed for modern interiors of high aesthetic standard and refinery which have unfortunately reduced traces of historic construction materials and techniques. ICOMOS recommends that future modernizations, including of interiors, should pay special attention to the preservation of historic surfaces. (ICOMOS, 2015; 143)

ICOMOS does, however, still determine that the buildings authenticity is sufficient for the UNESCO nomination (ICOMOS, 2015; 143). But it is certain that the continued listing on the UNESCO WH list and the town authenticity depends on the proper care of the houses.

The buildings in Christiansfeld express a high objective authenticity through their original function and presentation. The most predominant examples of this is the church (Appendix H) and the brethren’s hotel. Objective authenticity in buildings, materials and craftsmanship are also evident within the town. The town presents a high degree of constructive authenticity as the renovations and the presentation of these affect the visitors’ perceptions. The emergent authenticity is also present in the town as the buildings have been renovated with modern comforts and presented as such to visitors by Christiansfeld. The buildings are examples of existential authenticity through the use of objective authenticity as the feelings affected by objective authenticity can elicit existential authenticity, as seen in the brethren’s’ hotel.

5.2.3 Squares & Green areas

5.2.3.1 *Prætorius Square*

Prætorius square was, before renovation, the backyard of the hotel. It consisted of a mixture of buildings all built in different styles and quality (Hansen, 2015; 1:13:43.0 - 1:19:49.8). According to Bøytler (2015) Hans Munk Hansen said that: “*This is one of the ugliest squares in Denmark, but it could become one of the finest*” (Hans Munk Hansen in Bøytler, 2015; 1:02:01.3 - 1:05:04.9). Although the square was not the prettiest place it was however the secular centre of town. “*Prætorius square is the secular centre of the old Christiansfeld. This urban space is recent and not part of the original town plan, but has a value to the town, which means that it must be preserved.*” (Helhedsplanen 2004; 16)

Prætorius square was renovated in 2005 and is today actively used by the community (Berg et al. 2013).

Prætorius square is used today for, among other things: flea markets, Craft Day and Christiansfeld Wine Festival. The end result is a good example of how the ambition to maintain a current and practical need can work with the preservation of history in the most authentic and natural way possible. (Frandsen & Troense, 2014, 55)

Prætorius square was never meant to be established in Christiansfeld but presumably arose sometime after Kongensgade was redirected through the town. Therefore, it is not an original feature neither on the town plan or the actual construction. It is however an example of emergent authenticity as it has become part of the town and has a value for the culture in Christiansfeld.

The square does not look out of place in the town, it seems almost as though it has always been there and always should have been. The square feels like a place that has always buzzed with activity and shops, even now in winter there is always people on it. (Appendix H).

The existential authenticity felt at Prætorius square, at least from my point of view, conveys the cosy town centre feeling, the connectedness of being able to just chat inside the warm shops while relaxing, testing and browsing the mostly local merchandise. “*The Brotherhood shops are open and active with people in them. The wine shop is active as well. People keep coming to the area. It does somehow convey a sense of centre, business.*” (Appendix H).

5.2.3.2 Cornelius Garden

The Cornelius garden has recently been constructed as an example of a traditional Christiansfeld garden. It has been constructed with the traditional plots, plants and pavilion you would find in Christiansfeld at the time (Lamp, 2015. 1:05:52.2 - 1:09:51.7). As the garden is essentially a reconstruction of a traditional garden made to portray the experience of a traditional Christiansfeld garden it falls under the criteria of constructed authenticity. However, gardens in themselves are not easily applicable to authenticity as they are dependent on nature, and thus have a very limited timespan and dynamic. The terms used to describe nature in UNESCO is integrity. The garden borrows authenticity from the fact that Christiansfeld was created as a garden town, with all plots and houses having a similar garden (Berg et al. 2013) to the Cornelius Garden. Although there have been issues with a

local over the garden and its placement (Lamp, 2015; 1:05:52.2 - 1:09:51.7) the plaque inside explaining the garden does justify it in terms of constructive authenticity as it gives the tourist the sense of space and layout (Appendix H). The existential escape from modernity is also present in the garden as you get a sense of disconnect from the outside world created by the high fences surrounding the garden (Appendix H).

The garden has nothing to do with the UNESCO nomination and was created after Berg *et al.* (2013) had sent in their application. The garden does however help convey the feeling of a Christiansfeld garden to tourists as all other gardens are private property. Because of the problems with locals and the gardens very closed appearance there is a potential, and need to tell the story of the gardens in Christiansfeld (Andersen, 2015; 38:26.3 - 38:27.6) (Lamp, 2015; 1:05:52.2 - 1:10:48.3).

5.2.3.3 Gudsageren

Gudsageren, the local cemetery, has yet to be thoroughly renovated but applications have been submitted with this purpose in mind (Pedersen, 2015; 9:16.8 - 10:34.8). The cemetery has a high degree of objective authenticity as everything inside the garden is untouched (Andersen, 2015; 37:07.3 - 38:26.3). However, plans have been made to plant a slow growing grass in the cemetery as it is currently being sprayed with pesticides instead of being cut as it is done in other Moravian communities (Andersen, 2015; 36:27.6 - 37:07.3). The choice of grass or no grass will not affect the objective authenticity as grass and nature is dynamic in its character.

The cemetery also has a high degree of existential authenticity as you feel connected to the history and the religion in the cemetery (Appendix H).

5.2.3.4 Church Square

The church square has been remade, all trees have been removed as well as the fountain. The church square is now lined with new linden trees, a stone fountain similar to the original and the passageways around the fountain is no longer square but round (Bøytler, 2015; 55:43.7 - 1:02:01.4).

The decision to remake the square was of considerable debate and there were many opinions and concerns as this is the spiritual town centre for Christiansfeld (Andersen, 2015; 34:47.5 - 36:27.6) (Bøytler, 2015; 55:43.7 - 1:02:01.4). Among these was the concern for people and property as the trees were old and liable to break, and eventual replanted trees

would give an incomplete or confusing picture of the square (Berg; 2015; 41:55.9 - 45:44.9) (Andersen; 2015; 34:47.5 - 36:27.6).

Remaking the square has given the square a much more open feeling as it no longer was encapsulated by the big linden trees and now the square is much closer to how the original square had been when it was made originally (Andersen, 2015; 34:47.5 - 36:27.6) (Berg, 2015; 41:55.9 - 45:44.9), existentially you feel connected to the past when on the church square, all you see is old buildings and new trees (Appendix H), because of this I argue that the church square is a good representation of the existential authenticity in Christiansfeld as it also emits nostalgia.

The recreated church square is an example of constructive authenticity as it is a recreation of the original square based on documents, drawings and other information. It is also an example of emergent authenticity by the fact that they changed the square to be more suited for the modern needs and traditions, e.g. not having bushes as these are more expensive to maintain (Bøytler, 2015; 55:43.7 - 1:02:01.4), the church square could however have been an even bigger example of emergent authenticity as it was suggested that the fountain be replaced with a contemporary interpretation of the original theme (Bøytler, 2015; 55:43.7 - 1:02:01.4).

Changing the square was inconsequential for UNESCO (Berg, 2015; 41:55.9 - 45:44.9), ICOMOS' only comment was that "*All trees have been replaced which seems a rather drastic intervention*" (ICOMOS, 2015; 142) but however:

The setting of the settlement has changed considerably since the settlement is now surrounded on three sides by urban fabric, mostly private villas to the north and south and light industrial structures to the east. Although it affects the original setting, the structures have a maximum of two storeys and have little impact on the visual integrity as seen from the church square. (ICOMOS, 2015; 142).

The objective authenticity of the outdoor areas presented is primarily concentrated on the cemetery as this is the only place true to its original form and place. The outdoor areas do however present constructive authenticity to a high degree as e.g. the remodelling of the church square has created an area much more equal to the original square from the 18th century. The Cornelius garden also conveys constructive authenticity in that it conforms to Bruner's (1994) first and third definitions of authenticity as it is a recreation and it borrows

from the originality of the town around it. The outside areas also present a high degree of existential authenticity as they convey a sense of communitas in Prætorius square and nostalgia through the escape from modern life in the Cornelius Garden.

5.2.4 The town as a whole

In this section the town as a whole will be described as to give a fuller picture of the authenticities in Christiansfeld as some also concern the entire town and others are understood in relation to more places at once.

5.2.4.1 Objective authenticity

The town of Christiansfeld is difficult to evaluate objectively as it is not a static environment but part of a dynamic community. Never the less when examining the town from a realist perspective the town plan is to a large extent intact and recognisable. Although the addition of Kongensgade and the parcelling and destruction of historic gardens have occurred the majority of the town structure is still intact, including the primary buildings expected in a Moravian settlement (ICOMOS, 2005) (Berg *et al.* 2013).

“The Moravian Church’s traditions live on, and the town itself provides a framework for congregational life, including the church liturgy, fellowship, and charitable labour, which accord with the values on which the congregation first established the colony of Christiansfeld.” (Berg *et al.* 2013; 166). Hansen (2015; 14:08.9 - 17:45.0) also expresses the fact that the Moravians are still active, that they own many of the original houses in Christiansfeld, which are to some extent still being used for their original purpose. Once can argue that this contributes to the towns authenticity. Berg *et al.* (2013) continues on the use of buildings by explaining that *“the congregation’s shared ownership of many of the original properties from the period in question has fostered a feeling of responsibility that influences the regular maintenance and continued use of the town.”* (Berg *et al.* 2013; 165)

In this I argue that the continued existence of the Moravian brotherhood in Christiansfeld is of great importance to the objective authenticity of the town, as it not only ensures the continued objective authenticity of function but also influences the safeguarding of the town necessary for its continued conservation.

Some of the traditional crafts also still exist in the town. *“The Moravian Church’s bakery continues to bake honey cakes, and the oven maker restores old ovens and creates new ones.”* (Berg *et al.*, 2013; 165). In this we see that the crafts have not changed since the founding as, *“The oven manufacturing business still uses traditional methods of producing*

and repairing ovens." (Berg et al. 2013; 165) and "*The Moravian Church's honey cake bakery produces cakes in accordance with a recipe that has been passed down since 1797.*" (Berg et al. 2013; 165). I therefore argue that there is a high degree of objective authenticity in the remaining original functions within the town.

5.2.4.2 *Constructive authenticity*

When considering the constructive authenticity of the town Bruner's 4th sense comes into play. Bruner (1994) describes it as "*authenticity means duly authorized, certified, or legally valid*" (Bruner, 1994; 400). When considering this I postulate that the town prior to nomination did reap benefits of being on the UNESCO tentative list as it was still on a UNESCO certification in some form. However, the fact that the town is now fully certified as a WHS is a much greater stamp of authenticity and approval than being on the tentative list. UNESCO is the quintessential example of an authority certifying the authenticity of a place; Bruner (1994) even uses it as an example when describing his theory in more detail. Although there probably are certifications more recognised in individual states the certificate from UNESCO is undoubtedly the biggest and most recognised on an international level. Pedersen (2015; 21:11.2 - 22:09.5) and Berg (2015) also recognise this in their interviews.

The constructive authenticity is also present in Bruner's (1994) 3rd definitions as all the recreations and interpretations of places borrows authenticity from the surrounding original material in Christiansfeld. Bruner's (1994) 1st sense is also apparent as the authentic reproduction gives the appearance of the original to look credible and convincing. The town also presents emergent authenticity as the reinterpretations are an expression of the continuing and ever evolving culture of the Moravians in Christiansfeld.

I argue that the town takes many forms of constructive authenticity and that these are created by Christiansfeld. These authenticities are in turn being communicated to the tourists through the establishment of the Christiansfeld centre.

5.2.4.3 *Existential Authenticity*

In order to determine how Christiansfeld intentionally use its existential authenticity I argue that it is necessary to evaluate how the town was before the renovations started as this will give a basis of the development within the town.

Andersen (2015; 52:22.8 - 55:02.2) believes that there was more life around the church beforehand as the school was located there. "*What characterises Christiansfeld is the quiet*

and balanced existence you find there" (Hansen, 2015; 52:31.7 - 59:23.1). Andersen also states that there was a certain impotence or helplessness and no attracting force for the town, which is also why they decided to redo the town from scratch (Andersen, 2015; 9:15.8-11:10.04). The attention in the town was on the fact that the houses were dilapidated and that the brotherhood was unable to do anything about this (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4). "*it was not a bad mood, not at all, it was more a 'how will this go?', a worried mood.*" (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4). Shops were closing "*it was kind of a sad mood that was spreading, a little bit due to the empty stores and such things.*" (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4). However, Andersen (2015) states that "*to start a turnaround on town development where you need to exploit the cultural heritage necessitates that there are forces around that want this, and it was therefore very unique that the brotherhood was there*" (Andersen, 2015; 14:00.1-16.19.5) thereby indicating that although the town was in bad shape there were still forces wanting to fight for the town.

As it was decided to restore the towns authenticity Hansen (2015) describes the existential angst that occurred, not only at the thought of renovations in general might lead but also about becoming a UNESCO attraction and if it was fitting for the town to become a UNESCO site (Hansen, 2015; 52:31.7 - 59:23.1).

As I sat in the meetings with these fine people I always felt this angst of what it would lead to. ... Of course they wanted to have their houses restored, on the other hand there was an angst for 'what will happen then?' and this angst was quiet, it was not written in any of the papers. It was the inhabitants' angst." (Hansen, 2015; 1:01:00.5 - 1:13:43.1)

Pedersen (2015) recalls being asked by citizens: "We are not going to become custodians of a museum town are we?" (Pedersen, 2015; 5:30.1 - 7:02.7) which is also highly related to the existential angst in the town. Hansen (2015; 52:31.7 - 59:23.1) describes that the Brethren wanted their last members to stay in the houses, but that this was difficult as the rent could not cover repair costs and they therefore fell into more and more disrepair. It was decided that they could not afford not to take the chance and let them restore the town as it was in a very bad state (Hansen, 2015; 52:31.7 - 59:23.1 & 1:01:00.5 - 1:13:43.1). The choice of continuing the UNESCO application was however not taken by the people of Christiansfeld (Bøytler, 2015; 21:22.0 - 22:59.6) (Hansen, 2015; 52:31.7 - 59:23.1 & 1:01:00.5 - 1:13:43.1) (Berg, 2015; 18:26.0 - 20:47.1). On becoming UNESCO Bøytler (2015) states

that “*generally if you ask the Moravians we have had a relaxed approach to it, I would say so that we have said that it's fine, but do not do it for our sake.*” (Bøytler, 2015; 23:47.6 - 26:42.6). As repairs progressed the opinions of the people of the town changed for the better and optimism grew, however there was still a bit of scepticism. Bøytler (2015) recalls the peoples’ mood as “*Wow this is exciting, something is finally happening! But let us see how it turns out.*” (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4)

Bøytler (2015; 23:47.6 - 26:42.6) describes how the Moravians have had ambivalent feelings about being a church cultural heritage, as cultural heritage is easily understood as something static, historic or ancient. Therefore, the Moravians have fought to be considered as a living cultural heritage.

It has also been very important for me in all the negotiations and simply say that the opportunity for Christiansfeld to become a UNESCO World Heritage site that depends not only on buildings and physical environment, but also the intangible values.” (Bøytler, 2015; 23:47.6 - 26:42.6).

By this we see that the existential angst of the people of Christiansfeld has been lessened during the course of the restorations and that the Moravians have been conscious about the subject in the process of becoming a UNESCO WHS. This does not mean that there is no existential angst as can be seen with e.g. Lamp (2015; 14:31.5 - 15:44.8) when describing the uncertainty of the future, or Pedersen (2015; 34:18.2 - 35:53.0) when describing how invasive tourists in Christiansfeld can be. Berg (2015; 18:26.0 - 20:47.1) describes how the mood has changed from meek and sceptic to becoming very positive and proud of their new town, even though they have had some troubles during the renovations.

Bøytler (2015; 40:06.3 - 43:02.3) states that they in the town do not feel that they have lost their town or are distanced from it after it has been renovated and become a UNESCO WHS, on the contrary they are now as inhabitants of the town aware of how special it is which has given them a sense of pride in the town. Bøytler (2015; 1:08:20.9 - 1:09:40.8) states that the for Moravians having the town is an important part of their identity and it is therefore still very much a Moravian town for them. Thereby existentially the Moravians and the townspeople still believe that it is their town, Pedersen (2015; 39:56.6 - 40:52.5) supports this view.

In regards to the search for existential experiences for tourists visiting Christiansfeld, and in particular the Moravian church, it is clear they do indeed find their escape from modernity. I see this in Bøytlers (2015) statements about why some tourist seek to join the Moravian church

I regularly hear words like community, attitude towards others, openness to others, simplicity in expressions of faith, the faiths free-expression, clarity maybe, stuff like that. but it is quite different what people are seeking, but that the Moravians belief is something they've been looking for, for a long time. That's what people say." (Bøytler, 2015; 1:09:40.8 - 1:11:17.9) & "*they say it is important that there are reasonable and fairly clear opinions, where you are clear about who you are, but simultaneously also allow space around the other views on faith.* (Bøytler, 2015; 1:09:40.8 - 1:11:17.9).

Tourists find the Moravian church appealing and like the faith, openness and the Moravian way of thinking (Bøytler, 2015; 28:13.0 - 29:01.5). I take this to mean that through the tourist experiences had in Christiansfeld they fulfil both their intra and inter-personal existence and experience the 'authentic self' by getting a longed for escape from the constraints of daily life. Through the Moravians views the tourists potentially fill the 'self-making' and experience the 'communitas' of the Moravian brotherhood whereby they get to "*suspend the reality, anxiety, and pressures of everyday and work roles*" (Kim & Jamal, 2007; 194).

The Moravian brotherhood is aware that the UNESCO WHS nomination may pose a threat to their church and way of life and views of themselves. They consequently discuss the impact of this in the congregation and in the board of elders to best preserve their way of life. They believe that their way of life through the church is geared to handling the changes caused by the WHS nomination as they see themselves as "*Die stille im lande*" (Bøytler, 2015; 48:31.4 - 51:03.9). Bøytler (2015; 48:31.4 - 51:03.9) states that the Moravians have mechanisms in their religion that help them grip the underlying thoughts on who they are, their community and their openness towards others. Allowing them to be true to their identity regardless of UNESCO WHS (Bøytler, 2015; 48:31.4 - 51:03.9). Because of this the existential authenticity felt when visiting the church should be the same in the future regardless of the number of visitors.

In experiencing the town Andersen (2015) states: “*It is a physically comfortable environment and the building heritage; you can feel it says something about your past - you do not always need to understand it and know the numbers.*” (Andersen, 2015; 44:43.9 - 46:39.1). This tells me that the town in itself radiates an atmosphere of culture and history allowing the tourist to enjoy the nostalgia of times past as it “*idealizes the ways of life in which people are supposed as freer, more innocent, more spontaneous, purer, and truer to themselves than usual (such ways of life are usually supposed to exist in the past or in childhood).*” (Wang, 1999; 360). Berg (2015; 8:20.4 - 10:41.7) describes the experience of someone coming into their office and saying that they thoroughly enjoy the town and would now like help moving to it, as she had just come back to Denmark after living abroad. I argue that this is an example of existential authenticity as the tourist found a way to better realise their ‘true-selves’ in Christiansfeld and therefore chose it as their new home.

Christiansfeld is experienced today as particularly atmospheric and aesthetically pleasing. The architecture and town plan provide the town with a special spirit that lives on today. Its simple structure and the appearance of its buildings prompt a feeling of peace and calm. The patina and materiality of the building materials contribute to a sensation of the town's historic nature. One can sense the attention to detail and can feel that things have been permitted to root and remain so that they can grow old and beautiful. In the evening, when the sun goes down, the town acquires a particularly lovely and peaceful atmosphere as the low light from wallmounted street lamps and the shadows of trees interact to provide an impression of the town that cannot be experienced during the day. The town's special atmosphere is today made use of and supported by the Moravian Church's church services and other events in which the town's architectural framework and light play special roles. (Berg et al. 2013; 166)

Through the above statement Berg et al. (2013) expresses their experiences in the town and their related emotionally invoked states. I argue that this is a good illustration of the existential authenticity felt in the town of Christiansfeld, wherein the Nostalgia and Romanticism of the existential experience is invoked. This is supported by the ICOMOS statements “*If visitor numbers increase drastically in the future, some of the atmospheric values of Christiansfeld, such as its quietness, might be affected.*” (ICOMOS, 2015; 143) and

“The continuity of the Moravian Church community contributes to safeguarding authenticity in spirit and feeling as well as atmosphere.” (ICOMOS, 2015; 142)

Although the first of these expresses concern it does validate the views expressed by Berg *et al.* (2013).

I argue that the town of Christiansfeld contains elements or potential existential authenticity through: family ties i.e. in the hotel with their expansions, Communitas through the experiences of the Moravian church and the small town atmosphere, bodily feelings and self-making, particularly through the nostalgia of times past and the romanticism expressed in the town. Thereby the existential authenticity within the town relies on both the intrapersonal and interpersonal existential authenticity.

[**5.2.4.4 UNESCO**](#)

Hans Munk Hansen, who inscribed Christiansfeld on the tentative list originally, thought that although the town plan is very intact the drastic restructuring of Kongensgade in the mid-19th century almost cost Christiansfeld its place on the tentative list as this highly affected the authenticity of the site (Hansen, 2015; 17:51.4 - 22:20.2). Hansen also points out that the creation of the ring-road on the west side of town interferes with the natural view and could have affected the nomination process. He also criticises the creation of a new fountain or well in the roundabout outside the town as this is seen as false or contrived authenticity in his view (Hansen 17:51.4 - 22:20.2). Berg (2015; 28:33.2 - 30:34.5) states that the renovations done to the town were not a prerequisite for the UNESCO WHS Nomination.

In large the nomination of Christiansfeld, and its authenticity, is supported by §80 in the operational guidelines (OG, 2013) as Christiansfeld has with Herrnhut been keeping detailed records since before Christiansfeld was founded, including levnedsløb (Life stories) of all the congregations' members (Berg *et al.* 2013) (Pedersen, 2015; 28:45.4 - 30:28.1).

As noted in previous parts of the analysis ICOMOS presents the dangers and faults made by Christiansfeld during the restorations, but ICOMOS still presents the authenticity of Christiansfeld is met (ICOMOS, 2015; 146). ICOMOS describes the authenticity in Christiansfeld as such:

The religious rituals and beliefs of the community, which are the reason for the design of physical spaces, are to a large extent continuously practiced. The visual

relations between different parts of the town, including the cemetery and the landscape surrounding it, are still extant. (ICOMOS, 2015; 147)

The structure and characteristics of the original town plan remain largely unaltered. All buildings, especially those of the early Moravian period of 1820, retain their authenticity in material, design, substance, workmanship, and some of them as well in function and use. The continuity of the Moravian Church community contributes to safeguarding authenticity in spirit and feeling as well as atmosphere of the property. (ICOMOS, 2015; 147)

5.3 Communicating the vision

Through presenting the ways in which the vision has been communicated through traditions, stories, contrast & metaphors and legislation the discursive and active (doing) shaping of the town will be presented. Thereby allowing for an analysis to be made on the use and value of these in relation to how Christiansfeld is using or shaping the authenticity in the town.

5.3.1 Traditions: rites, rituals, ceremonies, and celebration

One of the most effective ways Christiansfeld has communicated the current an upcoming change to the town during the renovations were through events, e.g. showcasing the newly renovated Sister house where 500-600 hundred people turned out and the event was repeated over 2-3 times (Bøytler, 2015; 29:50.4 - 33:48.4). Events and meetings with the town council, the Brotherhood and the townspeople have been held in order to ensure that the vision and project was anchored in the townspeople (Kulikauskas & Avnby, 2009) (Helhedsplanen 2004) (Helhedsplanen 2009). These types of events have been held regularly to keep the townspeople informed and involved. By doing this Christiansfeld has been able to influence the culture or living experience of the townspeople as they then feel that it is their project and do not unnecessarily distance themselves from it. These meetings and presentations on what is going to happen and what happened allowed the townspeople to vent their anger and participate in the debate and thereby engage themselves in the process (Berg, 2015; 23:08.1 - 25:07.9).

Another way in which the communication of the towns heritage has been mediated to townspeople and tourists have been through the use of the Moravian music tradition where a music festival has been created (Berg, 2015; 8:20.4 - 10:41.7), wherein the townspeople and tourists get to experience the Moravian music culture and the townspeople in particular

can learn to adapt it as their own. This also stems from the new popularity of the Classic Christiansfeld (Society) which has had to increase the number of concerts from 2-3 p.a. to around 10 p.a. (Bøytler, 2015; 33:48.4 - 36:41.7). Another example worth noting is the yearly wine festival which already boasts 10000 participants during the last run (Bøytler, 2015; 1:06:20.6 - 1:07:27.1). The wine festival connects people that normally do not get the chance to talk, it creates feelings of community and the festival has a large support from the community (Bøytler, 2015; 1:07:27.1 - 1:08:20.9).

Events like these help reinforce the tourists' existential authenticity feeling, the last in particular is an example of inter-personal authenticity as the tourists, and the townspeople, can feel the 'communitas'.

In regards to traditions in Christiansfeld the one repeated the most often is the Moravian Church services, although it is mostly the Moravians who attend it, is still open for everyone. "*Things change over time but you can still feel the early church in the services.*" (Berg, 2015; 38:04.6 - 41:01.8). The church services and traditions are good examples of the intersection between objective and constructive authenticity as these for the main part have remained true to the original experiences. E.g. the Lovefeast where buns and tea is served in 18th century porcelain by men and women in traditional attire. Lamp (2015; 21:43.0 - 26:44.8) describes how she had experienced the event after first reading about it versus one of her colleagues who had attended the event without reading about it. In this description we see that Lamp (2015; 21:43.0 - 26:44.8) experienced objective authenticity as she knew about the traditions, symbols and rituals associated, whereas the colleague was unable to recognise the authenticity. Experiences like the Lovefeast can help elicit existential authenticity as well as objective authenticity as they can experience the nostalgia and romanticism of times past. However, as objective authenticity influences existential authenticity and objective authenticity is dependent on the tourists' comprehension of the objective authenticity there is a mediation problem related to information in the Lovefeast setting.

Christiansfeld actively managing the authenticity through traditions being created in the town. These traditions help shape the townspeople's and tourists' perceptions of the authenticity in the town and the towns values,

5.3.2 stories (myths / legends)

Part of the Christiansfeld centres mission is to convey the stories and history (Helhedsplanen 2004) of Christiansfeld, both to the people of the town, the media and the visiting tourists. Herein we have the traditional discursive framing of conveying the history and culture of Christiansfeld either through presenting the Objective authenticity or the constructive authenticity as presented by the centre.

In addition to using existing stories to frame the culture of Christiansfeld they decided to create new stories themselves. An example of this is the 9th grade (2001) at Tyrstrup school and how they went to Herrnhut and followed this up with an information meeting for parents in Christiansfeld, this allowed the municipality to influence and introduce parents to the rich history of Christiansfeld through their children (Kulikauskas & Avnby, 2009). This method of influencing the parents and children continues today as when Lamp (2015; 34:00.1 - 37:54.7) talks about anchoring the initiatives and culture through children.

New stories or myths also arise as seen in Pedersen (2015; 5:30.1 - 7:02.7) where he describes the atmosphere and events in Christiansfeld after nomination. Stories as these can help show visitors and citizens how acting a certain way brings e.g. joy and good will.

Comparing the nomination to the European Football Championship of 1992 (where the Danish won). This is an example of a metaphor that Deetz *et al.* describe as "*To give an idea or program a new meaning by comparing it to something else.*" (Deetz *et al.* 2000; 77). In Pedersens (2015; 5:30.1 - 7:02.7) interview he says that the nomination elicited just as much pride in Christiansfeld as the European Football championship win of 1992 did. Pedersen (2015; 57:08.0 - 59:55.7) also describes how they are attempting to bring back the weddings that used to occur in Christiansfeld, by fitting a room in the Brotherhood Hotel for this purpose. This example of re-creating or revitalising a tradition and creating these stories relates to constructive authenticity as the hotel and mayor construct the authenticity presented to the guests around them.

I therefore argue that Christiansfeld has actively been creating stories or myths to inform townspeople and tourists of the special qualities in the town.

5.3.3 Contrast

During interviews the concept of a museum town occurred regularly in most interviews, both through my doing and through the informants doing. There are several examples of the use of contrast (e.g. Pedersen, 2015, 35:53.0 - 36:27.8, & Appendix K) e.g. "... *it is her job*

to ensure that Christiansfeld remains a living town and not a museum town.” (Appendix J). Based on this I argue that there has been a use of contrast in the discourse to townspeople. The use of contrast distances one group from another which helps underline the first groups feelings of common identity (Martin, 2002). I thus propose that the use of contrast in framing helps the townspeople unite and strengthen their culture.

5.3.4 Local planning legislation

Although not part of Deetz *et al.* (2000) the concept and use of legislation defines the parameters wherein culture can occur, in relation to trade this takes form in Helhedsplanen 2009 seven guidelines for development of the commercial Christiansfeld.

1 Retail will be concentrated in the eastern part of the Moravian town. ...

3 Shops in the Moravian town must be adapted to the historical town structure and therefore must not be larger than 500 m2. ...

6 Signs and facades must comply with the Moravian architecture and the conservation provisions of the then existing local plans.

7 The urban spaces in the centre areas will be renovated, as it supports a good retail development.” (Helhedsplanen 2009; 48)

From this we see that the commerce in Christiansfeld is forced by regulation to comply with the historic culture, wherein chain stores or stores wishing special decorations are not allowed. E.g. Netto, with their characteristic colourations, signs and designs are not allowed as this breaks from the historical town structure and the signs and facades do not comply with the Moravian architecture.

“We must work to support Moravians town’s craft tradition, it can, for example, be craft shops or Southern Jutland delicacies.” (Områdeplan 13, 2013; 18). Wares of high quality were once the backbone of Christiansfeld, Pedersen (2015) elaborates on this:

“In Christiansfeld they were known for their crafts, there was a brewer, honey cake bakery, tannery and all sorts of things. We would like the new shops to base themselves on so you experience the well-crafted in Christiansfeld.” (Pedersen, 2015; 15:23.5 - 16:11.0)

“We have already experienced that the wine merchant has changes his assortment to be more conscious on quality and local products” (Pedersen, 2015; 16:10.9 - 18:28.9)

By constructing these rules and regulations Christiansfeld seeks to conserve the authentic appearance of the town, and promote the image of quality.

5.4 Empower others to act

To empower others to act it is necessary to first engage the local community and communicate the values that Christiansfeld want to portray. Examples of this can be seen in the section on *communicating the vision* as the events and meeting throughout the significant period have helped the townspeople see the value in changing the town and helped engage them in the changes. To this end Berg (2015) also sees the Christiansfeld centres job as, "*In addition to designating the town area communicating that this is world heritage I also see it as our aim to create a good settlement/community and anchor the entire town to the UNESCO history, so to speak.*" (Berg, 2015; 11:42.8 - 13:05.2). The still repeating events are e.g. the Craftsmanship day, Cultural heritage month, Star day, etc. (Appendix I) (Berg, 2015; 3:29.8 - 6:34.4), these all focus on the cultural heritage of the town. These events are aimed at both tourists and inhabitants and are based on the values of the town.

Another group of events that specifically aimed at involving the townspeople were during the creation of the UNESCO application wherein they talked to and with the townspeople, telling them the status of the application, what the next steps were and what problems they were facing (Berg, 2015; 15:50.4 - 17:51.9) thereby the townspeople could become engaged in the process of change.

The events (as presented in 'communicating the vision') where new renovations are either presented pre- or post construction have also been an important method of anchoring, engaging and giving ownership to the townspeople throughout the restoration period and has been considered paramount to the continued existence of the town as a living town (Berg, 2015; 3:29.8 - 6:34.4) (Helhedsplanen 2004). All these types of events can be considered as a success as can be seen in Bergs (2015) statements:

"We have worked a lot to do some recurring events which the townspeople have started to feel as part of the town life." (Berg, 2015; 3:29.8 - 6:34.4).

"So I think then it has made the townspeople have a love for their places and love their home." (Berg, 2015; 3:29.8 - 6:34.4).

"I think we have managed to create an atmosphere where one is happy and proud to have the town, where more and more want to contribute." (Berg, 2015; 6:34.4 - 8:02.6).

This increase in love, pride and engagement in Christiansfeld is the result of a complete anchoring of the new culture in the town. Because of this the management of Christiansfeld has succeeded in engaging the townspeople and thereby empowering others to act. By doing this the Christiansfeld centre, who have been primus motor in creating most of the official non church events can now focus on helping other societies or interest groups within Christiansfeld create new and interesting things for their town, as they already do (Berg, 2015; 6:34.4 - 8:02.6). By doing this they effectively remove barriers from the townspeople and are thereby empowering them further. Even the townspeople who do not attend these events have still noticed how many of them there are now (Citizen, 2015).

Berg (2015; 23:08.1 - 25:07.9) also describes how town culture has changed outside events in an example of townspeople starting to use the café, Xocolat, and sitting outside, which is in itself a change. By doing this the townspeople discovered that it was very noisy to cross Kongensgade with their trailers and they therefore stopped doing this to support the more peaceful atmosphere to the town.

The renewed interest in helping in the town and with its functions is also apparent for the Moravians. They wanted to open a new store to support their missions but doubted that they could get any volunteers, but now have 25 volunteers from the community where by far the majority are non-Moravians (Bøytler, 2015; 33:48.4 - 36:41.7).

Maybe out of 25 there are a maximum of 5 who are members of the Moravians. This generates more and more and the BDM (Brødremenighedens Danske Mission) has of course a few shops more. There has been made a count that there are probably about 70 volunteers in the shops. some of them started about 30 years ago, so it's nothing new. but again it is an example that things are speeding up, that the volume is rising. (Bøytler, 2015; 33:48.4 - 36:41.7)

These events engage townspeople and they thereby become ambassadors for the town which is very important for the town of Christiansfeld (Berg, 2015; 25:07.9 - 25:33.5).

Christiansfeld has also through communication sought to inform, influence and empower the townspeople, e.g. on the prospect of becoming a UNESCO WHS "*It is a golden opportunity to show Christiansfeld. You that already live in Christiansfeld will become hosts. It is you, who can be stopped on the street and be asked questions by guests and tourists. It is you who decides what impression others have of our city.*" (Appendix K). With statements such as these Christiansfeld empowers the townspeople by telling them they have an

influence on how others perceive the town. Pedersen (2015) has no doubt that the letters and induced pride have. Pedersen (2015; 39:56.6 - 40:52.5) and Lamp (2015; 58:57.5 - 1:01:01.2) seeks to continue to inform and manage culture through dialogue in events and other forms.

ICOMOS (2015) in their evaluation of Christiansfeld have also noticed the activity and interest of the townspeople in the project:

The local stakeholders, in particular local property owners and businesses, have been systematically involved in the preparation of the nomination as well as conservation decisions. A large number of inhabitants have participated actively in the compilation of the information. The Moravian Church community remains very active in upholding its religious and social services. These also form opportunities for involvement in the social and ethical principles that underline the significance of the settlement. (ICOMOS, 2015; 145).

Subsequently I argue that Christiansfeld has actively sought to engage the locals and thereby change and enhance the culture and atmosphere and that this has been accomplished.

5.5 Create small wins along the way

The Christiansfeld centre has throughout the renovations shown and created small wins along the way as every showcasing of a renovated house is one step closer to the town being completed. Even letters sent to the townspeople before nomination (Appendix K) was an attempt to inform the townspeople of the upcoming ruling and create a win in the form of presenting that the majority of the town was now finished (Pedersen, 2015; 3:33.1 - 4:44.0). The UNESCO Nomination which was celebrated was of course a large win and could be considered the culmination of efforts and end of the project, however as the town is no museum but a living town the project will most likely never stop. Another expression of gratitude to the townspeople and expression of win was the Christmas card that was sent (Lamp, 2015; 15:44.8 - 20:40.3) (Appendix J).

Through these small wins I argue that Christiansfeld has anchored the change into the townspeople thereby allowing Christiansfeld to continue to change and influence the culture and atmosphere.

5.6 Consolidate improvements and create more change

Throughout the renovations the Christiansfeld centre has sought to communicate to townspeople and to tourists all the aspects of the town (Berg, 2015; 11:42.8 - 13:05.2) (Lamp, 2015; 27:25.2 - 31:27.9) and new medias and techniques are continually sought to communicate with the townspeople and tourists (Berg, 2015; 10:41.6 - 11:42.8) as we also saw the need for in e.g. the Cornelius garden and the Lovefeast. By communicating this way and leading by ‘doing’ i.e. renovating to create a more aesthetically pleasing town they have sought and to some extent succeeded in removing the townspeople’s unwillingness and resistance to change.

5.7 Outcomes

“Every town the size of Christiansfeld must envy the gift that Christiansfeld has been given” (Pedersen, 2015; 19:19.7 - 20:16.7 on Jesper Nygaard, CEO RealDania, at the Official marking of Christiansfeld as WHS) as towns smaller than 5000 people are very challenged when it comes to urbanisation and it is therefore a ‘gift’ that has been bestowed upon the town of Christiansfeld (Pedersen, 2015; 19:19.7 - 20:16.7).

5.7.1 Restoration and Life

Before the renovations a lot of the Moravian apartments and buildings were empty, whereas now these leases have been filled and people want to pay the appropriate rent, shops are appearing and there is in general a positive tendency for the town (Berg, 2015; 6:34.4 - 8:02.6) (Andersen, 2015; 9:15.8-11:10.4).

5.7.2 UNESCO

The inclusion in UNESCO as a WHS has so far proven to attract many more tourists to Christiansfeld. The Christiansfeld centre states that 35000 tourists visited the centre until October 2015 and that 25000 of these were after the UNESCO Nomination (Lamp, 2015; 4:14.2 - 14:31.5) (Appendix L). Lamp also reports an increase in guided tours from 179 in 2014 to 323 in 2015 until October 5th (Lamp, 2015; 52:34.9 - 54:03.0). At any given year in the past the average number of visitors was around 8000 p.a. but in the period leading up to the UNESCO nomination, when the media started covering it the visitor numbers soared to 10000 before the nomination (Lamp, 2015; 1:04:21.0 - 1:05:52.2). This is reflected in the internal calculation from Kolding Municipality where by October 2015 the media attention on the town of Christiansfeld had an estimated worth of about 9,3 million DKK (Lamp, 2015; 52:34.9 - 54:03.0).

The town of Christiansfeld has also since the nomination had 4 new shops established and the shops in general report a 50 % increase in sales (Lamp, 2015; 1:04:21.0 - 1:05:52.2). Pedersen (2015; 13:22.0 - 14:42.2) reports that the hotel has more lunch orders than they are able to handle. Bøytler (2015; 37:04.2 - 38:15.4) reports that the sale of Herrnhut stars has increased to 3 times as much as the year before, partly because of the added shop inside the Sister House and a change in marketing strategy. The increase in the amount of people and sales has even been noticed by townspeople who do not work in Christiansfeld (Citizen, 2015; 1:30.7 - 2:06.5).

Pedersen (2015; 14:46.3 - 15:23.5) also reports that the amount of people visiting Christiansfeld after the nomination far exceeded expectations. Although there have been made no studies into the visitor effects of a UNESCO nomination to an urban area it is expected that the numbers will steadily begin to grow in the future (Lamp, 2015; 48:34.3 - 52:34.9). *"Compared to a town that usually did not see any tourists from mid-October to mid-April, except the odd few who got lost. We do not know how long it will last, but we are in mid-December and they are still coming"* (Bøytler, 2015; 38:15.4 - 40:06.3).

The social effect of the UNESCO nomination has also created renewed awareness of the uniqueness of the town and created pride in the townspeople (Lamp, 2015; 52:34.9 - 54:03.0), thereby the nomination not only has monetary and media effect but also a social effect on the townspeople.

5.7.3 The Moravians

Beforehand it was only visitors coming to Christiansfeld that became interested in joining the congregation, now people whom have never been to Christiansfeld call and want to join the Moravian brotherhood (Bøytler, 2015; 28:13.0 - 29:01.5). *"there are on average 2 to 4 more people every Sunday, and that is only my estimation."* (Bøytler, 2015; 29:01.5 - 29:50.4). although this is not a lot the Moravian congregation in Christiansfeld consists of only 150 people (Bøytler, 2015; 29:01.5 - 29:50.4). Both Pedersen (2015; 11:16.9 - 12:25.9) and Bøytler (2015; 26:42.5 - 27:57.5) note that there has been this increase in interest for the Moravian church, but that the effect will not be felt directly as there is a cooling down period and application process for new members and that it is still too early to tell how this will affect the amount of brotherhood members.

5.7.4 Intangibles

As noted earlier the pessimism that was in the town has changed to optimism and pride. The Citizen (2015) notes that she is happy that they have become UNESCO (Citizen, 2015; 58:10.1 - 59:17.3) and that all the things that happened in relation to this have made the town prettier as e.g. facades have been restored and garages have been removed in the historic centre, creating a more beautiful town (Citizen, 2015; 7:56.3 - 8:30.7). The town has also been secured against future natural disasters such as floods (Pedersen, 2015; 7:02.7 - 9:16.8) which will allow the town to continue its function with minimised damage if disasters occur.

The existential angst is however not completely gone as the prospect of hordes of tourists invading the town might be more than the town can handle (Berg, 2015; 13:05.2 - 15:50.4) (Lamp, 2015; 4:14.2 - 14:31.5).

5.7.5 Expectations

According to a paper published by the ministry of culture and RealDania, on the Danes opinions to cultural heritage, the town should and in some places have experience many positive effects of strengthening their cultural building heritage: "*An increased focus on cultural heritage can strengthen development in tourism, housing, industry and trade*" (Kulturarv, 2005;4).

The study shows that in general the cultural heritage is an important positive factor in the choice of house or area and that it helps attract and retain citizens. On the issue of the cultural heritages influence on choice of house for people in southern Denmark 43,7% state that it has a large influence, 38,2% state that it neither does nor does not have an influence 18,1% state that it has very little influence (Kulturarv, 2005; 17). However, this is not supported by the fact that there has been a slight population decrease in Christiansfeld since the average population growth in the town is -0,18% p.a. on average from 2010 to 2015 (DST.dk, 2015). Andersen (2015; 20:55.5 - 25:01.5) also states that having cultural heritage in the vicinity increases house prices, even though the houses are not connected. "*Creative people want a creative environment, and they in turn, will contribute to further cultural and business development*" (Kulturarv, 2015; 6). The study suggests that professions requiring high education are most likely to find and establish businesses in cultural heritage areas.

Cultural heritage builds identity in the community, “*A strengthening of the cultural heritage can contribute to an increased sense of belonging, well-being and profiling, thus increasing the municipality's ability to attract attractive residents, tourists and businesses.*” (Kulturarv, 2015; 9)

The study also shows that 72 % of respondents prefer to shop for the same goods in an area with cultural heritage all else being equal.

All of these results then suggest that Christiansfeld is in a good position to develop as a town as it has a high degree of cultural heritage buildings. I argue that the fact that UNESCO WH Nomination has brought increased media awareness should further support these results, as in the case of constructive authenticity, the town has been authenticated by an internationally recognised organisation.

6 Discussion

Through renovating the town all instances of authenticity have been affected. The objective authenticity has been evaluated and documented by experts allowing for the epistemological experience of authenticity to occur. Christiansfeld does however only have few plaques describing the places and objective authenticity within the site, therefore the epistemological experience of objective experience cannot easily be perceived. Christiansfeld does however have the Christiansfeld centre, tours, books and an app that explores the buildings and town allowing the tourist to still gain an epistemological experience through these. These sources of information also shape the tourists' perception of the constructive authenticity within the town. By renovating and recreating the town to a more similar structure to the original town plan Christiansfeld now projects constructive authenticity as this re-creation simulates the original structures and conforms to expectations of a Moravian town.

The experience of existential authenticity is also partly shaped by the information given in the town as objective authenticity positively influences existential authenticity (Wang & Wu, 2013). Therefore, I propose that the creation and mediation of information in Christiansfeld is important to the construction of authenticity as all authenticities in some form relate to information.

The inclusion as a UNESCO WHS has also had an influence on the constructive authenticity as the title of WHS by UNESCO is arguably the biggest and most international

organisation recognising authenticity. Christiansfeld has through Bruner's (1994) 4th sense been duly authorised as authentic by UNESCO, not only as an authentic Moravian town but also a legitimate piece of world heritage. I argue that this tripling of tourists within the first year is proof of the huge influence the UNESCO name has on historic sites and their economic progression or status.

Christiansfeld has through its authenticity and subsequent UNESCO world heritage nomination created a potential for growth in the town as can be concluded from Kulturarv (2005). However, the only available statistical material suggests that there is a negative growth in population (DST.dk, 2015). No information on house prices, unemployment, employment, highest level of education or growth in industry is available for the town and these can therefore not be considered. There has however been an enormous growth in tourism and sales related to these in the town, which suggests that the town has potential for service economy. It is stated that 4 new shops have been established since the nomination, however this does not list the number of shops that have closed since or just before nomination. Therefore, it is unknown if there has been an increase in shops in the town. The only other measurable continuation of life in the town, other than tourists is the fact that the leases for houses and apartments have been filled, ensuring the houses have a viable function and income allowing for their future renovations. Bøytler describes the vision of a living town as:

A town inhabited by living people, a town where the houses have a normal utilization, i.e. apartments people live in. The apartments are modern, there are the modern comforts as you want today. There are stores, shops and offices and such things so that you have a perfectly normal and modern use of buildings (Bøytler, 2015; 5:11.3 - 9:25.1)

As there are stores in the town that can cater to the townspeople's daily needs (Aldi, Fakta, Netto, Meny) there is a continued function in the town, these are however not inside the nominated area, but do still satisfy the needs of the townspeople. Office space is available within the town and nominated area. The houses are fully renovated with all modern comforts and have a normal utilisation. Therefore, I argue that Christiansfeld to a large degree has accomplished its goal as the leases are filled, there are shops available, the houses are renovated with mod-com and there are offices available within the town. The town has also benefitted in other areas than the ones defined by Bøytler as there is a new

optimism in the town and there are many new social events thereby making the town living in the sense that there is life in the streets at all times of year.

Christiansfeld derives constructive or emergent authenticity through the continued existence of a Moravian congregation, culture and traditions in the town.

Through the history of the Moravians, the feeling and experiences experienced in Christiansfeld affected the existential authenticity of the town as tourists can through this become their 'authentic self'. This takes many forms, but most notably through communitas and nostalgia felt in Christiansfeld.

Christiansfeld has through renovation of the town, UNESCO nomination and subsequent dissemination of these to the townspeople ensured that the town can continue as a living town. Through renovations Christiansfeld influences authenticity and the townspeople by the duality of 'doing' and disseminating. Through 'doing', e.g. renovating houses, Christiansfeld shows that it actively is trying to improve the town and is investing money to this purpose. Thereby Christiansfeld leads its people by doing and portraying or acting as a good example. By these means Christiansfeld beautifies and creates more pride in the town. I do however argue that 'doing' in itself would not have sufficed as the driver of change since the vision would then not have been apparent to the townspeople. Through communication Christiansfeld and its stakeholders mediate the actions to best present these to the townspeople and tourists and thereby altering their perceptions of the town. By combining communication and 'doing' Christiansfeld has lead the way for the townspeople to co-influence the authenticity and the feel of the town along with the culture of the community. By 'doing' the town fosters change and by mediating this to the townspeople they then reinforce the values of hope and pride in their town.

The Steps to achieve major transformation have been used in Christiansfeld as I have found evidence of all of these. However, Kulikauskas & Avnby (2009) in their report based on their experiences in Christiansfeld, recommend choosing a protector, as they state that this has an invaluable benefit to a project. They do however not state how this comes into effect. I argue the effect of a protector comes into play when attaining outside finances as the protector can be seen as a badge of a valid cause for philanthropists. Therefore, I argue that the use of a protector as a front figure to legitimise and introduce philanthropies is a valid tool for achieving financing for town change and was therefore an important tool for

Christiansfeld in influencing their authenticity. The Christiansfeld project used Princess Alexandra zu Sayn-Wittgenstein (of Denmark) as protector (Kulikauskas & Avnby, 2009).

When considering the rest of Kulikauskas & Avnby's observations they are all similar but presented in different ways as they both place emphasis on visions and discursive framing. Kotter's (1995) *empowering others to act* in a context relating to small towns seems inexplicably tied to creating life in the community wherein the townspeople themselves start actively shaping the town culture. This correlates with Kulikauskas & Avnby's experience as they present great emphasis on anchoring the project with the townspeople.

7 Conclusion

This study set out to explore how Christiansfeld, a newly nominated UNESCO world heritage site, was using authenticity to continue its development as a living town, so as to not become an example of a museum-town. This was done through exploring what authenticity in tourism is; what had been done to improve the town; how the concepts of authenticity relate to improving the town, and what these improvements had resulted in.

Authenticity in tourism consists of three concepts, two of which are object focused (Objective and constructive authenticity) and one which focuses on experiences (existential authenticity).

Through my discussion of the objective authenticity I concluded the town is highly dependent on the Moravians continued existence in the town as their continued use of tools and methods in preserving the historic buildings is the foundation of the continued objective authenticity. I concluded that the perception of the objective authenticity is mainly being presented by the Christiansfeld centre and their work through books, exhibitions, guided tours and an app. My evaluation of the objective authenticity demonstrates that the authenticity in Christiansfeld is limited by the lack of information in the town. This is a result of the objective authenticity being highly dependent upon the epistemological experiences of the tourist. I determine that the concepts of constructive and existential authenticity are influenced by the perceived authenticity in the town.

The existential authenticity in Christiansfeld heavily relies on nostalgia and romanticism. My study found that the Moravian church present's communitas to such a degree that some chose to join the Moravian brotherhood after visiting Christiansfeld.

I established that in Christiansfeld constructive authenticity is created through the use of re-creations, re-interpretations, renovations and emergent culture and that this is being managed and presented by the management groups in Christiansfeld.

As an integral part of the process Christiansfeld has presented all renovated buildings to the townspeople allowing them to get an active insight into what had been happening in their town. Christiansfeld has through events representing the towns values collaborated with the townspeople in creating a culture where co-creation of events and social gatherings is encouraged.

I concluded that Christiansfeld has through renovation of the town, UNESCO nomination and subsequent communication of these to the townspeople ensured that the town can continue as a living town. Christiansfeld was highly successful at engaging the townspeople and local communities. This was done through continual exchange of information and management of expectations. The town management has held several meetings with the townspeople and in this way actively involved them in the processes.

I have found that all steps proposed by Kotter (1995) were used successfully in Christiansfeld. Therefore, I concluded that Christiansfeld through the steps proposed by Kotter (1995), and expanded upon by Deetz *et al.* (2000), have been used to influence the authenticity in Christiansfeld. This is important as it helps understand how culture and authenticity can be influenced by active town management, which is important as many towns are in situations comparable to Christiansfeld before renovations. Thus an application of this approach can be used in other towns need to go through the same transition or which are considering this. This study clarifies the interdependence of active town management and authenticity.

I determined that Christiansfeld through this renovation of the town, UNESCO nomination and subsequent communication of these to townspeople ensured that the town can continue as a living town.

Before the renovations a lot of the Moravian apartments and houses were empty, whereas now these leases have been filled and people want to pay the appropriate rent, shops are appearing and there is in general a positive tendency for the town. By communicating this way and leading by 'doing' i.e. renovating to create a more aesthetically pleasing town they have sought and to a certain degree succeeded in removing the townspeople's unwillingness and resistance to change.

The towns inherent authenticity and subsequent UNESCO nomination there has been a tripling of tourists within the first year, leading me to conclude that the town has through tourists, renovations and protection of heritage succeeded the goal of continuing to be a living town.

I recommend that further communication with tourists is initiated to better exhibit the authenticities.

In conclusion the town of Christiansfeld have through renovations, UNESCO WHS Nomination and engaging the townspeople sought to, and achieved, cultural change wherein the town is now a living town where the future is secured for its people, buildings and culture. Herein includes: an improved basis for tourism, leading to increased sales in the local trade; Renovated buildings, infrastructure, Squared & Green areas, leading to a better atmosphere for tourists and townspeople; Leases being filled, leading to sustainable maintenance of historic buildings; More media attention, leading to an increased curiosity about the Moravians; More events, leading to more tourists and town culture; More engagement in the town, leading to volunteers in the town.

7.1 Recommendations for further study

In Bruner's (1994) 3rd sense he suggests that objective authenticity positively influences constructive authenticity. We also know from Wang & Wu (2013) that objective authenticity positively influences existential authenticity. However, no research has been made into the relationship between existential authenticity and constructive authenticity. Therefore, I recommend that a study on the relationship between objective authenticity and constructive authenticity be done to prove Bruner's (1994) postulation that original objects, i.e. objective authenticity, positively influences constructive authenticity. I also recommend that a study be made to examine the relationship between constructive authenticity and existential authenticity, as it is possible that constructive authenticity, just as objective authenticity, positively influences existential authenticity. This is due to the construction of experiences in Christiansfeld wherein we see that the serenity and escape (i.e. existential authenticity) felt in the Cornelius garden occurs even as the garden in itself is a recreation, i.e. constructive authenticity.

I argue that the use of a protector as a front figure to legitimise and introduce philanthropies is a valid tool for achieving financing for town change, but further research is

needed into this. Further research can also be done into the patron's effect on the townspeople's perception of change.

8 Reference list

A

- Ailon, G. (2007) Global Ambitions and Local Identities: An Israeli-American High-Tech Merger, Berghan Books.
- Andersen, C. (2015), Interview Christian Andersen, Programme Manager at RealDania, RealDania, Appendix C, 2015/11/10
- Andersen, S. & Tinghuus, T. (2015), Christiansfelds sporebeskårne linde, Grønt Miljø, 15.12.2015; 18-20

B

- Berg, A. L. B (2015), Interview with Annemette Løkke Borg Berg, Leader of Christiansfeld Centret, Christiansfeld Centret, Appendix E, 2015/12/16
- Berg, A. L. B., Marcussen, L. L., & Stoklund, K. (2013), Christiansfeld a Moravian Settlement, Danish World Heritage Nomination 2015, Kolding Municipality, 2013
- Bruner, E. (1994). Abraham Lincoln as authentic reproduction: a critique of postmodernism, American Anthropologist, 96(2), 397–415.
- Boorstin, D. J. (1964) The Image: A Guide to Pseudo-Events in America. New York: Atheneum.
- Bøytler, J. (2015) Interview Jørgen Bøytler, Preist Moravian Church Christiansfeld, Lindegade, Appendix F, 2015/12/17

C

- Citizen (2015) Interview with a Citizen, 82 years of age, Her private residence, Appendix G, 2015/12/17
- Cohen, Erik. (1988), AUTHENTICITY AND COMMODITIZATION IN TOURISM, Annals & of Tourism Research Vol. 15, pp. 371-386, 1988.
- Creswell, J. (2007). Qualitative inquiry & research design, choosing among five approaches, 2nd ed. Thousand Oaks, Calif: SAGE Publications.

D

- Deetz, S., Tracy, S. J. & Simpson, J. L. (2000). Leading Organizations through Transition: Communication and Cultural Change. New York, NY: Sage Publications, Inc.

E

- Easterby-Smith, M. Thrope, R. & Jackson; (2012) Management Research, 4th ed. Sage publications.

F

- Frandsen, S., Troense, S. (2014), Christiansfeld – en levende by, Realdania, Brødremenigheden & Kolding Kommune, 1. ED, 1. printing, Narayana Press, ISBN: 978-87-996551-4-4

G

- Goffman, E. (1959) The Presentation of Self in Everyday Life. Garden City, N.Y.: Doubleday.

H

- Hansen, H. M. (2015) Interview Hans Munk Hansen, Former ICOMOS director, Toldbodgade, Appendix B, 2015/11/10
- Helhedsplan 2004. Helhedsplanen for Christiansfeld, Juni 2004, The Helhedsplan was prepared by NIRAS A / S at the request of the steering committee for Christiansfeld Town.
- Helhedsplan 2009. Helhedsplan 2009 - Christiansfeld en levende by, September 2008 - February 2009, Prepared by: GBL Group for the Town and Landscape Planning for Christiansfeld Town a partnership between the Moravians, Kolding and Realdania.

I

- ICOMOS (2015), Evaluations of Nominations of Cultural and Mixed Properties, ICOMOS report for the World Heritage Committee 39th ordinary session, Bonn, June-July 2015, WHC-15/39.COM/INF.8B.

J

- Jamal, T. & Hill, S. (2002). The home and the world; (post)touristic spaces of (in)authenticity? In G. Dann (ed), The tourist as a metaphor of the social world (pp. 77–107). CAB International, Wallingford, UK.
- Jamal, T. & Hill, S. (2004) Developing a framework for indicators of authenticity: the place and space of cultural and heritage tourism, Asia Pacific Journal of Tourism Research, 9:4, 353-372, DOI: 10.1080/1094166042000311246
- Jokilehto J. 2006, Considerations on authenticity and integrity in world heritage context. City & Time 2 (1): 1. [online] URL:<http://www.ct.ceci-br.org>

K

- Kotter, J. P. (1995) Leading change: why transformation efforts fail, Harvard Management Review 73 (2), 59-67 (March/April 1995)
- Kim, H. & Jamal, T. (2007) Touristic quest for existential authenticity, Annals of Tourism Research, Vol. 34, No. 1, 2007, pp. 181–201.
- Kulturarv (2005) kulturarv en værdifuld ressource for kommunernes udvikling, kulturarvsstyrelsen og RealDania, September 2005, ISBN 87-91298-26-1

- Kulikauskas, P. & Avnby, F. (2009) Christiansfeld initiativet: anbefalinger til dannelsel af partnerskaber i byomdannelse, Indenrigs- og Socialministeriet
- Kunda, G. (1992) Engineering Culture: Control and Commitment in a High-Tech Corporation, Temple University Press.
- Kvæle, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interview – Introduktion til et håndværk*, 2nd ed. Copenhagen, DK: Hans Reitzels forlag.

L

- Lamp B. B., (2015), Interview Birgitte Bjerg Lamp, Site Manager Christiansfeld, Christiansfeld Centret, Appendix D, 2015/12/16
- Lau, R.W. K. (2010) Revisiting authenticity: a social realist approach, Annals of Tourism Research, Vol. 37, No. 2, 2010, pp. 478–498.

M

- MacCannell, Dean. (1973) Staged Authenticity: Arrangements of Social Space in Tourist Settings, American Journal of Sociology, Vol. 79, No. 3 (Nov., 1973), pp. 589-603
- Martin, J. (2002) *Cultures in Organizational Culture: Mapping the Terrain*. London: Sage

N

O

- Områdeplan 13 (2013) Områdeplan 13, Christiansfeld, Kommuneplan 2013 – 2025, December 2013, By- og Udviklingsforvaltningen

P

- Pedersen, J. (2015) Interview Jørn Pedersen, Mayor of Kolding Municipality, KL, Appendix A, 2015/10/7

Q

R

- Rickly-Boyd, Jillian M. (2013) Existential Authenticity: Place Matters, *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 15:4, 680-686, DOI: 10.1080/14616688.2012.762691
- Reisinger, Y. & Steiner, C. J. (2006) Reconceptualizing object authenticity, Annals of Tourism Research, 33(1), pp. 65–86.

S

- Salkind, N. J. (2010) *Encyclopaedia of Research Design*, Thousand Oaks, SAGE Publications, Inc. Print ISBN: 9781412961271.
- Steiner, C. J. & Reisinger, Y. (2006) Understanding existential authenticity, Annals of Tourism Research, 33(2), pp. 299–318.

- Stovel H. 2007, Effective use of authenticity and integrity as world heritage qualifying conditions. *City & Time* 2 (3): 3. [online] URL: <http://www.ct.ceci-br.org>

T

- Turner, V. (1973) The Center Out There: Pilgrims' Goal. *History of Religion* 12:191-230.
- Turner, V. (1974) Dramas, Fields, and Metaphors. Ithaca NY: Cornell University Press.

U

V

- Vester, H. G. (1987) Adventure as a Form of Leisure. *Leisure Studies* 6:237-249.

W

- Wang, Ning. (1999) Rethinking Authenticity in Tourism Experience, *Annals of Tourism Research*, Vol. 26, No. 2, pp. 349-370, 1999, PII: S0160-7383(98)00103-0
- Wang, Jing. & Wu, Chengzhao. (2013) A Process-Focused Model of Perceived Authenticity in Cultural Heritage Tourism, *Journal of China Tourism Research*, 9:4, 452-466, DOI: 10.1080/19388160.2013.839409

8.1 Links

- Kristeligt-dagblad.dk (2013) Jannie Iwankow Søgaard, 19. February, 2013 00:01, retrieved: 27-10-2015 from
<http://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/danmarks-br%C3%B8dremenighedsby-renoveres-250-millioner>
- Unitasfraternu.org (2015) about the origins of the Moravians, retrieved 2016-01-15 from
<http://www.unitasfratrum.org/index.php/origin-growth-of-the-unitas-fratrum/>
- ISSUU.com, (2011) CBS graduate programs 2011, retrieved: 26-10-2015 from
<http://issuu.com/cbskommunikation/docs/cbs-kandidat-2011/39>
- Kursuskatalog.cbs.dk (2012) Managing Culture as a strategic resource, Last updated on 08-02-2012, retrieved: 27-10-2015 from
http://kursuskatalog.cbs.dk/2012-2013/KAN-CBL_MCSR.aspx
- Unesco.org/about-us (2016) Retrieved January 16, 2016, from
<http://en.unesco.org/about-us/introducing-unesco>
- Whc.Unesco.org/about (2016) about the World heritage centre, Retrieved 2016-01-16, from
<http://whc.unesco.org/en/about/>
- Icomos.org (2016) About ICOMOS, retrieved 2016-01-16, from
<http://www.icomos.org/en/about-icomos/mission-and-vision/mission-and-vision>

- Whc.unesco.org Mostar (2015) UNESCO's page on the 'Old Bridge Area of the Old City of Mostar', retrieved 12-12-2015, from
<http://whc.unesco.org/en/list/946>
- UNESCO Committee (2015) World Heritage - 39th World Heritage Committee 2015-07-04 15:00-18:50, On UNESCO Nomination of "Christiansfeld, a Moravian church settlement", Starting at 9m23s until 36m14s
<https://youtu.be/iBEpW6jQPkY?t=9m23s>
- Realdania.dk (2016) About the Christiansfeld Project, retrieved 2016-01-07, from
<https://realdania.dk/samlet-projektliste/christiansfeld>
- DST.dk, 2015, Danmarks statistik, BY1: Folketal 1. januar efter byområde, alder og køn. retriever 2016-01-14 from
<http://www.statistikbanken.dk/>

8.2 Illustrations and Images

- Front page: Motorway sign, Retrieved 2016-01-13, FDM.dk
https://d2u3zb9mu0u2z6.cloudfront.net/billeder/responsive_large/M53-Unesco-Christiansfeld.jpg?fmtms=1445959689

9 Appendix

9.1 APPENDIX A – Interview, Jørn Pedersen

Timespan	Interview Jørn Pedersen, Mayor of Kolding Municipality, October 7th at Kommunernes Landsforening, Copenhagen
0:00.0 - 0:33.0	Hvad jeg skriver om / introduktion
0:33.0 - 1:42.8	P: ved du hvad i har gjort for at gøre Christiansfeld mere troværdig som herrnhuter by? Tilbage i 92 kom det på tentativ listen og i en del år skete der ikke noget indtil den daværende borgmester Jørgen from og andre. Stod på torvet i forbindelse med 23 april, der markere man altid slaget for Kolding. De kigger op på bygningerne og siger det kan vi ikke være bekendt længere. Så går de i gang med at kigge på hvad soren vi så egentlig kan gøre de får så kontaktet byfornyelses selskabet, kommer i dialog med RealDania og det er så der det hele starter. (fortæller om interesserter)
1:43.9 - 3:33.1	P: Har i gjort noget specielt udover det for at genoprette bylivet i forhold til at gøre det mere tro til den originale? Det vi gjorde da Kolding kommune kom med ind i det så fik det et ekstra løft. RealDania blev spændt ekstra på vognen og deres krav var jo at det tilbage til det oprindelige og renovering i forhold til de oprindelige tanker. Og det var også Kolding kommune krav. Plus at vi så også lagde penge af til at lave de her frygtelige asphalt gader der er blevet lavet i mellemtiden hvor man faktisk bare havde asfalteret brostenene. Træerne var jo bare fået lov til at vokse uden at blive styrret ordentligt osv. Så alle de der ting blev der også sat et rat betragteligt beløb af til for at få lavet det så der blev mere helhedsplan over det og så skete der så det næste step af at vi så satte fart på UNESCO ansøgningen. De 2 ting hang sådan set ikke sammen, der var ingen gang i UNESCO ansøgningen, det var bare stadig sådan at man sørgete

		<p>for at holde sig på tentativ listen, man var ved at blive taget af, af kulturstyrelsen hvor man havde fat i ministeren men man gjorde reelt ikke noget for at opnå denne UNESCO status og begynde på at få skrevet projektet. Det var først tilbage da jeg blev borgmester at vi troede på det og begyndte at sætte penge af til at skrive ansøgning og alt det der.</p> <p>Det var i 2010 jeg blev borgmester og det var i 2011 vi satte pengene af til det og fremrykkede alle disse vejprojekter for de var lagt ud i 2017-2018-2019-2020 tror jeg det var det var planen at vi skulle lave vejanlæg og der rykkede vi hele baduljen frem og siger vi bliver nød til at vise vi selv tror på det hvis vi skal have UNESCO og ICOMOS til at tro på det. (con gratulere)</p>
	3:33.1 - 4:44.0	<p>P: har i gjort noget i forhold til kirken og indbyggerne?</p> <p>Brødremenigheden er nøglespilleren nr. 1.</p> <p>Vi har prøvet at informere indbyggerne hele tiden, holde borgermøder: hvad sker der med ændringer i trafikken, hele tiden prøvet på at informere. Det gjorde endda så sent som da UNESCO behandlingen var der lavede vi sådan set et husstandsomdelte brev fra mig af hvor vi fortalte at det var afgørelsens time, hvad det betød hvis vi blev og hvis vi ikke blev men også hvad er det egentlig. Da selvom folk bor i Christiansfeld så ved de ikke nødvendigvis hvad hele historien om brødremenigheden handler om. Så den benyttede vi også lejligheden til at fortælle. Man skal huske at Christiansfeld er 2500 indbyggere og 150 er brødremenigheden. Så det er vigtigt at præge det længere i den grad. Kirken har været involveret hele tiden og de er blevet informeret igennem ældsterådet så der har været fuld opbakning derfra hele tiden.</p>
	4:44.0 - 5:30.9	(samtales om Hans Munk Hansen der indstillede Christiansfeld)
	5:30.1 - 7:02.7	<p>P: ved du hvordan beboerne reagerede på at i blev UNESCO og hele ansøgningen begyndte?</p> <p>Da ansøgningen begyndte var der meget skepsis til at starte med "nu skal vi vel ikke være kustoder af en museumsby?" var noget af det jeg bla. blevet mødt med på nogen af borgermøderne og når jeg mødte borgere. "Nej, Christiansfeld er en levende by hvor man lever, bor, handler og arbejder og det skal man fortsætte med at være" så det gjorde vi meget tydligt. Så på den måde fik vi faktisk en meget bred opbakning og når det er sagt har der selvfølgelig været enkelte der har været imod at gaderne nu skulle være brosten og så videre og det er bøvlet med biler i Christiansfeld men generelt så har der ikke været den der tyrker tro på at vi blev det for det var sådan noget uvirkeligt det der med UNESCO og man skulle blive det. Så det var faktisk først i samme sekund det skete at det rigtig gik op for borgerne i Christiansfeld at "Yes nu blev vi det" og måske lidt forstærket af det brev vi sendte ud i ugerne optil at det her det havde de så i erindringerne samtidigt fordi de reagerede jo sindssygt positivt og mange sad jo og fulgte med online med det vi oplevede i Bonn det var helt fantastisk på Facebook bagefter - det tikkede jo ind med folk der hejste flag og stod og delte honningkager ud og bare varude i gaderne- som EM 92 da vi vandt. Dog i Christiansfeld skal</p>
	7:02.7 - 9:16.8	<p>P: Ved du om i har nogen potentielle planer for byen?</p> <p>Ja det vi har jo det er at vi lige har ansat en site manager, Det var en del af ansøgningen vi sagde at... UNESCO kræver det... (Birgitte Lamp Bjerg og hvem hun er)</p> <p>Hun skal være den der binder sammen overordnet og så er planen at vi skal fortsætte med at renovere da der er massere af bygninger der mangler endnu. Så det fortsætter igennem. Vi har lige åbnet det store p-anlæg og besøgshave, vi skal lave nye toiletfacilitet og en ny plads nede foran gudsageren, på genforeningspladsen (påpeger hvor den er)</p> <p>Det er den vi går i gang med at renovere nu og faktisk bruger til klima sikringer for det var en af tingene som ICOMOS som jo indstiller til UNESCO de er meget bekymrede for-hvad nu hvis der kommer meget stort skybrud, oversvømmer hele skidtet så? Hvad nu ved brand osv.? Det skulle vi jo også redegøre for hvordan sikrer vi kulturarven i forhold til naturkatastrofer og andre naturhændelser? Og det med vand der vil det være sådan at med skybrus osv. Der vil vandet blive ledt derhen så det simpelthen bliver en sø indtil det er væk. Det er en af de ting der også er tænkt ind i det som man slet ikke tænker på.</p>
	9:16.8 - 10:34.8	Gudsageren trænger til en renovering, kirken trænger til... Der er sendt ansøgninger ind på det...

		Og så arbejder jeg med kulturstyrelsen på og Berthel horder på at få lavet om på vores frednings lov for i dag er det meste af vores bymidte er fredet, noget er bevaringsværdigt. Det vi gerne vil (som UNESCO også foreslår) det er at vi freder hele bymidten. Så der bliver lavet en bevaringsværdig lokalplan- men den kan et byråd jo ændre i overmorgen dybest set (den er ikke fast) Der vil vi gerne frede bymidten så ingen kan ændre det (asfaltere osv.) (så alt det der er bevaringsværdigt bliver fredet i stedet) (tale om lovgivningsændring)
	10:34.8 - 11:16.9	(tur til Peru for UNESCO verdens byer kongres) (lovgivning osv. Mht. Byer)
0	11:16.9 - 12:25.9	P: hvad er jeres mål med at gøre disse ting med byen? Målet er jo med at bevare byen fra 1700 tallet- bevare historien men som den levende by den er som den brødremenigheds by den er. Som den brødremenigheds by den er. Som der så også er andre borgere i dag. Så i respekt for at det så ikke er den gamle by i Århus men en levende by så man sikrer den for eftertiden. Om brødremenigheden overlever det er op til dem men jeg vil sige de har fået et positivt fokus. Det har de så håndteret super professionelt - fordi det kunne jo godt strømme ind med nye medlemmer nu af brødremenigheden af nyhedsinteresse men der bliver du jo ikke bare optager der skal du vurderes osv. Og der er en periode for at se om du nu også mener det alvorligt. P: Så der er simpelthen vækst i kirken? Der er stigende interesse men de har simpelthen ikke optaget nye pga. Det her endnu fordi de siger det skal først vurderes så man sikrer at det ikke bare er nyhedspjat interesse så på den måde gererer det jo ikke brødremenigheden at de er blevet UNESCO by. Men det gør det jo selvfølgelig helt overordnet.
1	12:25.8 - 13:22.0	En del af anbefalingerne det var jo også at vi tager fat i de andre brødremenighedsbyer og får dem til at søge optagelse på listen. (serienominering) (det magtede de andre byer ikke og han taler om de andre byer og hvad der skete der)
2	13:22.0 - 14:42.2	P: hvilken gavn eller formå har det for jer at i har fået byen på UNESCO? Det direkte output er jo, udover at bevare for eftertiden, så er det jo at få turister. At sidste år var der 8000 turister besøgende i Christiansfeld centret, i juli måned i år havde vi 10300 (flere tal nævnes) så har vi endda reset 2500 fra pga. Dronningen besøget pga. Det kan vi nok ikke næste år med mindre dronningen kommer igen. Men turisterne det giver noget og så giver det noget til byens butikker, der er faktisk kommet 3 nye butiksdrivende siden udnævnelsen, brugskunst og en med en blandet cafe og en tøjbutik tror jeg det var. Så der er simpelthen nogen der har fået troen på det her også at det her kan lade sig gøre. Hotellet er simpelthen eksploderet. Han har så mange frokoster hver dag så han ikke kan kapere flere så det er helt vildt hvad det har giver af interesse.
3	14:42.1 - 14:46.3	Det er blevet en fuldstændigt forandret by i puls, fuldstændigt.
4	14:46.3 - 15:23.5	Vi har måtte indrette trafiksikringer, tung trafik, medmidlertidige gule sikringer på fordi folk holdt parkeret alle steder. Vi var nede midt i sommerferien fordi der var kaos. Vi havde ikke set (forventet) det eksploder på den måde vi vidste godt at en optagelse ville betyde øget interesse men ikke så voldsomt havde vi ikke regnet med.
5	15:23.5 - 16:11.0	P: Hvordan opfatter eller definere du autenticitet? Det opfatter jeg som det oprindelige, det der ligger i generne eller arven. Det er faktisk noget vi prøver at dyrke meget i forhold til Christiansfeld. Det man så i Christiansfeld det var at de var kendt for deres håndværk, der var øl brygger, honningkage bager, læder mager, der var altmuligt. Det vi godt kunne tænke os med det var at de nye butikker lægger sig op af det så det er det gode håndværk du oplever i Christiansfeld. Det er den ene del på butikssiden
6	16:10.9 - 18:28.9	Der tror vi det ville kunne afspejle noget, at der vil man gerne købe den gode øl så der skal måske ligge et lille Micro bryggeri, vi oplever allerede at vinhandleren hun har ændret sit sortiment mere kvalitetsbevidst og mere lokale varer så på den måde tror jeg der er rigtig gode muligheder.

		<p>Så arbejder vi på om vi skal have en efteruddannelses skole for håndværkere (det gode håndværk) (til bevaringsværdige bygninger og fredede bygninger) (specielt med vinduer og hvordan og hvorledes med kunsten af det. Og hvordan man viderebringer det. Niche håndværk efteruddannelse)</p> <p>Noget håndværk er der stadig (ovnsætter i lige linje fra 1700) og genopdaget og noget mangler</p> <p>Konkret projekt om vidneførsel af viden om håndværket.</p>
7	18:28.9 - 19:19.8	<p>P: Du ser ikke noget problem i at genskabe og det ikke er det oprindelige?</p> <p>Nej det ikke er det oprindelige? Nej. Der sker jo så meget, det ser vi jo med naturgenopretning hvad har der ikke været af natur siden åen slyngede sig igennem dalene ved vores natur. Og nu genskaber vi dem til de slyngede åer. Det er jo ikke det oprindelige - de ligger formodentligt ikke 100% som de gjorde oprindeligt. Men det der at arbejde sig tilbage mod det der var og have respekt for det autentiske i det det tror jeg er utroligt vigtigt for ellers bliver det jo bare plastic - som at se den lille havfure i Anjo i Japan - det er jo ikke det samme som at se den på Langelinie</p>
8	19:19.7 - 20:16.7	<p>P: Hvad syntes du det har gjort for Christiansfeld autenticitet at det er blevet UNESCO?</p> <p>Det har gjort det at mange flere er blevet gjort opmærksomme på den unikke historie de har. Christiansfeld er blevet stolte af det som Jesper Nygaard sagde da vi havde arrangement med dronningen officielt Market UNESCO status "Enhver by med Christiansfelds størrelse må misunde den gave Christiansfeld har fået" fordi Christiansfeld kan udvikle sig nu og det er jo ikke det vi ser når jeg nu lige om lidt har møde med som formand for Kommunerne Landsforening teknik miljø, noget vi er udfordret på det er det jo byer mindre end 5000, i den grad udfordret på hele urbaniseringen. Her får Christiansfeld den gave "foræret"</p>
9	20:16.7 - 21:11.2	<p>P: Det at i er blevet UNESCO gør det mere autentisk?</p> <p>Jamen det gør det jo på at folk de jo pludselig ja "den bygning har jo stået her siden 1773, det var tegnet ind i den oprindelige byplan" det var jo den første by i Danmark der anlagt på en byplan for bunden af, så den der med at erkende hold da op den her er 240 år gammel det tror jeg virkelig er sådan en hurra en for folk for det tænker man jo ikke når man på når man står nede og se på de smukke gule-murstens huse at de er så gamle og har ligge t nøjagtigt sådan og vinduerne er originale i en hel del af dem for den periode, døre greb og det hele, det tænker man ikke på. Og det er man jo blevet bevidst</p>
0	21:11.2 - 22:09.5	<p>P: Så det i er blevet UNESCO har skab viden opmærksomhed om?</p> <p>Ja UNESCO det er jo et kvalitetsstempel, en sikring, mere er det jo heller ikke.</p> <p>Men når det er sagt så har det jo kæmpe betydning for vi ved jo der er turister fra helle verden der rejser efter UNESCO sites. Jeg ved jo fra mig selv at når jeg er i Tyrkiet eller Tyskland, eller et eller andet så ved man jo at man lige skal se - sådan er det jo bare. (EKSEMPEL MED TYRKIET OG HAM OG UNESCO)</p>
1	22:09.5 - 23:58.4	<p>P: Nu skal du snart til Peru, hvordan med indflydelsen og inspirationen du tager med hjem fra andre UNESCO steder - kan du forestille dig hvordan den ville påvirke?</p> <p>(det bevaringsværdige, lovgivning, den gavn de får fra det, turistmæssige fordele vi kan få, hvad der er gjort og sket)</p> <p>Fortæller at de overveje samarbejde med vadehavet og Jellinge om pakketure for krydstogtskibe</p>
2	23:58.4 - 25:47.2	<p>P: tror du det har indflydelse på turismen i Christiansfeld at de er blevet UNESCO?</p> <p>Det har det jo i at de er blevet besøgt af flere.</p> <p>P: tror du der er forskel på turisternes opfattelse af Christiansfeld fra før og efter?</p> <p>Det bør de ikke gøre fordi vi faktisk havde forberedt svar på hvad vi ville gøre hvis vi ikke var. Vi ville jo stadig have stået med en by der var restaureret. Så på den måde er der jo ingen forskel fra den 5 til 6 juni. Bortset fra øget stolthed. Men som borger er det nøjagtigt den samme by - den ser ens ud.</p> <p>At vi så netop med UNESCO stemplet laver mere og laver bedre (mobil) formidling og bedre butikker og sådan noget vil de opleve på den lange bane men på dag et er der ikke nogen forskel.</p>
	25:47.2 -	P: kan du fortælle mig noget mere med det tiltag om smartphones?

3	27:25.5	Jamen det er jo hele den formidling. Det vi havde klar det var jo brochurerne og nu kan man gå rundt med og så se på bygningerne og alt er lukket så står man og kigger på nogen huse og siger hvad er så det? Det der er interessant det er at få at vide og komme ind og se kirken historien osv. (informationerne og fortællingerne) det er jo det vi gerne vil formidle med det vi alle rander rundt med i dag som jo er smartphones så alle har mulighed for at følgehistorien selvom det er uden for åbningstid kan få den ekstra oplevelse fordi det ikke er et museum hvor vi kan tage entre ude på gaden. Det er en lidt anden opgave. Og det er ikke alle der kommer ind når jeg siger at vi havde 10300 inden i juli på vores turist bureau så er det jo langt fra alle der var der måske kun 10-15% fordi en masse de går bare ude i gaderne og kommer aldrig ind. Og så er det derfor vi snakker om hvordan vi formidler det for vi kan jo ikke sætte kæmpe bannere op på søsterhuset netop pga. Bevaringsværdigheden så det er svært at skilte at det er netop her du kan komme ind og få information.
4	27:25.5 - 28:21.2	P: nu nævnte du gravstenene før, ved du om i har tankt jer at gøre nogen tiltag for dem? (formidlingen af historien) og så trænger hele kirkegården i den grad til en renovering. Nogen af gravstenen er netop blevet renoveret P: ja nr. 1. Er Ja det var fordi dronningen var på besøg for nogen år siden så i den anledning besluttede vi at hun skal kunne læse nr.1 Og så er der nogen der er blevet ødelagt i hærværk fordi nogen havde været over og trampe på dem. De blev også skiftet. Så der ligger renovering i sten men også hele naturen i det. Træer der går ud.
5	28:21.2 - 28:45.4	(Dronningen og hans problemer)
6	28:45.4 - 30:28.1	P: tror du jeres opfattelse af autenticitet er anderledes end UNESCO eller beboernes opfattelse? Nej, vi har virkelig taget udgangspunkt i det der var autentisk, vi har ikke opfundet noget til lejligheden. De har jo styr på nr. 1. Gravsten og derud der ligger levns beretning(forklaring) (det hele er historisk velbeskrevet og han giver eksempel) Det er jo det der gør at vi ikke er ude og opfinde og sige vi tror det har været sådan, nej vi ved 110% at det har været sådan, vi ved 110% hvad for nogen håndværk der har været og hvornår et hus er brændt og genopbygget og alle de der ting det gør vi jo fx ikke om Kolding midtby. Der ville vi skulle lede og lede og måske kun kunne finde 50% (eksempel med rådhus/koldinghus) Christiansfeld er mere veldokumenteret end købstaden Kolding
7	30:28.1 - 33:10.9	P: seer du nogen problemer i at genskabe nogen dele af byen der måske er gået tabt? I og med i har så gode arkiver Tjaaa.... Vi diskutere nu gammelskole på lindegade. (finder den på kortet) Diskussion om arkitekterne og hvordan den gamle skole nu skal laves (ikke afgjort endnu) (arkitektur) Han tror ikke på efterligninger men på respekt for det der er og var (så udgangspunkt) så man kan se oprindelse med forskel. P: men der er garanteret også nogen andre dele af byen der er gået tabt og er genopbygget Ja det har været brand de er blevet genopbygget og man har lavet trafikale ændringer fx Kongensgade. (taler om Kongensgade) Sådan nogen katastrofer de er der jo sket og de er der jo så man netop kan fortælle om tidens udviklinger og historier.
8	33:10.9 - 34:18.2	P: hvad nu hvis i kiggede i arkiverne og finder noget der kunne have betydning for hvordan byen var dengang og så genskabe det? Det har vi lige gjort med en have. Men der er det jo vi netop har genskabt haveanlægget ved at sige at det er de her 6-8 felter med de her afstande og de her gange og så havde man køkkenhave. Men en moderne pavillon. Fordi man nemlig siger det er en nutidig have bygget op efter gamle principper så jeg tror ikke den der med at sige at vi kopiere som en kopi af noget - så skal det klart og tydeligt fremgå at det er en kopi og ikke det originale for eller så tror jeg at det autentiske forsvinder, så forsvinder troværdigheden, det tror jeg. Hvad er ægte hvad er ikke? Vi har så meget der er ægte så lad os fremhæve det og lad os være ærlige

		omkring så var der et hus der brændte ned eller her blev der bygget et skide grint mejeri eksempelvis som er Tyrstrup sogns
9	34:18.2 - 35:53.0	<p>P: hvad så med haven som du siger er blevet genoprettet? Er den så autentisk?</p> <p>Jeg mener den er autentisk i forhold til dimensionerne i den. Den måde den går ind bagved på. Men alligevel klart og tydeligt så fremgår det at dette er en ny besøgshave så man kan se hvordan det så ud. Fordi udfordringen er jo at alle turisterne gerne vil opleve en have. Og da det er privatboliger og haver er folk jo ikke interesserede i at have folk staver rundt inden i deres haver. Det er et af de store problemer i og med det ikke er som den gamle by i Århus men en levende by.</p> <p>Som præsten oplevede en dag hører han det pustler og så står brevsprækken åben og så står der en japaner og kigger ind og tager billeder sådan bor præsten og det er der flere der skal låse deres døre ellers er der folk der går ind for at se hvad er der af spændende ting her. Ikke for at stjæle noget eller på nogen måde. Bare af nysgerrighed. Og det er en af de ting vi arbejder på også - skal vi til at genskabe en lejlighed? Som den så ud for netop at have sådan at de kan komme ind og se sådan var det de boede. Det er søsterhuset lidt et eks på. Det er trods alt renoveret med respekt for den historie der lå. Men der er ikke genskabt sovesalen hvor søstrenesov. Det er jo der vi har samlingssal og musikskolen er så det er igen det er lavet i en nutidig kontekst hvor du godt kan forestille dig hvordan det er her. Her stod køjesengene og hersov de altså.</p>
0	35:53.0 - 36:27.8	<p>P: så der er ikke nogen planer om at hvis et hus i bymidten bliver ledigt at i har tænkt jer eller overvejer at ...</p> <p>Lave det om til museer? Nej, jeg tror det er rigtigt vigtigt at som vi siger, nej, jeg kan ikke udelukke at det ender med at der er en besøgslejlighed ligesom man oplever i Horsens i forbindelse med industri museet men ellers ligger det jo os meget på sinde at livet leveres og fortsættes i Christiansfeld og det er faktisk en af styrkerne og det ikke bare er dødt om natten men der stadig er liv inde bag gardinerne og ude i gaderne og ude i haverne, det ligger os meget på sinde.</p>
1	36:27.8 - 37:05.0	<p>P: hvordan og hvorledes med at fremtidssikre de gamle huse i bymidten?</p> <p>Det er jo det bevaringsværdige og fredninger og hele renoveringsplanen der sikrer det og renovering ønsker.</p> <p>Det er jo et spørgsmål om penge og sådan hvornår man kan for det er jo så sindssygt dyrt. Søsterhuset det er jo 50mil i runde tal og kirken forventer man jo i omegnen af 30mil. Så det er rigtigt mange penge der bruges og kræver derfor stadig penge fra fonde og andre der privilegier penge.</p>
2	37:05.0 - 38:34.1	<p>P: nu sagde du i havde tænkt jer der kom nye huse her bag ved kirken er det ikke i den fredede skole?</p> <p>(det er ok at fjerne, der er dårlige ting bygget der)</p> <p>Her er det så vi skal finde ud af hvordan er det så man afspejler at her er en ny bygning og det er jeg rigtig spændt på (nye byggerier og hvornår. Osv.)</p>
3	38:34.1 - 39:56.5	<p>P: der har ikke været nogen problemer eller modstand med borgerne?</p> <p>Nej ikke andet end det jeg siger med trafikken der har det været optaget af at gaderne er blevet smallere sådan rent visuelt og de ikke kan lide at køre igennem. Der har jeg drillet et par stykker og sagt en tur på køre teknisk anlæg skader jo aldrig nogen fordi jeg kan da godt køre igennem når der kommer en anden, fortsat vedkommende kører ordentligt. Men det er altså blevet smallere. Men altså vor herre til hest om man bruger 2min ekstra på at køre igennem en gade det overlever man nok og så er idéen netop at trafikken skal ledes uden om den historiske kerne det er jo ikke meningen at busser og alt sådan skal ligge og køre igennem der.</p> <p>Det kræver en tilvænningsperiode det kræver også en for borgerne og så er der jo borgere der er så skide ligeglade med om Christiansfeld er UNESCO by og de skal bare bo i en lejlighed og de interessere sig bare for deres eget liv osv. Sådan vil det være og det er fair nok. Vi kan jo ikke tvinge nogen til at have interesse men vi kan motivere den stolthed der har bredt sig som en steppeild. Typisk så er det de tabte vi vandt så var vi ikke blevet UNESCO by så var det fordi Kolding kommune ikke havde gjort det godt nok og nu vi blev UNESCO by så</p>

		var det os der vandt, det var os der blev udnævnt.
4	39:56.6 - 40:52.5	P: tror du den stolthed den vil gøre noget ved oplevelsen af byen? Ja det gør den for de går jo op i at servicere turisterne osv. Det har vi også opfordret til, det skrev vi bla. Også i brevet. Husk nu at være gode værter, når i møder en turist husk nu at fortælle om Christiansfeld husk at være entusiastiske og stolet af det og vis at i er stolte af jeres by, vores by. Det er jeg slet ikke i tvivl om at det virker. Folk de stopper og de er glade. De er så glade da jeg gik med Danmarks radio den mandag hvor vi blev udnævnt lørdag der hvor vi fejrede med kage osv. Der gik jeg med en journalist fra Danmarks radio hvor hun skulle rundt lige og lave nogen optagelser nogen enkelte steder og interviewe mig der. Og der hilste jeg jo stort set på alle og der spurgte hun jo mig om jeg kender alle i Christiansfeld og der sagde jeg 'nej men jeg kender rigtig mange, men jeg kender ikke alle jeg har hilst på' men det var den der "YESS we did it!" folk var så glade det var så fedt at opleve.
5	40:52.4 - 42:03.0	(om brevet og e-mails osv.)
6	42:03.0 - 43:43.8	P: jeg har hørt noget med at man skulle rive tilbygninger ned til huse i bymidten der var lavet efter? Var det et stort problem? Er det sket mange steder? Overhovedet ikke, nej nej, det har slet ikke været et problem, det sker jo i takt med at man renoverer, det har folk faktisk været positive overfor. Det heldige er jo at brødremenigheden jo selv ejer det meste så på den måde møder det jo ikke stor modstand som hvis det har været en privat ejer. Der vi har haft store problemer det er der hvor det viste sig lige pludselig at være en gammel sag med en der havde sat plast vinduer i en af de gammel vinduer, det er helt tilbage fra før jeg blev borgmester, at jeg har været city center chef, jeg sad med det der hed skilt og facade nævn der klagede han over han ikke kunne sætte de plast vinduer i huskammen helt oprindeligt. Hvor vi sagde du er håndværker du burde vide bedre, få taget de plast vinduer ud og få sat træ vinduer i. Det har han så ikke ville gøre, han har haft den i landsretten og tabt med et brag, og i stedet for at inderørmer jeg skidt i nælderne så melder han kraft eddme alle sine naboyer med alle dem der har plast eller allu. eller ikke lige har fulgt reglerne så det var 17 ejendomme vi har været inde og undersøge efterfølgende og det viste sig faktisk at de 14 havde fået godkendt det i gammel Christiansfeld kommune og så er der så 3 der har fået påbuddt at når de skal i gang med at renovere så skal det ud med de ikke træ vinduer. Sådan noget spas det kommer også ind i det.
7	43:43.8 - 44:30.7	(jeg forklare at det var der jeg havde hørt om Christiansfeld og forklarer om mit studie) (om de nye veje) det er jo super autentisk i forhold til gadegenopretningen dog i forhold til en nutidig kontekst for der er jo lagt en granit sten i så du også er i stand til at tage en kørestol og det er selvfølgelig tilgængeligheden. Der var selvfølgelig ikke nogen der tænkte på
8	44:30.7 - 44:46.1	En handikappet, ikke engang ved en anlagt som en Herrnhut by der eller brødremenigheds by.
9	44:46.1 - 45:39.2	(OM CYKLER OG STRIBER TIL CYKLER PÅ KONGENSGADE) Tilpasses til nutidige forhold
0	45:39.2 - 48:23.5	Bøgerne og om jeg ville have dem Og min opgave og hvordan UNESCO og turister
1	48:23.5 - 49:39.5	P: hvad med vedligeholdelsen brødremenighedens huse, er det dem der står for det? Det er deres huse stadigvæk, derfor har de jo også sådan rundt regnet så de puttet 1/3 del af pengene i, vi har 1/3 i og RealDania har puttet 1/3 del af pengene i sådan rundt regnet. Det har de så gjort i kraft af at de så har sat huslejen op. Så kan man sige at de så stort set heller ikke har taget husleje før så det var nemt at gøre. Det var meget billigt P: og misvedligeholdt. Og der ligger opgaven jo at nu skal det jo også vedligeholdes fremadrettet men det har de jo en stor interesse i. Og så bidrager de med nye lejeindtægter som også gør de har penge til udvendig vedligeholdelse. Så den del er jeg ikke bekymret for P: men vil Kolding kommune og RealDania stadig have en???? RealDania der arbejder vi med da deres del nu er udtømt og forsøger at motivere dem til at det synes vi nu der er - det er penge som vi selvfølgelig gerne vil have i spil, længere er den ikke. Så det arbejder vi på, men det kan være i forhold til konkrete projekter da der er massere

		helt ud i det til at man kommer ud i naturen også.
2	49:39.5 - 52:31.2	<p>Der er en have uden for Christiansfeld (Christianero) som jeg har hørt at den er folk meget kede af i byen at den ikke er renoveret...</p> <p>Det er jo sådan et område som godt kunne trænge til en tur, (om haven), desværre er gården som hun havde en run ellers er resten væk og det er et stykke skov som er utroligt skadet (beskriver christianero) (naturlige springvand)</p> <p>Christianero er på Ønskelisten (om christianero) (Kolding putter højst sandsynligt selv penge i det)</p>
3	52:31.2 - 53:17.9	Wrap up
4	53:17.9 - 54:18.3	<p>(jeg kom i snik snak ind på noget interessant)</p> <p>Det er selvfølgelig i høj sæsonen at der primært kommer (flest), men netop pensionistklubber og det der de drøner jo til Christiansfeld hver dag.</p> <p>P: så det er primært danskere der tager til Christiansfeld?</p> <p>Ja nu her kommer der jo netop UNESCO rytttere også, dem der bare skal ud og opleve nye sites. Så det er der jo hver dag. Men det er jo ikke horder som det var i juli august.</p> <p>P: men i juli august var det også primært danskere?</p> <p>Nej det var altmuligt lige fra japanere til alverdens, der om mandagen da jeg stod der var der folk fra Hamborg der stod der fordi de havde fået at vide det var blevet udnævnt. De anede jo ikke engang der var fest den mandag det var da bare helt fantastisk jeg stod og snakkede sådan med 4 mennesker der havde valgt lige at fyldte en bil og bare lige køre op og havde bukket et hotelværelse</p>
5	54:18.3 - 54:49.8	<p>P: det er den 6 juli det blev kåret til UNESCO ikke?</p> <p>5 eller 6 det kan jeg ikke huske men det var om lørdagen der (om turen)</p> <p>Der var stadigvæk travlt søndag på turist bureau folk var jo inde og den der stemning. Fuldstændigt stemningsskifte fra den ene dag til den anden i solen, det er utroligt</p>
6	54:49.8 - 57:08.1	<p>(om opgaven og muligheder - evt. Stolthed)</p> <p>Om pr.</p> <p>Og valgplakater</p>
7	57:08.0 - 59:55.7	<p>Christiansfeld som den nye Las Vegas</p> <p>Industrien i det og overnatninger i Christiansfeld</p> <p>Det prøver vi at genindføre og på brødremenighedens hotel har vi indrettet et rum, jeg var nede og viste nogen sidste lørdag, der havde han indrettet et rum og dækket op med blomster og giver et glas champagne og gør noget ud af det.</p> <p>(det var nemmere for tyskere at vies i CHRISTIANSFELD)</p> <p>Nu vælger vi at slå på UNESCO som giftedestination (familie sammenføringsregler) (tvangsægteskaber)</p>
8	59:55.6 - 1:01:11.4	<p>P: det er så ikke i brødremenighedens kirke?</p> <p>Faktisk kan brødremenigheden slet ikke vie, de kan velsigne. Så der skal de vies på rådhuset eller (... regler...) (de søgte aldrig om at få lov til det)</p> <p>Wrap up igen</p>

9.2 APPENDIX B – Interview, Hans Munk Hansen

Timespan	Interview Hans Munk Hansen, Former ICOMOS Director for Denmark, November 10 th 2015, Toldbodgade, his home.
0:00.0 - 0:13.4	Måske er det lidt nemmere for dig at fortælle om byen når du kan pege ned på....
0:13.3 - 0:15.2	Ja, men ikke på det - jeg har selv et bedre kort
0:15.2 - 1:59.1	Det viser at Christiansfeld i dag Må man tegne på det

	<p>P: selvfølgelig - det er derfor det er der Så er det faktisk sådan at P: den der vej der ringvejen - ringvejen Stort set betragter som det gamle Christiansfeld P: ja mere eller mindre Alt andet er uinteressant da det storesen minder om et hvert andet parcelhuskvarter i Danmark</p> <p>P det er også kernen af Christiansfeld og så er der lidt mere af lindegade der er fredet, det er kun gaden der er fredet</p> <p>Nå ja, ja det er den gamle kerne af byen der er fredet</p> <p>P: ja</p> <p>Den står også på listen ikke.</p> <p>P: præcis</p> <p>Jeg ser om jeg har noget lige ved hånden - men du har været der ikke?</p> <p>P: ja da</p> <p>Christiansfeld det har du selv i hovedet?</p> <p>P: hvabehar?</p> <p>Du har selv byen i hovedet?</p> <p>P: ja, (kortet) det var mere for din skyld så det er nemme at sige hvor tingene var - så behøver man ikke sige på hjørnet af, men kan pege - det er så du har et mere overskueligt kort.</p>
1:59.1 - 4:55.1	<p>P: hold da op</p> <p>Det er ansøgningen</p> <p>P: ja jeg kender den godt, jeg er 300 sider inden i den, jeg er lige præcis nået til kap. 4, frednings og fremadrettede planer - da det er et meget godt indeks for hvad de har tænkt også, de er desværre, eller heldigvis utroligt optagede efter de er blevet UNESCO så der er ikke nogen af dem der har tid til at tale næsten.</p> <p>Nåda</p> <p>P: ja der er det gamle kort fra før Kongensgade blev udvidet -- har Christiansfeld sendt dem til dem? Bøgerne?</p> <p>Ja jeg har selv været med i udvalget til at starte med, mmh hmm jeg startede faktisk da jeg var formand for ICOMOS</p> <p>P: ja</p> <p>Med at foreslå det til tentative list, som er</p> <p>P: ja en som man skal holde øje med</p> <p>For 20 år siden eller sådan noget</p> <p>P: ja</p> <p>Og ja, nå men da du er bekendt med det - der har de nogen unge mennesker med stor energi skrevet - og den har kostet en million at lave den der sag der, det er når kommunen er så rig som Kolding tilsyneladende er</p> <p>P: det er vel også et godt projekt for dem, status projekt ...</p> <p>Det var den million værd</p> <p>P: ja</p> <p>For den tidligere Christiansfeld kommune havde slet ikke de kræfter og den energi der skal til</p> <p>P: jeg skal også ind og tale med realdania her senere i dag</p> <p>Okay ja</p> <p>P: og tale med projektlederen for deres side</p> <p>Og ja er det Christian Andersen? Hils ham fra mig</p> <p>P: Christian Andersen - det skal jeg nok gøre</p>

		<p>Christian Andersen kender jeg, ikke så meget men vi har da haft med hinanden at gøre - ja han har haft med det</p> <p>P: ja, må jeg høre - var det fordi - var det i og med din funktion af ICOMOS at du sad i og udvalgte Christiansfeld? Hvad var grunden til at du valgte at indstille Christiansfeld til unescos tentativ liste?</p>
	4:55.1 - 7:38.1	<p>Ja, jeg kan lige læse op for dig begründelsen</p> <p>P: du skal bare sige til hvis du skal have hjælp</p> <p>1993! Var jeg formand for ICOMOS og på det tidspunkt var ICOMOS dem der på ministeriets vegne lavede disse ting</p> <p>P: altså den ansvarlige for tentativlisten?</p> <p>Ja det hørte under miljøministeriet</p> <p>P: altså den ansvarlige for tentativlisten?</p> <p>Ja men det hørte altså under miljøministeriet dengang - ikke noget med kulturministeriet. Slots og ejendoms styrelsen osv. Og da de ikke havde en arkitekt eller sådan nogen der kunne beskæftige sig med det der så gik det til os - da jeg var formand var det øhh mig der måtte gøre arbejdet - sådan er det</p> <p>Der indsætter jeg 3 ting, det var Kronborg, Jellinge og Roskilde domkirke og fik dem også igennem.</p> <p>P: tillykke med alle 3!</p> <p>Så gik der møder og det tog nogen år men de kom igennem alle sammen - og tentativ listen det er det her, det er hvad man kunne tænke sig der i anden omgang (kom på)</p> <p>P: den kan jeg godt genkende den der (Viser mig en bog med projekter for tentativ listen)</p> <p>Det der med at tænke sig at gøre det og gøre det</p> <p>P: jeg har også været inde på kulturministeriets hjemmeside og se hvilke steder de godt kunne tænke sig og de har ikke opdateret den siden Christiansfeld blev udnævnt. Den står stadig på tentativ listen.</p> <p>Hver af de tentativer er med her, ikke (viser hans bog med tentativer projekter for Danmark) og på det tidspunkt skulle man give en kortfattet beskrivelse på sådan et skema som de havde fastsat.</p> <p>Det kan du få en kopi af (for Christiansfeld)</p> <p>P: det vil jeg meget gerne - ni er det ikke fordi jeg vil have at de render rundt og gør alt muligt</p>
	7:38.0 - 9:12.1	<p>Kopierer mens jeg kigger i bøger om Christiansfeld og andet.</p> <p>Ingen samtale</p>
	9:12.1 - 14:08.9	<p>Ja, men 1993</p> <p>P: tusind tak - det jo (fantastisk)</p> <p>Der kan du læse (jeg læser ansøgningen til tentativ liste</p> <p>P: og den der, ja din assurance of autenticitet and integrity var det den der bare var standard definitionen for UNESCO dengang? Eller var det noget man selv skulle tolke?</p> <p>Det skulle man forklare</p> <p>P: når ja men skulle man selv tolke det?</p> <p>Det skulle man selv tolke - proceduren er at først kommer det på den liste der, nr. 2 så sender man den ansøgning hvor de, disse ting skal beskrives nærmere fra ansøgerens side. Hvad man opfatter som autenticitet for det er jo ikke entydigt</p> <p>P: haaha, det er jo sjovt nok derfor jeg kigger på det for jeg syntes det er forfærdeligt spændende</p> <p>Og ja, det bliver så indsendt til UNESCO via ICOMOS også , ICOMOS</p>

hovedkontor var rådgivere for UNESCO fordi, som så diskuterede, så kom det så op på unescos World heritage møde, engang om året eller sådan et møde hvor alle er med, alle UNESCO, eller alle dengang ICOMOS forskellige afdelinger rundt om i verden og så blev det forlagt på et kæmpe, sal af og til hvor der var mange mennesker med - med lysbilleder blev der vist det der er indsendt og forklaret, så begynder der en diskussion hvor nogen så har sat sig imod det mange gange - svare dem - sådan er det gået for sig

P: ja - var du med til møder?

Ja de tre første der?

P: ja hvor det endelig blev...

Christiansfeld ikke.

P: nej nej men var du der til de første (3)

Så måtte jeg jo - for eksempel Roskilde domkirke, som blev forlagt, ikke. Så melder franskmændene sig og siger "Roskilde domkirke?! Vi har da meget helt anderledes betydningsfulde katedraler, hvad mener i om chatré, hvad mener i om dit og dat", ja så måtte jeg jo svare at dette her jo havde en særlig betydning for norden, en lokalbetydning, for danmarksbetydning, for konge gravene, alt muligt og så er det et murstens-katedral og jeres er jo sten katedraler det gør den jo også til en særlig ting den overnational betydning idet den jo hænger sammen med landet den gang.

P: ja

Østersøen osv. Nå ja sådan gik det frem og tilbage og så måtte jeg jo svare og så var der yderligere en anden franskmand der sagde "er det nu sikret at det bliver sikret at det forbliver sådan som det er nu? Kirkepladsen og omgivelserne" og det sagde var det ingen konkrete svar på, så vil de have planer tilsendt at det så var nedfældet i byggelov osv. Lokalplaner osv. Det fik de så og så blev det godkendt til sidst. Nå ja ikke på selve mødet men senere hen. Ja

P: var du der også til Christiansfelds?

Nej der var jeg ikke (da den blev UNESCO), der kunne jeg været taget med men hvad skulle jeg? Jeg havde jo ikke deltaget i den der.

14:08.9 -
17:45.0 Hvis du taler om autenticiteten så der få af de emner der er på Christiansfeld i modsætning til de andre der (Roskilde, Kronborg, Jellinge) hvor der er sket så lidt ændringer - Roskilde domkirke er der skete ændringer lige så længe den har eksisteret

P: nåå på den måde

Tilføjelser i andre stilarter, alt muligt ikke. Som er en charme i sig selv men her er det meget autentisk - det eneste mindre autentisk er at ikke alle huse er beboet herrnhuter folk, altså brødremenigheden. Den er svundet ind til relativt meget få og så har man en almindelig folkekirke lige ved siden af.

P: længere nede af gaden, hvad nu end gaden hedder (vi kigger begge på kortet efter den)

Ja, tidstupgade der!

Nå men den er autentisk på den måde at man stadig har nogen beboere, man har fortsat gudstjenester eller møder som det nu hedder - det er heller ikke en kirke. Det er en møde sal. Men man kalder den kirke og man har en præst man har nogen institutioner men ikke, de har så ændret brug - man vil helst have at husene bruges som de er tænkt. Men kirken bliver altså brugt som den er tænkt og nogen boliger også men det der var søsterhuset og enkehuset her, det er nu restaureret og med administration. Deres forskellige aktiviteter

P: med Christiansfeld centret inden i

Netop, hvor så deres mission virksomhed også er huset i. Og de andre de bliver jo de fælleshuse - du siger jo du har læst alt- samfundet var jo delt op i familier som

	<p>havde hus ikke, og så ugifte mænd og ugifte kvinder</p> <p>P: på hver sin side af gaden eller kirken</p> <p>Ja og det er. Disse to steder. Brødrene her og søstrene der, enkerne der skolen der.</p> <p>Som - det er - der er noget af det der fungere men en ting er funktionen, man kan ikke regne med at tingene foregår på samme måde som de altid har gjort når man taler autenticitet i Danmark. Der sker ændringer i samfundet</p> <p>P: selvfølgelig</p> <p>Men at der er nogen væsentlige rester tilbage kan man sige</p> <p>P: af de originale tiltænkte formål</p> <p>Netop og det er væsentligt at det ikke er fuldstændigt blæst ud - man kan jo ikke sige at for eksempel Kronborg - den oprindelige funktion er bibeholdt. Hahahaha</p> <p>P: det ville være synd at sige</p> <p>Opkræve sundtolden det kunne da ellers redde vores økonomiske situation.</p>
17:51.4 - 22:20.2	<p>Men her er der en del tilbage (Christiansfeld) - det ene er funktionen ideen med huset. Det fysiske</p> <p>P: okay så du tænker både på det brugbare - brugsaspektet, og det fysiske aspekt i bygninger at det er en del af autenticiteten</p> <p>Man bygger huset til en eller anden funktion, det er normalt ikke? I virkeligheden</p> <p>P: det er selvfølgelig rigtigt</p> <p>En kirke der ikke fungere som kirke mere, det gør nu den der er kommet på (i Christiansfeld), men en kirke der er blevet lavet om til hvad ved jeg.</p> <p>P: kunstgalleri inden i Kbh.</p> <p>Ja f.eks. Det vil man næppe syntes var en god ide i denne sammen hæng. Og sådan er der flere kirker som i øjeblikket skal laves om.</p> <p>P: Nickolajs plads med kunstgalleri og cafe, vidst nok</p> <p>Ja det er sådan næsten prototypen men også de andre kirker der er blevet lukket her i byen, vi har alt for mange kirker her i indre by. I en mindre kreds omkring her (de engelske rækkehuse i Toldbodgade, Kbh.) Vi har 4-5 kirker som ja, marmorkirken</p> <p>P: den russiske kirke, den ortodokse kirke, der er mange</p> <p>Nå man det der med funktionen er en vigtig ting når man taler autenticitet, men det fysiske aspekt er det man kan måle og leje.</p> <p>P: jo selvfølgelig, men var det så funktionen i gik ud efter da i tænkte autenticitet der i denne her (tentativlisten), eller var det (fysiske)?</p> <p>Ja naturligvis! Man spørger sig selv, hvilken autenticitet man taler om- taler vi om brugs autenticitet, taler vi om den fysiske tohovedede del.</p> <p>Og der kan man så med Christiansfeld sige at begge dele var tilgodeset til en vis grad.</p> <p>Man kan sige at når vi kommer til det fysiske at byplanen er absolut intakt</p> <p>P: jo, ja - ja udover at den er blevet udvidet på Kongensgade, men ja, men det var jo bare</p> <p>Ja så kommer vi jo til minus tingene der er sket. Først er det blevet omklamret af anden by, ikke, den gamle Tyrstrup. Oprindeligt lå den jo på en mark</p> <p>Så er der langsomt kommet bebyggelse rundt omkring så det er sådan lidt indeklemt. Og så en meget slem ting var da vejen blev lagt om, altså hovedvejen.</p> <p>P: havde det stor indflydelse på din beslutning?</p> <p>Ja for søren! Nej altså den her vej (P: Kongensgade) Kongensgade, det er jo en ny ting, vejen til Haderslev fra Kolding den gik jo her uden for og så på et tidspunkt syntes man det var bedre hvis den gik her. En meget uheldig beslutning for så kom der alt trafikken igennem her, det kan du læse om hvornår det skete.</p> <p>P: 1853 eller deromkring</p>

		<p>Ja og den vej ville vi jo gerne have reetableret (den originale vej uden for byen)</p> <p>P: nå altså den gamle vej? Okay</p> <p>Altså i princippet. Det kunne slet ikke lade sig gøre fordi man måtte bryde igennem en masse en familie huse her. Det var der ingen penge til.</p> <p>Det havde lagt det her lidt mere stille, ikke. (det gamle centrum af byen)</p> <p>Man da det nu så bliver en hovedvej, en af landets befærdede hovedveje så laver man i stedet for det at man laver en omkørselsvej.</p>
0	22:20.1 - 23:37.1	Hans' kone kommer ind og introducere og giver hans en besked.
1	23:37.1 - 1:31:02.1	<p>Jo man kan sige, det er jo altid man begynder med vejsystemet. Hvordan er vejsystemet. Og der bliver altså. Pludselig kommer der altså en brølende hovedvej igennem, altså ikke brølende i starten men efterhånden som bytrafikken udvikler sig kommer der en meget støjende vej lige igennem byen.</p> <p>Og det afhjælper man ved at lave en omkørselsvej, men sådan en omkørselsvej den ja det er jo en, den ændre jo noget meget væsentligt.</p> <p>Nu kommer vi til de negative aspekter. Hvor der tidligere var sådan en smuk grænse mellem land og by, markerne gik lige op til husene på alle sider. Der kommer der pludselig bebyggelse men også sådan en ny støjende vej. Navnligt til den side her med den fine udsigt der kommer der en vej for og senere det helt latterlige det fuldstændigt imod alt at man lavede en kopi af en brønd den der er i midten (af pladsen foran kirken) (som nu står i rundkørslen)</p> <p>P: har man lavet den i rundkørslen? Det lagde jeg ikke engang mærke til da jeg kørte forbi</p> <p>Så har du haft øje på trafikken, det skal man jo også have.</p> <p>Det er i aller seneste tid, det er sådan en bestræbelse for at gøre noget for turismen.</p> <p>Det er fuldstændigt vanvittigt sådan noget det kan altså også forstyrre unescos vurderinger.</p> <p>P: men så inde for min opgaves side kan man jo så til gengæld stadig sige at det er jo stadig autentisk idet det jo er en del af bylivet de prøver på at vise ud. Det er derfor jeg skriver om det da jeg ved der er lavet alle mulige små mærkelige sager.</p> <p>Det er meget typisk misforstået hvad gør man for at bringe liv i byen. Man tiltrækker turismen - og hvordan gør man det? Man hilser dem allerede velkommen uden for vejen, ikke.</p> <p>Nu ligger motorvejen jo her, man har den der vej til og støder til her og man tror her er Christiansfeld for her er en brønd</p>
2	26:17.4 - 28:10.5	<p>Nå ja, det var autenticiteten i byplanen - nu kommer jeg med mange negative aspekter, men det er også det. Det positive er jo at systemet med pladsen i midten og de to gader som man kender fra de andre Herrnhut byer - nu ved jeg ikke, har du studeret nogen andre?</p> <p>P: jeg har læst kapitel 3 eller 2 hvor de laver en komparativ analyse (UNESCO ansøgningen) hvor jeg har læst om 28-30 andre Herrnhut byer</p> <p>Ja der kom en plan faktisk, nedefra</p> <p>P: ja efter den 3 (grundlagte) by så havde de en plan</p> <p>Sådan var det at man byggede dem alle sammen, og den er i de store træk fastholdt - men de fik aldrig bygget helt færdig derfor er denne del som burde være ligesom lindegade der ligger ganske banale almindelige en-familie huse med have omkring og alt sådan noget det har du sikkert set.</p> <p>P: det har jeg</p>
3	27:35.0 - 29:15.3	Det er har intet med Christiansfeld at gøre andet end at vejføringen er den der. Nå ja på et tidspunkt har man mistet alt interesse for alt sammenhængen i byen, f.eks. Er

		<p>der et hus her, undskyld her, som jo er helt ude af stil med de andre.</p> <p>P: har du hørt at -eh- jeg havde et møde med Koldings kommunes borgmester og han sagde de har tænkt sig at bygge nye huse her bagved kirken, de har tænkt sig at have en arkitekt konkurrence om designet af de nye huse bag ved kirken.</p> <p>Nå!</p> <p>P: jeg forstod ikke helt på ham hvor bag ved kirken</p> <p>Bagved kirken det kan da kun være her! (den gamle skolegård)</p> <p>P: det er også det jeg tænker</p> <p>Det behøver man ikke så megen konkurrence til syntes jeg for man kan da tage udgangspunkt på de huse der er</p> <p>P: ja, men det er jo så det - men det er jo spørgsmålet om de skulle, om de skulle ny fortolke, bygge i samme stil eller bygge noget helt andet.</p> <p>Nå ja, det er naturligvis et holdningsspørgsmål</p> <p>(Hans' kone): det blev jo med det nye på den anden side engang, ikke? Inden de fik penge til alt det der. Der var der et projekt hvor der skulle huse ned på den anden side i Christiansfeld, der har været flere.</p>
4	29:15.3 - 31:43.7	<p>Nå ja men det fysiske aspekt der kommer jo byplanen først, og der har jeg vist problemerne. Vejene der blev flyttet og erstattet først den rigtige hovedvej, så den nye hovedvej, med enorme trafikproblemer og så den der køre udenom og så en helt ny, en motorvej ikke. Den har jo også betydning som bare er en kilometer væk. Det er sådan set det vejsystem som man nok også skal inddrage til at starte med</p> <p>P: så vidt jeg husker er, det er i bogen her, men så er hele det stykke her til og der bufferzone hvor man skal passe på at bygge med og i det hele taget ikke må bygge.</p> <p>Netop ja, det er meget vigtigt, og det er også noget som UNESCO lægger meget vægt på at der er bufferzones, men det nyttet ikke noget at man skriver bufferzone har vi tænkt os. Nej vi vil gerne have en bindende erklæring</p> <p>P: det er den jeg er nået til (i UNESCO ansøgningen)</p> <p>Og der ved jeg ikke hvor langt de er, som sagt er jeg helt ude af det nu. Jeg er heller ikke i menighedens kulturudvalg mere, jeg er blevet 86 i mellemtiden så jeg har lagt sådan nogen ting til side til yngre kræfter som jer. Men ja de må have lovet UNESCO at der kommer forpligtende bufferzones og ikke bare nogen man kunne tænke sig. Du ved når der kommer tilstrækkelig økonomiske støtte og kræft bag en eller anden forslag så kommer det altid ind. Så vil borgmesteren sige jamen det bringer jo nye arbejdspladserne til byen, vi laver et kontorhøjhus her for der vil folk gerne bo i Christiansfeld. Det er et almindeligt problem allevegne.</p>
5	31:43.7 - 31:45.9	<p>Men så kommer vi til de enkelte huse og de huse er jo ualmindeligt smukke i deres enkelthed, det er ikke alle der helt har forståelse for hvor fine de egentlig er. De er jo ikke særligt prangende - hvad de heller ikke skal - være det ligger jo i religionen at de skal være enkle, simple, men de skal være vel byggede det er typisk for disse kirkesamfund, det har vi også med Shakerne, du har hørt om shakerne i USA. De lavede de fineste møbler i verden altting skal være godt. Også her i Christiansfeld - husene skal være velbyggede, tingene skal være i orden funktionel, teknisk, osv. Godt håndværk med andre ord det præger så hele den gamle by. Men ikke pragt. Ikke barok facader, og sådan noget. Vi er i overgangen mellem barok/klassisismen (tidsperioden), kunne man tænke sig noget mere prangende som også kirken benytter sig af, især den katolske men her er det det modsatte, man skal være mere</p> <p>P: pietistisk</p> <p>Det er pietistisk. Mere 'sign al shinen' (???) (tysk), det hed det, det var et tysk sprog i gamle dage - altså være mere end man kan se</p> <p>P: altså der skal ligge mere til grund for det</p>

		<p>Ja det er det bærende princip i alt hvad de gør - det skal laves godt men det skal ikke vises udad efter - det skal ikke prange</p> <p>P: så ydmyghed</p> <p>Ja en vis ydmyghed ja, men ydmyghed ikke i at det bliver primitivt men at kvaliteten ligger i detaljerne, håndværkets kvalitet. Derfor fik de også en vis succes ja i det hele taget at man fik menigheden der, var jo egentlig fordi de var jo meget gode håndværkere og man gerne derude ville tilføje Danmark nogen dygtigere håndværkere.</p> <p>P: det var så de kunne industrialisere Sønderjylland</p> <p>Nej oprindeligt ville de være kommet til KBH, grev. Zinsendorff som grundlæggeren af herrnhuterne havde en forbindelse til kongehuset</p> <p>P: ja, dronningens fætter - et eller andet.</p> <p>For det kunne han forestille sig at Danmark skulle modtage herrnhuterne, de var meget udadvendt, det er de stadigvæk. Og derfor skulle de hertil. Men derfor kom der enorm protest for de KBH'ske biskoppet og andre biskopper.</p> <p>P: og så blev døde forbudt</p> <p>Det blev forbudt og bygge men dengang lå det jo ikke i kongeriget men i hertugdømmet Slesvig.</p> <p>Slesvig og kongeriget var jo ikke det samme, grænsen lå jo oppe ved Kolding mellem hertugdømmet og kongeriget.</p> <p>Men hertugdømmet Slesvig hade de kbhske biskopper ikke noget at sige til. De havde jo deres egen (biskop i Slesvig)</p> <p>P: men selve Christiansfeld blev jo først grundlagt med tilladelse fra kongen og den nye konge styrelse kan man kalde det efter livlægen blev afskaffet - der de var i Kbh. Var 1730'erne og 1770'erne</p> <p>Men de fik ikke lov til at bygge en by, men meningen var de ville bygge en by her eller andet sted her på Sjælland ikke udenfor. Det er det man ikke kunne komme igennem med. Den københavnske /sjællandske biskop satte sig enormt imod det, han så sig jo en konkurrent med brødremenigheden. Derfor kommer de til Slesvig, det norlige Slesvig, hertugdømmet. Men det ligger sig op til kongeriget så meget som det overhovedet kan, altså lige syd for Kolding hvor kongeriget begynder. Koldinghus var jo sådan et til Danmarks lovs og lykke. Det var sådan set ene slags grænse selvom kongen jo også havde med Slesvig Holsten at gøre han var den øverste leens herre kan man sige. Men der var forskelog den forskel betød at man ikke sådan uden videre kunne forbyde dem i Slesvig hvis eller Slesvig biskoppen ville være med.</p>
6	37:46.9 - 42:18.0	<p>Men det hele er jo i pietismens tid og herrnhuterne var jo egentlig en gren af pietismen. De er pietister men de kom til at afvige fra hinanden alligevel, de forskelligt program, forestillinger om hvordan kristendommen skulle udlægges også på det tidspunkt kommer jo allerede rationalismen ind, en ny retning som de helt holder sigude for. De føler sig som deres egne og lader ikke påvirke udefra. For helt til sidst var det herrnhuter. Det er helt efter opskriften. Det er det samme i dag - du skulle prøve at overvære en gudstjeneste</p> <p>P: jeg overvejer det også meget stærkt, men det skal jo lige passe med at jeg kan komme derover.</p> <p>Du kan jo ringe til Bøytler</p> <p>P: ja jeg skal mødes med ham i denne måned der kommer, det kunne jeg skulle se om det kunne blive på en søndag</p> <p>Ja, det ville være smart at prøve det for det er sådan essensen af hele den måde at gøre det på. Men jeg ved ikke hvor ofte de holder gudstjeneste</p> <p>P: jeg har på fornemmelsen at det ikke er særligt ofte eftersom han aldrig er i Christiansfeld, han er i hvert fald meget travlt</p>

		<p>Han er blevet leder af noget af mission arbejdet så farer rundt</p> <p>P: han er administrativ et eller andet.</p> <p>Ja, ja han er noget af det mest travle jeg kender, ham har jeg arbejdet sammen med i sin tid da jeg var i udvalget. Der var han der allerede</p> <p>P: han har været der i mange år så</p> <p>Nej, det er en 20 år siden eller sådan noget</p> <p>Men da jeg arbejde sammen med ham i 90'erne og 2000 det er måske 10 år siden jeg stoppede der, måske mere.</p> <p>Nå men Kolding, Hadeslev og forholdet mellem Kolding det. De hørte jo til Hadeslev amt. Den der trekants by. Kolding-Fredericia-vejle de er jo et magtcenter nu. De konkurrerer jo næsten med Kbh. Nu. Der sker jo meget og der er økonomisk kraft og saft i det der trekants område. I modsætning til Haderslev som er sådan en rigtig provinsby. Der sker også noget der men der sker ikke så meget. De hørte ikke under Haderslev men var sin egen kommune (Christiansfeld). Men Haderslev var sådan det økonomiske center</p> <p>P: på daværende tidspunkt var det det tætteste økonomiske center, det var også der de ville have alle, men de stadig kæmpede for håndværkerforeninger, laugne skulle alle sammen være under Haderslev laugene.</p> <p>Nå ja det gav jo naturligvis nogen politiske problemer</p> <p>P: de var ikke underlagt at skulle være med</p> <p>Det hele var meget velplanlagt og de første der kom til Danmark, de kom ikke særligt langt, det var nogen missionærer de nåede ikke længere frem end til Flensborg fjord. De overvintrede en hel vinter i et hus som jeg kender godt fra min hjemegn - jeg er dernede fra. Og så var min familie oven i købet derfra derfor har jeg forbindelse til dem.</p>
7	42:18.0 - 42:59.8	<p>P: er det også derfor du har valgt at indstille Christiansfeld til UNESCO? Var det fordi du i forvejen kendte til dem?</p> <p>Jeg kendte til dem, men ikke for det, det er fordi den havde de kvaliteter der skulle til. Ikke fordi jeg var i...</p> <p>P: men det var hvordan du fandt frem til at den havde de (kvaliteter)</p> <p>Dem kendte jeg naturligt vis. Det kender man. Dels fordi jeg er dernede fra, dels også som arkitekt kender man Christiansfeld. Det hører sig til, der skal man have været. Det er sådan forbilledet for bedre byggesik man har. Det noget ikon-agtigt for arkitekter.</p>
8	42:59.8 - 50:10.1	<p>Nå jamen de overnatter/overvintre men kommer ikke meget videre men så begynder forhandlingerne i Kbh., zinsendorff kommer herop oven i købet. Forhandler, men kommer ikke igen med sit projekt. Så køber de den jord her Tyrstrup gård</p> <p>P: ja kongegården Tyrstrup gård</p> <p>Ja de jorde der. Så skal de finde på hvad de egentlig skal leve af. De får jo ingen tilskud for nogen, de ska altså have et eller andet erhverv. De er ikke bønder så de må have et eller andet håndværk.</p> <p>P: ja altså de fik jo tilskud på den måde de havde skattefrihed</p> <p>Nå ja de fik en lettelse</p> <p>P: og så fik de 10'ende, på betingelsen af at de skulle lave noget industri</p> <p>Og hvordan valgte de det? Det var en familie Henningsen, det kan du også læse i nogen af disse Christiansfeld bøger - en teglværksejer Henningsen som hører til mine forfædre. Talte med grundlæggeren af Christiansfeld. Ikke selve zinsendorff men ham der ble sendt der, der var to.</p> <p>P: ja ham fra Kbh. Og ham fra Tyskland som der blev sendt til Christiansfeld for at bygge den</p>

		<p>Ja netop han skulle, ham der kom fra Tyskland kom til min farfar og diskuterede med ham hvilke håndværk der var nødvendige der i regionen og der fandt han på at man sørget for at man producerede et godt læder, fordi på det tidspunkt var graveriet elendige og lavede dårligt skotøj. Samt forskellige andre ting. Kakkelovne.</p> <p>P: kakkelovne kom faktisk forbavsende set syntes jeg i forhold til listen af industri (hvornår de kom)</p> <p>Ja netop ja, der var forskellige ting. Den bog som du bør læse. (henter bøger)</p> <p>Der står det beskrevet (diskutere hvilke bøger det er og der er lidt forvirring)</p> <p>Her står der f.eks. "i år 1773 tog man for alvor fat i opbygningen af den nye by ved tyrstrupgård, Johannes Prætorius var sendt ud - det var en af grundlæggerne, ikke - for at finde en passende lokalitet for den påtænkte brødre by og dels at sondere det økonomiske terræn, han referere i sin indberetning fra Flensborg, 1771, to dage efter købet af Tyrstrup gård et lokalt medlem af menigheden for følgende vurdering af hvilke håndværkere og fabrikker der med fordel ville kunne trives i hertugdømmet. Den pågældende broder, Peter Henningsen - min familie - og Egernsund mente at brødrene gode håndværksarbejde ville finde go afsætning så snart det først var blevet kendt da der var adskillige bemidlede folk blandt egnens befolkning som kunne forventes at ville aftage produkterne. Man vurderede at der kunne forventes at være basis for fremstilling af kvalitets læder, idet de lokale skomagere selv garvede deres læder, med et dårligt resultat. Fine linned varer som blev fremstillet ville også kunne få afsætning." osv. Osv. Osv. "tøjs fabrik, strømpe væveri, ville være en god ide</p> <p>P: strømpevæveriet var der i relativt lang tid så vidt jeg har læst og forstod af den anden bog (ansøgningen)</p> <p>Nu har jeg ikke læst den endnu. Det må jeg se. Skomager værksted.</p> <p>Men i den står der forskellige ting om erhvervene den her kan du låne i biblioteket, her står senere at garverier var vigtige. Lysstøberier, skomagerske, skrædder, snekker, bager, maler, glarmester, kleinsmed, urmager, drejer og knapmager. Alle sådan nogen ting de har lavet</p> <p>Der findes en bog der agent hans Holks steds og handels spegl. Bogen udeleget 1780 men oplysningerne fra Christiansfeld stammer fra 1779 så det er kort efter hvis det interessere dig med erhvervene</p>
9	50:05.1 - 52:31.8	<p>P: Har du været i Christiansfeld efterfølgende? Altså her inden for den sidste periode?</p> <p>Ja med mine kone, sådan kørt igennem og holdt fået en kop kaffe. Ikke for at lave undersøgelser</p> <p>P: ikkeude og gå en tur?</p> <p>Jo jo</p> <p>P: har du nogen syn på og syntes du autenticiteten havde ændret sig?</p> <p>Nej</p> <p>P: eller var den stadig sådan?</p> <p>Ja, kender du Jessen? Arkitekten? En af mine kollegaer - han har været arkitekt på det hele vejen igennem i 20 år eller sådan noget. Også for restaureringen for de pengegivere der har været. De første naturligvis.</p> <p>(diskussion af navn og nummer på arkitekten) Jørn toft Jessen</p> <p>Han passer særligt godt til det her, han er præsteson fra en præstegård i nærheden.</p> <p>P: men han har været arkitekt for restaureringen?</p> <p>Ja for restaureringen, for hele restaureringen.</p> <p>(diskussion om ham og hvordan det går ham)</p>

		(hans mener han burde være i stand til at lave et interview)
0	52:31.7 - 59:23.1	<p>P: men du ser ikke at der er ændret nogen autenticitet i byen, heller ikke brugsautenticiteten?</p> <p>Nej der er ikke sket noget videre på den front, ikke ændringer. Men nu kommer så spørgsmålet! Turismen, den kommende.</p> <p>Det der er meget karakteristisk for Christiansfeld er denne stilhed også og afbalancerede tilværelse, det bliver jo det modsatte, måske.</p> <p>P: så du regner med at folk mister den stilhed som de kunne komme og finde inde i byen ellers?</p> <p>Ja.</p> <p>Det at det ikke er noget særligt i de flestes øjne, gør at det kan være overrandt særligt meget.</p> <p>Men det at være på verdenslisten gør jo at det bliver attraktivt, ikke.</p> <p>(telefonen ringer og han tager den)</p> <p>Det samme har jeg været utsat for før, det kan jeg lige illustrer lidt. Dragør som du kender</p> <p>(diskussion af hvor jeg kommer fra)</p> <p>De syntes det kunne de også tænke sig og komme på verdenslisten og de bad mig komme ud og holde et foredrag om hvordan man gjorde.</p> <p>P: hvad burde Dragør?</p> <p>Hele byen, den er jo også smuk.</p> <p>De syntes det skulle de altså. Da sagde jeg til dem, "i har da i forvejen massere af turister, københavnere, folk der kommer til Kbh." og har set alt her (i Kbh.), de skal så også til Dragør ikke. Helsingør, osv. "hvad mener i nu hvis der kommer 5 gange så mange der trykker næserne flade på jeres vinduer?" det fik dem til at blive betænkelige. De var meget optaget af at det kunne være spændende at være på en liste men at der så ville komme endnu flere af de er i forvejen genredede af det (turister).</p> <p>P: så er det da meget sjovt at man vil . . . (små grineri)</p> <p>Ja ja det er ambitionerne. Det er heller ikke så meget Christiansfelds ambitioner at komme på listen - det er Koldings ambition.</p> <p>Men naturligvis kan det gi en eller anden omsætnings forøgelse, ikke, det går dem dårligt økonomisk har brødremenigheden det ikke ...</p> <p>P: den er ikke sund deres økonomi</p> <p>Nej, så det kunne naturligvis puste lidt liv i forskellige forretninger, men det har de ikke sådan tækt over de har bare forestillet sig</p> <p>(snak om host)</p> <p>Det er et aspekt som man måtte tage med, men der har altså været en diskussion om det overhovedet var på sin plads at komme på listen.</p> <p>P: også i Christiansfeld?</p> <p>Ja ja</p> <p>P: har du været med til nogen af dem?</p> <p>Ja ja det har jeg da diskuteret med folk, det er meget, altså, f.eks. Havde menigheden ville gerne have at de sidste menighedsmedlemmer bliver boende i deres huse, de ejer husene mange af dem. Men som vedligeholdelsen koster mere og mere så er det de får ind i husleje det kan ikke dække det mere. Derfor forfaldet det, indtil nu RealDania kom på, forfald husene ganske still og jeg har haft mange diskussioner med hende der var ansvarlig, værge, de var jo nød til at sætte huslejen op i relation til hvad det koster at holde husene, det så de sådan strikt meget til.</p> <p>P: det har også været en del af deres altså tidligere grundlag at de var meget faste på priser og salgspriser og varer som menigheden måtte sælge at der var meget stor</p>

		<p>kontrol.</p> <p>Det var en holdning som kom til udtryk i det</p> <p>P: det er jo også en troholdning egentlig - det er jo meget interessant at tænke på også</p> <p>Nu hjalp så RealDania, men det kan de jo ikke i alt almindelighed så det kommer jo op igen. Men så den daværende fælleskommune Christiansfeld (småt om kommunenesammenlægningen i 2007)</p> <p>Han syntes jo også at der skulle, erhvervet skulle støttes og han havde gjort meget for majeriet (Arla) skulle udvide og alle disse ting ikke også og at der kom ny industri dertil. Det var også fint nok men det kunne ikke rigtig hænge sammen med det her, den gamle by - der er en konflikt og jeg kender ikke løsningen på den konflikt, det er meget svært men det må man ligesom have afbalanceret - du skal jo skrive om det, eller du vil skrive om det.</p>
1	59:23.0 - 1:01:00.6	<p>Grundholdningen i byen som der bliver forstyrret og mener industri til byen og det kommer så disse menighedsmedlemmer til gode det er så spørgsmålet, det gør det måske. Jeg har jo altså også kæmpet lidt, eller ja, mit synspunkt har været at det må man altså finde sig i, at verden ændre sig og økonomien ændre sig.</p> <p>P: hvilket det jo også tydligt har gjort for byen igennem tiden, siden at den blev grundlagt til nu</p> <p>Men man skal være meget nem som og ikke kun beskytte boligerne men også menneskene som bor der</p> <p>P: havde i nogen planer om hvordan i skulle, var det noget i overvejede fra ICOMOS og tentativ listens ansvarlige side hvordan i kunne beskytte den livsform eller livsstil der var i byen?</p> <p>Vi var ikke gået så dybt ind i. Endnu. Vi havde det i baghovedet naturligvis, i den endelige ansøgning. Den der (ansøgningen). Den der er bombastisk i forhold til hvad man ellers gør, men Kolding ville have det på, det er selvfølgelig ambitioner. Også den gamle borgmester med på den sko, men uden at have nogen fornemmelse af hvad der foregik i den by der, altså borgmesteren altså.</p> <p>P: fra Koldings side af?</p>
2	1:01:00.5 - 1:13:43.1	<p>De folk der har skrevet er ret kyndige, man har ansat nogen folk, det sætter man folk til (hahaha)</p> <p>Deres grundholdning var udvikling, udvikling, udvikling, og Koldinghus og Christiansfeld skal være kulturtrækplaster på byens udvikling</p> <p>P: så stort set et præstige projekt</p> <p>Ja et præstige projekt. Så der er nogen konflikter som man bør være opmærksom på. Derfor da jeg var med i udvalget der sammen med menigheds medlemmet der kom det jo tit til syne, angst for at byen ville ændre karakter og forsigtighed og tilbageholdenhed med voldsomme ændringer osv. Især borgmesteren som sad her i sit borgmesterkontor kom hele tiden med den ene ide efter den anden for at profilere som den der brændte erhvervsledige. Altså en konflikt mellem erhvervs interesser og kulturelle interesser. Den må jo løses på en eller anden måde, derfor ikke nogen begejstring for at de var på listen der. Det vagte ikke nogen...</p> <p>Det var ikke christiansfelderne der har kæmpet for det her, det er Koldings erhvervsinteresser.</p> <p>P: det er jo meget interessant - undskyld at jeg afbryder - det er jo så et andet koncept om autenticitet som hedder eksistentielt autenticitet som der er et filosofisk princip som jeg også kigger på som handler om stilhed og roen i byen som også er en del af den autentisk og hvordan den bliver påvirket.</p> <p>Det er er meget vigtigt aspekt ja</p>

P: ja så det er jeg meget glad for du kom ind på, så jeg kunne få lidt afklaring på
Det er svært at få en afklaring
P: nej nej men altså men lidt mere brikker
Man får disse to blokke overfor hinanden og det er svært at vælge side (erhverv vs.
Kultur)

Men det var når jeg sad i møderne med disse udmærkede mennesker så mærker jeg hele tiden denne angst hvad det ville medføre. Men naturligst det at deres huse vil blive repareret der kom nye tage på når det regnede igennem og sådan, det var jo et argument som slet ikke kunne modsiges. Man kunne ikke sige til RealDania at man ikke vil have deres penge. Så naturligvis vil man gerne have husene bragt i orden men omvendt en angst for hvad sker der så? Og denne angst den var still, det var ikke den der stod i aviserne og i optrykkeren (forstod ikke ordet), det var beboernes skepsis - nu er beboere jo altid skeptiske men især her da det rykkede lidt på deres kultur - det kan hurtigt blive meget filosofisk

P: jamen det er helt fint - det ene af principperne er et filosofisk princip jeg kigger på inden for turismen - som jeg siger så har turismen udviklet sig i mange retninger det er derfor der ikke er nogen éne professor i det på cbs - der er en helt afdeling og andre mindre afdelinger

(taler om cbs og hvem han kender)

Jeg kender den problemstilling fra Afrika

(problemstillingen og Ghanas kyst med eksistentiel autenticitet og kultur tab)

(restaurering af gamle forter for at trække turister) (lokalbefolkningen syntes ikke det var kulturen i landet - projekt droppet)

Nå ja tilbage til Christiansfeld - disse ting kommer også her (stridigheden mellem befolkningens kultur og kulturen som myndighederne vil fremhæve - derved kulturtab for befolkningen da de mister deres) selvom så - i Afrika er det virkelig en konfrontation imellem visse synspunkter.

P: ja det er jo også større kulturelle forskelle der ligger til grunde

Her er det mere - det er ikke noget man mærker når man går i byen og snakker med folk - selv Bøytler er ikke sådan helt på linje med sine gamle menighedsmedlemmer - jo til en vis grad men han kommer joude fra - men han kommer jo udefra og er præsteson fra vejle et eller andet sted. Han har været håndværker først, tømrer, jeg har endnu oplevet at han tog sin teologiske embedseksamen og så blev går ind i disse ting

(taler om interview med Bøytler)

(der bliver spurgt ind til mit speciale og jeg forklare at det er et eksplorativt speciale om Christiansfeld og autenticitet, baggrundsforklaring om dette)

(taler om turismen og hans baggrund)

(tilbage om hvorfor jeg skriver om det og mine problemer med det)

3	1:13:43.0 - 1:19:49.8	Man kan, må sige at det der er sket med husene det har faktisk bevaret så meget men skal jo reparere husene, og det har man gjort, men har ikke ændret dem man har gjort en vis tilbageføring med hotellet men meget lidt, meget behersket. Med vejene der er der jo ikke sket noget, vejene er jo de samme, undtagen hvad der er sket for et år siden men ikke i forbindelse med det der, undtagen denne vej her (kongevejen) der har man forhindret alt for meget kørsel med at lave det smaller osv. P: (forklaring om hvordan jeg havde hørt om vejene og min forståelse for byen) Landskabsarkitekten som havde det under sig inde fra Århus, Schødenheim, har så overbevist dem om at der må gøres noget med alt den trafik der stadig var her til trods for at man har fået lavet omkørsel vejen og derfor har han gjort det at han fik trafikken
---	--------------------------	--

lidt vanskeligere her (kongevejen) sådan man føler sig - man helst finder en anden vej.

P: så det var derfor man gjorde det på kongevejen? At man lavede den om simpelthen bare fore at trafikken?

For at få en roligere by

P: interessant det har jeg ikke lige haft støt på

Så har man naturligvis lavet brosten det var hans valg. Han soignere også hele den plads her og revet forskellige ting ned (bag ved hotellet)

P: og revet forskellige ting ned hvor der bare før var en gårdsplads

Og hvor der stod skure, kiosker og sådan noget - soigneret det. Det har han gjort.

Han har måske foretaget større ændringer end bygningsarkitekten men jeg syntes resultatet er acceptabelt

P: jeg syntes det er flot jeg var meget skeptisk inden jeg kom til byen og jeg blev positivt overrasket og det var mere forståeligt hvorfor det skulle være UNESCO by når man ikke har læst om historien og ved hvorfor. Ellers som en der ikke har studeret arkitektur kigger man jo bare og tænker det en nogen meget flot almindelig landsby man forventer jo det er prangende arkitektur, og det er det jo ikke.

Absolut ikke, jeg husker hvor lidt forståelse engang jeg var med udflugt med kulturarvsstyrelsen hvor en af direktøren, en jurist, var med også og vi skulle ind i se på Kolding hus og Sønderborg slot. Vi kom forbi Christiansfeld og jeg fik ham overtalt til at dreje af og kigge på byen. Så stod vi midt på pladsen der, det var sådan lidt gråvejr (kirkepladsen), og begyndte at fortælle om det og så sagde direktøren der "argh nej jeg tror ikke jeg stiger ud, der er ikke så meget at se" han blev siddende i bilen

P: det er jo også det der lidt er problemstillingen

Han var ellers ansvarlig for slottene - vi tog videre til Sønderborg og gråsten slot det var mere i hans opfattelse noget smukt

P: det er jo også det der er interessant ved at de er blevet UNESCO by og hvordan de håndtere autenticitet fordi at der er så folks forventninger mod realiteten af det og hvad for en man skal tage hånd om og det er så mange forskellige synspunkter for det og kontrasterende synspunkter. Det er i øvrigt også noget af det jeg kigger på også

Ja det er jo et interessant emne, det glæder jeg mig til at læse om.

P: jeg kan sagtens sende en kopi når jeg er færdig

(tidsdiskussion og hvad vi har nået af spørgsmål)

P: hvordan var din eller jeres opfattelse af autenticitet anderledes end den fra UNESCO, men da du jo var ICOMOS tidligere (formand) så det jo.

Ja det er jo stort set identisk, stort set, det er jo ikke et entydigt opfattelse man har i ICOMOS med UNESCO

4	1:19:49.7 - 1:28:47.4	(Nara dokument diskussion) (fortælling om at rejse med arbejdet og turismen) (maldiverne og deres problemstilling med lokalt mod governementalt) (erhverv vs lokalt) (Burma diskussion) (hyggesnak)
---	--------------------------	--

9.3 APPENDIX C – Interview, Christian Andersen

Timespan	Interview Christian Andersen, Programme Manager for the Christiansfeld project at RealDania, November 10th 2015, RealDania office, Copenhagen
0:00.0 - 1:58.5	(Hilsen fra Hans Munk Hansen)

		samt introduktion til hvem jeg er og hvad jeg skriver om introduktion til interview
3:20.7 - 4:27.9		<p>P: hvad tanker gjorde i jer omkring byen da i fandt ud af i ville begynde at arbejde med byen? hvordan kom i frem til hvad i ville gøre og hvordan i skulle gøre det?</p> <p>altså man kan sige at, - RealDania er 15 år gammelt - jeg har vel været her i - og 15 år taler man om den dag vores virksomhed gik fra en realkreditvirksomhed til filantropisk virksomhed - du kender historien med danske bank det købte udlånsdelen</p> <p>P: det ringer en klokke</p> <p>vores penge jo af at man var medlem af en forening når man tog realkredit lån og det er sådan noget ret unikt for Danmark i virkeligheden og der blev det så lovmæssigt for banker også at have den virksomhed så man frasolgte os alt med 12-13 mia. kr. på det tidspunkt. Der har vores - vi har et ben med nogen investeringsfolk og et ben med nogen uddelingsfolk - jeg sidder så i uddelingsafdelingen og det har jo gået rigtig godt på nær med nogen år med investeringsdelen så det er baggrunden. nå men grunden til at jeg begynder med baggrunden det er jo at det er at af vores aller, aller tidligste projekter jo og man kan sige det er der mange grunde til men der var faktisk nogen gode folk allerede på det tidspunkt der hvor vi mødte dem og lærte dem at kende som var blevet sat i gang til at finde ud af hvordan kan man gøre noget ved den her by, det er ikke vores.</p> <p>P: det var den gamle Christiansfeld kommune.</p> <p>det var den gamle Christiansfeld kommune og især også brødrevenigheden som jo ejer størstedelen af de fredede huse. de havde i virkeligheden inden for nogen byfornyelses-krafter de havde fået - det gamle der hedder byfornyelses Danmark - som så blev til kuben - der sad en der hed Vagn et eller andet... det var nogen mennesker der drev det der med hvordan får vi egentlig båret det der videre og får skabt nogen kontakter til sådan nogen som os. og vi syntes jo det lød interessant.</p>
5:44.6 - 9:15.8		<p>og dit spørgsmål gik på hvordan startede vi der og hvad vi så i det ikke?</p> <p>P: ja, ja, ja</p> <p>hvad kan man sige, du kender jo historien at der er jo den eneste planlagt by i Danmark fra slutningen af 1700 hundrede tallet undtagen lige Frederiksstadens ellers er alle byer jo opstået i vejkryds hvor der var et eller andet og profant udviklet sig efterhånden som tingene har ekspanderet og så har der været mere eller mindre plan over de ekspansioner der er sket, ikke. og hele den historie med det i virkeligheden jo var i en tid hvor man syntes indvandre sydfra havde nogen håndværksmæssige egenskaber, de kom jo hertil og fik nogen fantastiske privilegier jo - har du fået den bog der hedder -som vi har lavet - RealDania?</p> <p>P: jeg har læst den fordi den ligger online</p> <p>jeg skal lige gi dig noget materiale inden du går, husk mig lige på det. men altså de fik jo nogen fantastiske privilegier udover at kongen jo stillede sin mark til rådighed</p> <p>P: gav dem tiende og ...</p> <p>dengang skulle du have en særlig, der var jo håndværker laug der skulle have særlige privilegier for at dyrke håndværk, du fik laugs-frihed, listen er så lang over hvad for privilegier de fik. de skulle ikke betale skat på samme måde</p> <p>P: de skulle heller ikke folk til militærådighed</p> <p>præcis du kender alle de der - man ville rigtig gerne have dem, det var jo nogen dygtige folk der kom med deres byggekundskaber sydfra. hvis du spørger hvad der er unikt særligt ved byen er: den er jo arkitektonisk unik, det er vel også derfor den er blevet verdens arv nu det er at den er på vores stille og rolige danske måde en ydmyg by, der er jo ikke noget prægende over den, men der er jo en skønhed i alt hvad der er lavet i håndværksmæssig kvalitet den har en homogenitet i kraft af det er den samme</p>

	<p>arkitektur der gennemsyrer det hele</p> <p>P: det at den er opstået igennem sådan en kort periode.</p> <p>samme stil med trapper og vinduer, ikke fordi jeg skal bruge lang tid på at tale om det arkitektoniske men det er en utroligt stærk grundplan der er opbygget over de her 6 Hamborg alen, så vidt jeg husker, som er et modul, altså hele byen er modulopbygget som består af et hamborgalen</p> <p>P: på en en halv meter eller hvad det var.</p> <p>præcis. i et af de store projekter som vi ikke har været med i det er jo søsterhuset som ligger på kirkepladsen. da vi havde arbejdet hørnede i 10 år der syntes Møllers fonden også at det var et så fantastisk sted at de også godt ville støtte et projekt hørnede og de gav så 50 mil. kr. til søsterhuset og grunden til jeg lige nævner det er at første gang jeg så det så sagde jeg "hvorfor er gulvbrædderne hele tiden hakket op sådan i, på nogen bestemte måder? " det var faktisk fordi sådan var det oprindeligt også lavet at selv gulvbrædderne de var lagt i de her Hamborg alen modul som frednings myndighederne har krævet at - nu ligger gulvbrædderne stadigvæk op-bu-også stopper de (ment i det mønster som var oprindeligt) der er ikke en grund der ikke har det her.</p> <p>P: altså opbygget efter samme princip</p>
9:15.8 - 11:10.4	<p>der er mange lækkre finiesser arkitektonisk i byen og det er jo en indgang til det, der var jo godt stof der og når vi skal støtte som tager udgangspunkt i at i virkeligheden at vende en negativ spiral som der var jo i Christiansfeld, der sku ikke noget derude, det led i den grad af vedligeholdelses efterslæb, brødremenigheden havde en dame ansat som karikeret gik rundt på lofterne og flyttede spande efterhånden hvor det dryppede henne, sådan var det jo. der var sådan lidt afmagt og ikke rigtig nogen tiltrækningsskraft i byen og så grunden til også -at starte helt forfra- vi har jo også blevet klogere og udviklet os hen ad vejen, og det er egentlig meget sjovt at se at det vi satsede på dengang det er jo ikke skudt helt ved siden af for nu ved vi meget om hvor meget værdi der i virkeligheden ligger i bygningsarven i forhold til at tiltrækker turister og tiltrække bosætning og tiltræde erhverv.</p> <p>P: var det også det i satsede på dengang?</p> <p>vi var ikke så kan man sige.... det gjorde vi jo fordi vi havde måske en mavefornemmelse for at der var et potentiale for at vinde en kedelig udvikling til at være en positiv spiral med at... selv en stor fond kan jo ikke redde en by men kan jo give lidt hjælp til selvhjælp som så får en snebold til at rulle og det er jo det der er sket. andre fonde er kommet med, nu vil folk lige pludselig betale husleje for ville bo der, butikker springer op og over for den ene bager kommer der en anden og sådan og jeg har jeg været der efter verdensarvsudpegningen her det er jo gået sådan der (peger op) sådan op af ikke.</p>
11:10.3 - 14:00.1	<p>det sjove var da vi lavede hotellet der, det er også brødremenigheden der ejer hotellet og det er faktisk det hotel i Danmark der i lige linje med samme ejer har virket ubrudt som hotel i Danmark. det er nok ikke det ældste hotel men så har det været</p> <p>P: ja haft mange forskellige ejere</p> <p>ogændret sig fra at være det ene til det andet, men her det i hvert fald i lige linje været den samme hoteldrift siden en 1700 tallet, det er ret tjekket ikke, et brødremenighedshotel du. samme foyer, samme reception, men da vi satte det i stand sagde alle jo at man kan ikke i dagens Danmark -det ved du sikkert også når du arbejder med turisme- man kan ikke drive et hotel med 10-12 -15 værelser med de omkostninger vi har i dag til at ansætte nogen mennesker der sørger for du bliver tjekket ind og der bliver gjort rent osv.</p> <p>P: alt service</p> <p>så det kan ikke lade sigøre, men det var jo det der var. så blev et billede på</p>

	<p>hvordan alle, hvert punktnedslag har jo været sådan et udviklingsprojekt og der kan man sige at vi har jo været så heldige at finde en forpagter der gerne ville bruge køkkenet til også at lave sådan en catering virksomhed udadtil, det er klart han har en restaurant og cafe og sådan noget og det er de få mennesker der kommer til byen men han havde faktisk et ret så solidt ben med at indrette en catering virksomhed udadtil så vi indrettede et kæmpe nyt køkken der var så 3 gange så stort som de der 15 værelser skulle bruge så han kunne lave alt det her mad han kunne køre rundt i omegnen og serverede i forskellige forsamlingshuse osv. og det betød faktisk vi kunne få en bæredygtig drift ud af det. efterfølgende hotellet ligger jo (vi finder det på kortet) så er der en hotel have her, og et hus her også og efterfølgende - det var faktisk nogen år efter - så indretter vi også det (sidebygningen til hotellet) til værelser så du kan også bo på hotelværelse der og så går du lige over -det er faktisk sådan nogen ret lækkre familie værelser som du bor i. så kommer man faktisk op på at få flere værelser. men det sjove er at sidst jeg var dernede og tale med dem et at tagetagen på hotellet blev udført med kviste osv. så der kan laves værelser deroppe men de blev ikke lavet af økonomiske grunde da han ikke mente at han havde behov for så mange værelser og vi havde heller ikke penge til at indrette de der værelser men du kan vel godt regne ud hvad der bliver tænkt på nu.</p> <p>P: haha det er ikke det helt store (spring at gætte på at de nu vil udvide oppe i kvisten)</p>
14:00.1 - 16:19.5	<p>nå det var mere et billede på udviklingen men det har jo ikke noget med autenticitet at gøre endnu</p> <p>P: tjoo</p> <p>ja, men det -- jeg tænker hvis du spørger hvorfor du startede der: den ene ting det er at der er godt grundværk til det fysiske, unik barmark osv. men det er klart at for at starte et turnaround på en byudvikling hvor du skal udnytte bygningsarven som en ressource så kræver det også at der er nogen kræfter tilstede som gerne vil det og det var ret unik at brødremenigheden</p> <p>P: stadig eksisterede og var der?</p> <p>ja og har en veneration for de huse fordi de altid har ejet dem. det er jo en privat ejer men man kan ikke sammenligne en privat kommercial ejer på den måde. men de skal selvfølgelig have penge, lejeindtægter ind for at vedligeholde det</p> <p>samtid er pastoren tidligere tømmer og meget, meget kvik mand som godt kunne se potentialet i at lave et samarbejde med os og få det her byudviklingens projekt - vi kalder det så danmarkshistoriens største privatfinansierede by bevarings projekt. fordi de fleste by bevarings projekter er lavet med offentlige penge. men det er jo den ene ting men samtidig har vi Christiansfeld kommune, ikke verdens mest dynamisk kommune men de havde da alligevel respekt for byen og forståelse for at det var noget særligt i forhold til hvad de ellers har at gøre med, så de var med. der er så sket et skift med kommunesammenlægningen, der blev Christiansfeld en delt kommune - noget af det gik til Haderslev og resten gik til Kolding. og Kolding kommune er gået 100% all ind og vi havde ikke set det komme - men de med 50 mio. kr. til at opgradere infrastrukturen og gader osv. så det var super.</p>
16:19.4 - 20:28.5	<p>men jeg syntes du spurgte noget med - det var i hvert fald sådan jeg forstod det- hvad var det vi så og hvad var det vi gjorde?</p> <p>vi startede med at sige vi må jo finde ud af hvor vi skal hen - så vi starter med og vi bliver nødt til at formulere en helhedsplan - <u>altså en udviklingsplan for byen for vi bliver nød til at blive enige om hvor skal vi hen og hvad er det for nogen værdier vi lægger vægt på</u>, og den skal du selvfølgelig se at få fat i.</p> <p>P: den er faktisk kernen</p>

den er kernen ting, den er så blevet revideret da kommunerne blev lagt sammen så den findes i flere udgaver. der findes mange eksempler, f.eks. i USA hvor brødremenigheds byer er blevet meget museale.

P: de er ikke levende byer mere.

jeg kender ikke dem i USA og dem i Tyskland de er meget. men den aller flotteste i Tyskland den røg jo, den blev bombet da russerne og kriger var slut så futtede russerne Herrnhut af jo, som var en super flot by jo. så derfor er den faktisk i Europa den helt klart mest helstøbte.

P: (jeg fortæller at jeg har læst UNESCO komparativ som siger på verdens plan er den en af de bedste)

men holdningen har hele tiden været at det skal være udvikling på byens borgeres præmisser, det har været grundtænkningen

P: præcis, og hvad gjorde i jer af tanker omkring det?

ja, det er noget det diffundere igennem det hele at hvad er det du indretter husene efter, som start. når man skal i gang med det her - det var jo Spielberg, det er en gammel industrijendom du har lavet alt fra tobak til torv. altså så udviklede vi dem til boliger jo fordi der skulle bo nogen mennesker i byen og vi skulle sørge for der var nogen butikker som kunne servicere dem og ham dem i. og i det hele taget have respekt for at (byen) den kan servicere dem der bor der, også fremover og det er klart at måske også brødremenighedens skræk senarie nogen af de der amerikaniserede byer hvor - som jeg ikke selv har set - som bliver meget museale i helheden.

P: lejre-byer kan man vel kalde dem...? stort set

lejre-byer, ja jeg ved det ikke du.

P: ja noget hvor der ikke er levende liv det er der bare for at vise, stort set

vi lavede en helhedsplan, så etablerede vi faktisk det der hedder Christiansfeld centret som eksisterer i dag, som Kolding kommune drive. især når man har mange penge med så startede vi med 30 mio. kr. så kom vi med næste fase 20 mio. kr. så sluttede vi så af med 50 mio. så 100 mio. i alt. men det at etablere et center som skal formidle byens historie og hvad byen er i dag, det er selvfølgelig også noget der koster penge så det var meget mulighedens kunst at få det lagt sammen med det eksisterende turist bureau så vi lavede sådan noget der var halvt turist bureau og halvt fagligt formidlings center der satsede vi også på at det netop ikke kun var historisk formidling men det i virkeligheden også noget der var formidlede det gode håndværk, den gode arkitektur. christiansfeldcentret startede med at have udstillinger omkring bygningsdele og det gode håndværk der gik i gang når vi startede en byggesag så blev der lavet et rådvadkursus i vinduesrestaurering, for at håndværkerne i regi af centret som gjorde at der blev lejret noget håndværksmæssig viden. vi satsede også lidt på det med

det har så ikke opfyldt alle vores intentionen, så er det altid videre /sådan er det altid(?). men der var en satsning og der blev nedsat et rådgivningspanel, ikke en bestyrelse men et videns panel som bestod af daværende rektor for arkitektskolen og enude fra Rådvad osv. altså kluge mennesker der vidste noget om

P: hvad de snakkede om.

20:55.5 -
25:01.5

ja, og det autentiske. nu er vi derinde hvor vi er. fordi....

P: vi har været mange steder rundt- det er meget bredt

nu behøver en Musée by ikke være tivolificeret men det kan være det museale kan være meget autentisk men så kan vi også komme ud af en brugsmæssig kontekst. vi har faktisk også på vores negativliste - men projekter vi ikke støtter. vi støtter ikke projekter der på nogen måde er regi af frilandsmuseer eller anden museal virksomhed fordi hvis du har et hus du gør til et frilandsmuseum så har du jo gjort det til en genstand og på den måde afkoblet det.

	<p>mit program hedder jo den levende bygningsarv, og det er ud fra tænkningen at bygningsarven overlever kun ved en bæredygtig drift.</p> <p>P: ja at man simpelthen fortsætter med at bruge den?</p> <p>ja, og det er nok. eller det er den største udfordring for bygningsarven i talende stund, der er to store udfordringer. den ene det er hvordan håndterer du vedligeholder det rigtigt og sådan noget, der selvfølgelig mange der sætter ærgerlige vinduer i deres bevaringsværdige huse og sådan noget, men det der virkelig truer dem det er overflodiggørelsen og funktionstømningen hvor alt hvad du omgiver dig med jo hele tiden sin oprindelig funktion. der er jo ikke en bygning der ikke har der ikke endelig har det eller er på vej til at miste sin oprindelige funktion og der kan man sige her i Kbh. kan hospital blive til universitet fordi det er en ressource men der står rigtig mange bygninger rundt i landet der har oprigtig svært med at få ny anvendelse og det sker jo hele tiden, der er ikke et hospital, fængsel, en rastbygning eller noget som helst der ikke er forladt det er sådan set kernen i den måde vi arbejder på det skal have en (funktion?)... vi elsker også industri-kultur-bygninger med nye anvendelser. som du kender. det er jo ikke kun for at bevare bygningerne men også fordi at det er en addon værdi fordi du har de der fysiske rammer, det er så ikke alle der ser det og det er derfor bygges nye. fordi man glemmer den der værdi, autenticitet eller bygningsarv har. fordi hvis du laver regnestykket med kommunale medarbejdere 800 mand ud i nyt 0 energi herude kan på få m² arbejde godt sammen i nyt kontormiljø og det koster dem ikke noget på vedligeholdelse og drift, så ser regnestykket jo rigtig godt ud i forhold til at holde dem i de der 3 gamle rådhuse og kontorbygninger som de har været i tidligere. men dem der skal finde nogen nye anvendelser af de gamle bygninger de skal jo have noget at putte ind i det regnskab for at få det til at gå for eller s har de jo ikke noget incitament for at investere i de der bygninger og det skal jo være den værdi som autenticiteten eller bygningsarven giver. bordene... det sjove er for at springe en lillesmule i det er at bygningerne kan give en værdi for den bruger/ejer der har dem - men det har jo også en afsmittende effekt for det samle kulturmiljø. vi har lavet undersøgelser på at jo flere bevaringsværdige huse der ligger i et samlet kulturmiljø jo højre er priserne. de priser smitter i principippet og så på de bygninger som ikke har kulturhistorisk værdi.</p> <p>P: så det laver generelt en prisstigning i området.</p>
25:01.4 - 28:12.5	<p>ja det gør det. vi har fornyeligt fået lavet en undersøgelse hvor vi undersøgte en mil. bolighandler så det er så ret validt på hvad koster et fredet hus og sammenligneligt bevaringsværdigt og ikke særligt bevaringsværdigt huse i nogen sammenlignelige miljøer. der er faktisk en værdi der, men derved ikke sagt at det ikke koster kassen at vedligeholde men det giver en prismæssig værdi. så du kan godt aflæse den værdi som bygning arven jo har. men den er jo svær at matche i forhold til hvis du står med bygninger af den type der skal investere 10 mil. i. dem kan du aldrig forrente, uanset hvor meget bygningen stiger.</p> <p>P: har i gjort noget for at gøre byen mere tro til hvordan herrnhuterne byggede byen. for eksem i forhold til deres funktion eller udnyttelse af byen? hvordan de havde tænkt sig</p> <p>alle herrnhuter byerne er blevet bygget op omkring samme grundplan, der tager udgangspunkt i deres åndelige tilgang med at du har centrum og kirken og så kommer du ud og skal netop have logi huset og modtage gæster. (peger på centrum af byen og tegner en cirkel om den) det her er jo det vigtigste sted med kirken og hvor du skal kunne modtage, det indgår i alle. du skal modtage dine gæster og så boede de i de der søsterhuse, brødrehuse og pigeskoler, drengeskoler osv. og det er klart de bor jo ikke i søsterhuset og pigeskolen mere. det gør de jo ikke. det ville jo nok også være lidt</p>

		<p>akavet og sige at de skulle gøre det.</p> <p>P: Kultur udvikler sig jo også kan man sige så man kan sige i og med - jeg syntes der er 2 svar på det spørgsmål der: det ene er jo at brødremenigheden der har været ejere af langt de fleste huse vi har arbejdet med og det betyder jo at udviklingen er sket på brødremenighedens præmisser, 100%.</p> <p>P: har de haft nogen specielle indvendinger eller?</p> <p>først og fremmest så selvom de jo er åndelige mennesker så bliver de jo også nød til at tænke økonomi, selvfølgelig så tænker de jo hele tiden investeringen i forhold til hvad de kan få ind i husleje efterfølgende. der må man sige at det er en øvelse vi har skulle gøre hver gang vi har arbejdet med hotellet eller industribygningsplads til boliger osv. der indgår det på samme måde som hvis det havde været et hvilket som helst anden ejer, der må man sige de har været meget professionelle til at sige vi bliver nød til at kunne have en leje indtægt efterfølgende. vi har jo også krævet at de skulle kunne vedligeholde bygningerne på baggrund af den der lejeindtægt.</p>
0	28:12.5 - 28:30.7	<p>P: men på deres præmisse har det været så lejeindtægten skulle være så lav som muligt eller så høj som muligt? altså ville de helst have... de vil have en fornuftig leje indtægt, når det nu er dem der ejer bygningerne det er klart. i det hele taget ville de ikke investere mere end de kunne se de kunne forrente.</p>
1	28:30.7 - 29:24.3	<p>det var den ene ting. den anden ting det er i og med det er fredede bygninger så er der jo en myndighed der står meget på mål til hvad er det du må og hvad er det du kan. så kan man jo spørge hvordan har vi fulgt brødremenighedens tradition og intention der har meget mere ved at det er dem der har været bygherre, så giver det jo sig selv, så er det jo 100% deres, så er vi jo bare med alt andet respekt bare nogen der bidrager økonomisk til en bygherre der sætter sine huse i stand og udvikler dem, det har vi så hjulpet med i et super godt samarbejde.</p>
2	29:24.2 - 30:30.6	<p>den anden ting er jo det peger lidt tilbage til den tilgang fra starten af at det skulle være en by der udvikler sig på borgernes præmisser og det peger vel også tilbage på borgerne - det er jo ikke herrnhuter alle sammen men det er nogen der alle sammen har tilhørt et community og derfor har man også kigget hver ejendom. mange af dem er blevet indvendt fra det ene til det andet af boliglejemål der er blevet lagt sammen og hvordan det kan fungere. det er jo sådan fra et helt overordnet plan og ned i detaljerne hvor de diffundere ned i den struktur byen har - det er helt nede på om et skur i baghaven vender den ene eller anden vej. der har brødremenigheden en holdning til det at de lå sådan der tidligere -så skal husene ligge sådan nu. det er vi heldigtvis enige om så på.</p>
3	30:30.6 - 32:38.6	<p>et meget sjovt eksempel det var at, de har det der med at de har nogen meget karakteristiske gule sten, men så er der også nogen facader. P: som er træbeklædte ja. nu skal jeg passe på -nu bruger jeg det bare som eksempel- men jeg mener det er cedertræ det er beklædt med. P: det beklædt med træ det er beklædt med træ men det er en meget vigtig point det her, fordi så havde arkitekten lavet en gavl som var beklædt med lærketræ og i principippet er det lige så godt som cedertræ og kulturarvsstyrelsen som på mål for husene de kan sku ikke have nogen mening om det og jeg havde heller ikke nogen mening om det, men det hus har været beklædt med cedertræ så brødremenigheden fik arkitekten til at betale for at pille alle brædderne ned og sætte nogen andre op. hvis du spørger til deres selvbevidsthed. . . (hahaha) og det er nede i den detalje, nu bare for at nævne et eksempel men der er 100 vis af</p>

		<p>den slags detaljer.</p> <p>P: så har der været meget fokus på at gøre det ...</p> <p>Autenticitet, det kan du fandme tale om autenticitet du, der er ikke andre...</p> <p>P: det er en af de definitioner der er</p> <p style="background-color: #ffffcc;">den er altså helt hardcore nørdet at det skal være lige præcis den træsort, og selvom der ikke er nogen andre i den vilde vide verden, inkl. UNESCO som kunne drømme om at tjekke så blev det hele lortet pillet ned igen og sat op med... det er mere for at fortælle lidt om grundholdningen</p> <p>P: ja, ja det er sådan en meget god ting lige at få med, det er jo en af de mange forskellige definitioner handler lige præcis om det der.</p> <p style="background-color: #ffffcc;">ja så helt, det er mere for at komme skalaen igennem ned til sømmene og oppe fra den overordnede struktur med tilgangen til udvikling på udvikling på byens borgerses præmisser og det er det her Hamborg alen der kører videre i forhold til hvordan tingene er.</p>
4	32:38.6 - 33:35.0	<p>P: hvad syntes du med hensyn til følesen af byen? kan man bedre mærke at det er en herrnhuter by nu? eller føles det stadig som en landsby i forhold til før? nu siger du jo at du har været med i mange år. syntes du der er noget der har ændret sig eller er det det samme?</p> <p style="background-color: #ffffcc;">der er mange ting der har ændre sig, det er sku en lang historie. hvis jeg gør den kort. det har ligget meget let/lidt (?) på siden at skabe en meget homogen og fornuftig helhed ude i byen så der da vi sådan var kommet ret langt så kunne vi jo gå igennem byen og se hvad der ikke er, i mine øjne, autentisk</p> <p>P: ja hvad der ikke føles rigtigt.</p> <p style="background-color: #ffffcc;">og det andre vil gå igennem byen og se hvad er der er øje-bær, og grimme døre der er sat i og kviste der er sat på.</p> <p style="background-color: #ffffcc;">der lavede vi simpelthen en sådan en regel at vi alle, brødremenigheden havde jo et tæt samarbejde med hver anden måned men alle de andre private ejere der bor her langs Nørregade, vi ringede simpelthen på der og sagde "du har simpelthen et grint tag, vi betaler halvdelen af det så hvis du laver det om, du har en grimhoveddør, den betaler vi også halvdelen af, osv." det var et kæmpe, kæmpe træk. men vi har faktisk fået alle de væsentlige øje-bær, u-autentiske elementer.</p> <p>P: det er ikke fordi det er u-autentisk</p> <p style="background-color: #ffffcc;">jo, for det har det jo været for det skimmer at det så forkert ud. det skæmmer på æstetiske vejene for en arkitekt som mig. på den måde syntes jeg der er sket en opretning af helheden og man kan sige at der ikke er noget der er historificeret alt ting er jo ført tilbage som -der bliver jo ikke bygget nye huse i gammel stil. men det er klart at man godt kan hive grim kvist af og lægge anden en på der har de proportioner den havde oprindeligt.</p>
5	34:47.5 - 36:27.6	<p style="background-color: #ffffcc;">det er den ene ting den anden ting er at vi er jo blevet nød til at lave i forbindelse med gaderne røg alle træerne oprindeligt har der jo været små træer da den blev skabt for et par hundrede år siden de er jo blevet store, der er jo også blevet for store - røget ud nu alle sammen så starter man forfra, så på den måde kan man sige at nu ligner den mere den by der var for 200 år siden men det kommer jo til om 100 år at ligne den by vi havde for nogen få år siden og især på kommunen. det er jo kommunen der har taget sig af gaderne selve kirkepladsen der er også privat (forklaring af hvilket areal), der havde vi godt nok mange diskussioner om hvad vi skulle gøre der og det endte med at - det var jo mega træer, de var jo 225 år gamle og de røg ned alle sammen og når de er nede så tænker du ikke så meget over at de er nye men der klart at det er en kæmpe forandring. de er jo blevet undersøgt på kryds og tværs og sådan nogen træer har en levetid på den tid og så kan du godt forlænge den lidt ved at tage de dårlige men så</p>

		ender du med at have en gammel og nyt træ der bliver lidt større så hele den der snak der. den har forandret sig meget og den ser ud som den gjorde i 1795 den der plads nu. det er jo mycket sjovt, det er mere autentisk end det var før men altså det er de samme træer osv.
6	36:27.6 - 37:07.3	vi arbejder lidt med den her (gudsager), hvad vi skal gøre, de der sten de ligger i græs og det har været et vilkår her fra inden vi slutter så går de ikke og sprøjter fordi de gider ikke slå græs da det er for besværligt at slå rundt om alle de der tusinde sten det tager jo en mand fuldtid så derfor sprøjter de det hele og så står det bare i jord og i udlandet står de alle sammen i græs. de skal stå i græs. det er en svær løsning for det er et kæmpe arbejde at gøre det, vi eksperimentere nu med nogen forskellige græsser der ikke vokser for hurtigt. med dem kunne det måske godt stå lidt rustikt i forhold til det hele har været freseret.
7	37:07.3 - 38:26.3	men hele det der have halløj - det går jo meget tilbage, fordi husene står jo mere eller mindre som de er set ud fra dengang P: men alle haverne er forsvundet, stort set. men det var jo kæmpe mange haver som var meget fantastiske med deres pavilloner og så har de jo været selvforsynende med de der lange brugshaver. bag apoteket har en have og der har jo også været fantastisk have engang og de har prøvet at genskabe lidt noget apoteker have - uden jeg har gået så meget op i det. det er klart at vi prøvede faktisk, sammen med landskabsarkitekten af få lavet sådan et add-on til helhedsplanen der hed "Christiansfeld en have-by" fordi haverne har haft en stor betydning og det er måske der meget af autenticiteten er ændret. gudsageren er autentisk, det er den bare ikke fordi de sprøjter den det her er fuldstændigt som det skal være (kirkepladsen). heroverfor... det er en lang historie med haverne men vores tids lønomkostninger er jo ikke til at have nogen mennesker boende der, der går og passer, sådan er det P: der går og passer en have hele dagen, nej.
8	38:26.3 - 38:27.6	Apropos det der med autenticitet er der potentiale - der er en have helhedsplan - Der er en helhedsplan for Christiansfeld som have-by hvor man kan vise noget mere af den identitet den havde som haveby og det er jo ikke autentisk når det bliver genskabt men en have er jo et. så er et stykke træ jo ikke det samme som det du har skiftet ud så er det jo ikke autentisk længere men så kan der indgå et nyt et - men haver er jo et dynamisk udviklende ting hele tiden - det er jo også derfor det er så fandens svært at frede haver - for det er jo dynamisk udviklende så på denne måde kan man godt arbejde med haver ud fra den måde at sige at vi ved nogenlunde sådan og sådan og det tror jeg at der er potentiale for at skabe en historisk fortælling om hvordan haven var dengang.
9	39:51.7 - 41:31.1	P: hvad med det nuværende brødremenigheds liv? tror du de relatere sig selv i forhold til hvordan i har lavet det? jeg kender ikke så mange i brødremenigheden - kun de fremtrædende personer og brødremenigheden er ikke særlig stor i dag. P: nej kun en 150 mennesker i byen. det er nogen super fornuftige og søde mennesker som lever et godt liv der og jeg har blandt andet været med til (som så ikke har noget at gøre med det liv de lever i dag) men de har blandt andet nogen ritualer og dem lever de jo stadig efter og det er jo lidt ligesom de der UNESCO der er jo også nærmest immaterielle ting der kan få UNESCO - det er lige før jeg tror Belgien kan søge om at få deres pommes fritter på UNESCO arvs listen - men der findes jo ritualer og danse og ting og de har jo nogen vandvittige spændende ritualer blandt andet forbindelse med ritualer og begravelser med orkester og når de byder gæster velkommen på særlige lejligheder så har de det

		der hedder et kærligheds måltid der er en fuldstændig magisk oplevelse der er mycket autentisk. man overvære en meget kort gudstjeneste og får boller og te på noget 1700 tals porcelæn serveret af de her sortklædte damer der kommer rundt i kirken og gør det. P: i det traditionelle kostume
0	41:33.5 - 43:46.1	<p>det er meget medrivende i forhold til at forstå deres tradition, men i dagligdagen tror jeg de er nogen helt normale mennesker</p> <p>P: har i gjort nogen specielle tiltag for at turisterne skal kunne forstå byen og hvordan den var og er?</p> <p>vi har faktisk skrevet 2 bøger som du kan få med - en da vi startede og en da vi sluttede. og vi har støttet nogen bøger som pastoren. pastoren har også lige udgivet en ny bog sammen med arkitekten (uden vores støtte). i gamle dagen havde de en lille pjæce med et får på til salg og nu har de en ret grundig bog til salg for et par hundrede kroner om brødremenigheden og dens baggrundshistorie.</p> <p>så er der faktisk også den her film som er lavet af en herrnhuter som fortæller om sig selv - en tv produktion hvor han fortæller om sig selv og sin religion som herrnhuter - den er ret interessant, film er jo altid et ret godt formidlingsmedie. den er meget sjov og han genopfinder sig selv som herrnhuter (hvor og hvordan jeg finder den)</p>
1	43:46.1 - 44:43.9	Jeg taler om de forskellige autenticiteter - mest om eksistentielt autenticitet så han bedre forstår hvad jeg skriver om
2	44:43.9 - 46:39.1	<p>Ud fra et turismeperspektiv forstår jeg godt hvad du mener - har vi gjort noget for at turisterne forstår brødremenigheden.</p> <p>det ene er jo at det er nogen fysiske behagelige rammer og det med bygningsarven det kan du mærke det fortæller noget om din fortid - du behøver ikke altid at kunne forstå det og kende til tallene.</p> <p>nogen gange kan jeg godt lide at indtage et sted og bagefter forstå det- nogen kan ikke lide at komme et sted uden at først at vide noget om det.</p> <p>der er rigtig mange, tror jeg, der bare kommer og nyder at det er et autentisk sted og derved bliver interesseret i og vil lære noget at kende om det - "altså hvorfor er det egentligt så lækkert det her?"</p> <p>de er blevet UNESCO, det gør der kommer folk og tænker interessant det er UNESCO arv måske er der 10-20 % der begynder at grave mere ned i det</p>
3	46:39.0 - 49:00.0	<p>P: du sagde det er fysisk gode behagelige rammer - hvordan eller har i forsøgt at skabe det?</p> <p>hvis du spørger 1000 mennesker om de helst vil holde ferie eller handle et sted hvor der er bygningskultur eller rammer eller er lige glad med det (det vil de gerne) det med at handle blev jeg overrasket over at over 80 % siger at de hellere vil handle et sted hvor der er noget bygningskultur.</p> <p>- jeg vil hellere holde ferie et sted hvor der er behagelige bygningskultur rammer osv. det er 85 % plus (han taler om RealDania/kulturstyrrelsens resultater i "kulturarv en vigtig resurse for kommunerne")</p> <p>det er derfor vi kan måle at Ribe har 150 arbejdspladser fordi folk kommer til Ribe pga. kulturarven. kulturarven den taler til dig på en behagelig måde, du behøver ikke gå over på biblioteket og låne en bog om det du kan bare gå rundt i gaderne og se at det er jo et meget rart og fantastisk dejlig måde at opleve hvor du kommer fra.</p>
4	49:00.0 - 50:46.5	<p>(han summere at vi har talt om ændringer fra før og nu)</p> <p>men der er faktisk en ting jeg skal nævne, kommunen er gået all in på de her belægninger her og det er jo også en måde at søge tilbage.</p> <p>de er ikke autentiske da de i gamle dage lå meget fint i nogen vifter, nu er det nogen større sten som ikke ligger i vifter. det er i virkeligheden en parafrase og jeg</p>

		syntes det er fint fordi det rammer den råhed som byen havde dengang. det der er problemet det er når du kommer her ned det er der nogen villaer her ned som ikke er specielt herrnhuteragtige og hvad gør man her? man fortsætter det til slut igennem villavejen (beskriver området) - der er opstået et clash der, der er nu nogen huse der ser meget mere u-autentiske ud ende gjorde før. der er sket en ændring i hierarkiet.
5	50:46.4 - 52:22.8	P: hvad hvis man byggede nye huse der som var en ny eller gammel stil? de huse er jo ikke interessante så det ville jo fuldende byen. men der er mange meninger om det med at bygge nyt i kulturhistoriske rammer. både professionelle og ikke professionelle. (gennemgang af forskellige meninger) men hvis du følger det eksisterende "regelsæt" der er der (hvordan der ser ud omkring / hamborgalen osv.) så kan man godt arbejde med noget nyt.
6	52:22.8 - 55:02.2	materialitet er (beskriver øen Schudts) (jeg bringer konkurrencen op) Der var mere liv i byen da der var skole her (bagved kirken) de arbejder meget med at gøre Kolding kommune til en kultur og musik by
7	55:02.2 - 59:37.7	(forsøger at finde nye spørgsmål som vi ikke har svaret på) vi er selv blevet klogere på hvordan du bruger bygningsarven som driver for udvikling. Dengang der kastede vi jo os bare ud i det og sagde det er nogen fantastiske mennesker der vil noget og vi prøver at vende en udvikling. min holdning er at 12 år det er jo way beyond en sidste udløbsdato, et projekt skal vare 5 år og skal der være sat et eller andet i gang. (nu er det tilfældigt at alle undtagen Katé er den samme) foreslår kontakt til: Jørgen Bøgesøg (tekniks direktør), Joss Møller (kuben) jeg kunne godt tænke mig at vide hvordan man skaber energi og kan gå fra det efter 5-6 år og det så fortsætter
8	59:37.7 - 1:00:38.7	UNESCO var ikke formålet men det kan hjælpe til med at skabe noget energi. men formålet var at skabe fornuftig byudvikling. men nu sker der noget nyt
9	1:00:38.7 - 1:02:56.4	han går for at hente ting til mig han kommer tilbage og vi wrapper og siger farvel

9.4 APPENDIX D – Interview, Birgitte Bjerg Lamp

Timespan	Interview Birgitte Bjerg Lamp, Site Manager, December 16th, 2015, at Christiansfeld Centret
0:00.0 - 4:14.1	Introduktion til hvad jeg skriver om og hvad et eksplorativt studie går op på og hvem jeg har interviewet.
4:14.2 - 14:31.5	Jeg skal måske starte med at fortælle hvad jeg laver da denne stilling som site manager er helt ny og jeg er dumpet ned i noget der har stået på i meget lang tid. (hun fortæller at hun skulle til folkemøde i Nyborg for at diskutere hvad der er i det for dem at blive optaget på UNESCOs verdensarvsliste) (hvad hun sagde til dem og hvorledes) Site manager stilling er lavet til at udvikle byen som UNESCO site og skabe samarbejdsrelation. jeg skal også repræsentere byen national og internationalt. og monitorere (ansvaret for det) + forvaltningsgrupper som hun skal facilitere. Hun skal overtage det samlede ansvar for Christiansfeld centret. for at skabe en mere stringent og entydig indsats for at samle kræfterne. forvaltningsgruppen = en gruppe til formål at være forum for drøftelse af initiativer, koordinering og indsatser. konkret har vi ansvaret for at forvaltningsplanen

	(2014) den bliver revideret hver 4 år. i praksis uddelegeres alt arbejdet til site manager i forhold til at komme med alle oplæggene (bestående af Jørn Pedersen + Jesper Elkjær, Jørgen Bøytler, Bolette Lehn Petersen naturstyrelsen, lodsejer rep. Mette Juul Nielsen, koldinghus direktør Thomas tinghus) (hun har talt med alle interesserter som hun kunne komme på for at lave udkast til en vision) <p>(hun fortæller om problemerne og designprocessen for forvaltningsgruppen) (hun vil presse på og arbejde med dilemmaer)</p> <p>Så er der kommet 4 nye butikker og vi har fået 35000 turister. 25000 efter vi kom på listen, fantastisk, butikkerne melder generelt om en omsætningsfremgang på 50%, det er rigtig dejligt, det er jo en succes historie. men der er også andre historier og nogen er måske bekymrede for at den succes bare fortsætter og nogen er ikke.</p>
14:31.5 - 15:44.8	P: Dem der er bekymrede for at succesen fortsætter er det fordi de ikke syntes om den retning det har taget? er der for mange mennesker? <p>det er det jeg siger der er lidt provokerende. mange klapper i hænderne når der kommer mange turister hertil for de lægger jo penge her. og det er det vores butikker og restauranter fortæller os. det gør de og det er de rigtig glade for. der er jo også nogen der er bekymrede for - hvad nu hvis der kommer for mange? hvordan kan vi fortsætte med at leve vores liv her i byen? hvad med brødremenigheden? hvad med at når folk går ind og kigger ind i kirken? respektere de så hvis der foregår noget kirkeligt derinde eller går de bare ind og kigger og går ud igen? hvad med vores - er vores by giret til at håndtere turisterne eller tænker man - hvis vi ikke er skal vi så ikke se og blive det for det her er rigtigt spændende og den opmærksomhed kan gøre en masse godt for os eller hvad?</p> <p>min pointe er bare at der er en række dilemmaer som jeg er sikker på alle andre steder der er optager på listen også opdager, måske på forskellig form men</p>
15:44.8 - 20:40.3	P: Det hedder eksistentiel autenticitet og det er jeg faktisk lidt interesseret i, så det er jeg glad for du kom ind på - ved du hvordan indbyggerne sådan generelt har forbeholdt sig til at de er blevet Unesco? - er det mere frygt end glæde eller er det stolthed eller hvordan? <p>altså min fornemmelse som udelukkende er baseret på det jeg har hørt direkte og indirekte klart at man er meget glad og man er stolt over at byen er kommet på listen og det har givet noget sammenhold og ejerskab, der er blevet holdt nogen fester og dronningen kom, medierne var her og jeg tror alle frivillige er trukket af huse og har været her for at bidrage med noget - det er mit indtryk at der er en stor opbakning til det - vi lavede faktisk et julekort Jørn og jeg som blev omdelt til indbyggerne her i Christiansfeld her ii år med tak for indsatsen her i år og - hej der er den nye site manager hun ser sådan ud og glæder sig til det fremtid samarbejde- det har vi også fået god respons på - det bliver man altid glad for når nogen fortæller at vi har hørt at og vi syntes og selv at det var rigtigt dejligt - så man kan sige at det jeg hører og det hører jeg fra dem jeg selv har mødt det kunne være forum Christiansfeld guider, butikker, formanden for handelsstandsforeningen, restaurant, (fortæller om restaurant) - restaurant ejeren så siger "ej, vi glæder os simpelthen sådan og det skal du bare vide og folk der er sådan en god stemning" og det var jo dejligt at få at vide for han har jo fingeren på pulsen. (ikke brødremenighedens hotel men Madpaletten) (beskriver hvor den er og hvem de er og hvorfor de var der)</p> <p>"det skal du bare vide, vi glæder os" og sådan og sådan - han har som sagt fingeren på pulsen på en anden måde end jeg har, jeg har jo ikke nået at møde så mange. måske heller ikke de samme. så det er det jeg hører "hold da op vi er glade, vi er spændte"</p> <p>Trafikken og en lodsejer der siger at Birgitte ikke skal parkere ude foran men bagved fordi "hun kunne aldrig drømme om at holde ude foran sin egen butik det er jo</p>

	vigtigt der er plads til turisterne / kunderne" og fordi nogen er utilfredse med at vejene er blevet smallere i forbindelse med renoveringen (fortæller historien)
20:40.4 - 21:43.1	<p>P: Men er alle dem der holder derude så primært turisterne? folk der er besøgende eller er det? fordi jeg lagde mærke til at der er næsten fyldt på gaden nu.</p> <p>Det tror jeg, jeg er i hvert fald opmærksom på at alle der arbejder her ikke holder der. men vi har jo BDM og butikken men jeg tror primært det er (turisterne).</p> <p>Enkehuset har lejligheder og de kan jo også parkering herude.</p> <p>Men det er bare for at sige at altting jo ses derfra hvor man selv er og når du så spørger 'hvad siger folk så til det?' de siger - jeg hører kun "ej hvor er det fantastisk" men vi skal også være opmærksomme på andre områder.</p>
21:43.0 - 26:44.8	Den der med den eksistentielle autenticitet, hvad siger f.eks. brødremenigheden? det ved jeg ikke helt endnu. det jeg ved det var jeg deltog i et godt ritual der hedder kærlighedsmåltidet, (om måltidet), jeg havde min mand med og det havde vi egentlig ikke prøvet før og hyggeligt og meget sådan glædesfyldt faktisk. og så dagen efter så blev jeg så ringet op en inde fra Kolding og han sagde så "ved du hvad, nu er du kommet derned og sådan noget og jeg vil bare sige at jeg var dernede til kærlighedsmåltidet" for der havde nemlig været en artikel i jyske vestkysten (JV.dk) hvor der blev fortalt om det her (de forskellige ting nævnes og forklares betydning), nå men ham der ringer så for siger han var dernede dagen før "nåå det var jeg også sagde jeg" og så sagde han "jeg syntes altså det var lidt kedeligt" nå det havde jeg ikke lige regnet med "nå syntes du det?" "jamen ja" og så sagde han sådan - han er en veluddannet mand og han kunne egentlig godt tænke sig at tage en snak om man kunne prøve at formidle lidt hvad det var der lå bag disse ting, kunne man f.eks. få i sammenhæng med at man får et salmeblad få en lille skriv om hvad betyder det egentlig - hvad betyder (de forskellige elementer). og den tog jeg så med og har talt med Kåte Thomsen og hun havde jo en fantastisk nuanceret tilgang til det fordi hun havde sådan den der - det vil jeg da prøve at tænke lidt over - det er fordi det er når vi snakker det autentiske her så kunne nogen godt have den holdning 'det må turisten selv finde ud af' hvis du er turist/gæst må du selv sætte dig ind i tingene læse lidt om det finde ud af det og bare glide ind. det er jo et synspunkt - man kan jo også have et andet synspunkt der hedder nu er vi et site her vil vi rigtig gerne gøre hvad vi kan for at man som besøgende får en god oplevelse - hvad skal der til for det? måske at vi skal forklare tingene lidt mere for man kan ikke forvente at alle vores besøgende går over og køber bøger herover. kunne vi så formidle de gode historier på en lidt lettere måde og ja giver det egentlig ikke god mening, og vi havde en rigtig god snak om det og sådan tror jeg der vil komme mange gode situationer og der tror jeg du kan drøfte autenticitet. fordi hvad er det egentlig? fordi det var et autentisk ritual - det er det jo det har man jo gjort hele tiden i århundrede det her. ja en syntes jeg en rigtig god oplevelse at være med på den måde der med min mand også. men sker der noget ved autenticitet ved at vi hjælper med at forklare lidt? og den slags ting tror jeg vil få mange gange. nogen gode snakke om hvordan vi får formidlet det her sted her som vi alle har aktier i. med respekt for hinanden. for jeg tror det er meget det ord respekt - der er ikke nogen der skal lave om på hinanden og der er heller ikke nogen der skal føle sig som dy i zoo eller tivolisering eller du ved sådan noget der. der er jo et liv der lever herunder. et helt normalt liv og traditioner som holdes i hælvæ ikke?
26:44.8 - 27:25.2	<p>P: Så det du skal gøre det er at varetage deres interesser og turisternes?</p> <p>Jeg skal varetage UNESCO sitets interesser. bla ved at være med til at udvikle det her sted. og en af grundene til at vi er kommet med det er fordi vi har det her liv der også leveres jo. Det er selvfølgelig også byen, bygningerne og renoveringen og det fantastiske men det er jo et liv der leveres.</p>

	27:25.2 - 31:27.9	<p>P: Du skal varetage UNESCO sitet og en del af sitet det er jo bylivet. Har i gjort jer nogen overvejelser om bylivet og hvordan i skal håndtere det?</p> <p>hvað tænker du med bylivet?</p> <p>P: jeg mener f.eks. brødremenigheden om i gør noget for beskytte dem, vise dem frem? det er jo hvordan de opfatter sig selv og om det kommer til at ændre ved at blive UNESCO - for værre eller bedre.</p> <p>Set fra mit synspunkt som UNESCO site manager og Kolding kommune så har vi en opgave at formidle det her sted, ledet i det det er jo også at fortælle historien om brødremenigheden - sørge for at have spændende materiale her (Christiansfeld centret) sørge for at holde vandringer rundture og have spændende udstillinger her, varierede udstillinger og fortælle historierne på alle mulige måder. det ser jeg som vores opgave her. En vigtig del er så også at være i dialog med byen, hele tiden. Jeg glemte faktisk at sige at i forbindelse med den her struktur her skal lave en interessant gruppe - den skal være sparingspartner for forvaltningsgruppen fordi det som er så utroligt vigtigt for os, UNESCO og kulturstyrelsen det er at de her ting er forankret herude i vores lokale virkelighed her. vi lægger hovedet lidt ned til græsset her og hører hvad er det lige der er vigtigt. så den der interessant gruppe forestiller jeg mig skal bestå af en lang række forskellige parter som kan supplere det vi allerede ved i forvaltningsgruppen. og som hele tiden kan gøre os klogere.</p> <p>Når vi så i forvaltningsgruppen har udarbejdet vision og det der (.....) så vil vi høre interessant gruppen hvad så hvad tænker i om det her?</p> <p>(nævnes eksempler, vandringer i børnehøjder, udstilling i forhold til renovering af søsterhuset, de kongelig og Christiansfeld eller hvad end, samarbejde med UNESCO sites, symposium, der er massere af ideer fra folk)</p>
	31:27.9 - 34:00.1	<p>P: har i overvejelser om samarbejde med de andre brødremenighedsbyer?</p> <p>Ja, (serienomineringen så kulturstyrelsen og Christiansfeld skal forsøge at optage andre med på listen)</p> <p>herfra bliver der lavet rejser til andre brødremenighedsbyer og jeg kunne godt tænke mig de også kommer hertil fra de andre byer.</p> <p>(alle må umiddelbart komme med mener hun, beskriver en af turene) (alligevel betyder det at de kommer ud og oplever andre brødrebyer)</p>
0	34:00.1 - 37:54.7	<p>P: Du talte tidligere om forankring - (jeg nævner eksempler og hvor jeg har dem fra) - (Tystrup skole) - er det noget i har gjort jer flere tanker om?</p> <p>(tal med Annemette for perioden mellem 2009 og nu)</p> <p>Det jeg kan sige det er fremadrettet det er at vi er meget, meget opmærksomme på det henede fra - hvordan søgeren kan vi få engageret børn skoledelen? lige fra børnehaver - vi skal til Århus for at lure spændende ting af de gør der i forhold til vandringer, det har noget med måden børn opfatter på. (hvordan og hvorledes med børn), vi arbejder også med konkrete skoler - men det er helt klart noget vi skal arbejde mere med.</p> <p>(forvaltnings gruppen foreslår medlemskab af OWOC -- forening for byer på UNESCO - beskriver dem) (mulighed for sponsoreret udveksling med de byer)</p>
1	37:54.6 - 41:24.6	<p>P: har du nogen opfattelse af Christiansfeld autenticitet?</p> <p>Nu er jeg ikke historiker eller arkitekt. Uddannet i statskundskab så jeg har en pragmatisk tilgang til autenticitet så det er at noget er ægte og det det udgiver sig for at være.</p> <p>P: ja (og gentager lidt)</p> <p>Når jeg kigger på Christiansfeld så tænker jeg at Christiansfeld er blevet renoveret så vidt muligt med overensstemmelse med det oprindeligt i forbindelse med udseende, form, materiale, kvalitet, osv. det er autentisk for mig.</p>

		Det er også autentisk at vi har en menighed som lever et liv efter nogen traditioner som man holder i hælv, man orientere sig også mod omverdenen (nævner Anders Agger) (han laver parallel til Amis - men brødre menigheden udvikler sig) det er också autentisk för mig (att de utvecklar sig) att man har och lever efter bestämda regler som har en 100 årig tradition men man lukar inte ögonen för det omkringliggande samfund. man kan jo godt ha en mycket fyrkantig uppfattning om autenticitet det ska vara fuldständigt ursprungligen liksom om en kyrka ändrar sitt syfte till en skola, är det också inte autentisk? jo det är igen den lilla pragmatiske tillvägagång jag har - om något är vad det ger sig ut för att vara så tänker jag att det är autentisk i min lilla pragmatiske tillvägagång. och det samma med den slags saker, sätt man lever på.
2	41:24.6 - 44:56.3	(artikel af Thomas Tinghuus - landskabsarkitekt - og hvad han har lavet) den fik mig til at stoppe op og tænke, hmm, hvad er autentisk? (ideen med at sælge skud fra Christiansfeld træer autentiske Christiansfeld træer) det ville jo være meget autentisk, eller hvad? ville det være mere autentisk end hvis vi bad hoffet om at designe en Christiansfeld dug? (...) og den kun blev solgt hennede som noget særligt. eller er det mindre autentisk fordi det så er nu(tildigt)? eller hvad? så jeg vender tilbage til mit udgangspunkt som er det pragmatiske.
3	44:56.3 - 48:34.2	P: har i gjort jer nogen overvejelser om produktudvikling? vi har ikke som sted som sådan gjort det, mig bekendt, udover bøger. (samttale med kommunikations afdelingen hvor de er opstået men de er på ideen stadiet) men det er spændende og jeg kunne godt tænke mig at arbejde videre med disse tanker, både markedsførings mæssigt men også autentisk mæssigt. (hvor hun kommer fra) (og markedsføring)
4	48:34.3 - 52:34.9	P: har i mål for vækst eller tal? nej vi har ikke nogen mål for vækst eller en strategi for bæredygtig turisme. de tal vi kan hoste op med nu det er 35000 registrerede turister her på centret, der har jo været mange flere der ikke er kommet her, og det er fra 5 oktober det tal. så der er jo en del flere - men som vi snakkede om tidligere er over 25000 kommet efter optagelsen - det fortæller om denne effekt her. P: ved du hvordan den fremtidige prognose er for UNESCO steder? nej, men (historie fra en kollega der havde spurgt rund i Albanien) der kommer flere og flere. men udfordringen ligger i om vi er skarpe nok til at modtage udfordringen af disse turister, er vi klar er vi giret, spisestedet? har vi nok at byde på? eller vil vi kun det her? (deri ligger udfordringen) men fuldstændigt uvidenskabeligt så siger de at det fortsætter. jeg tænker at det kan vi slet ikke nøjes med at have hørt, jeg tænker at i 2016 så (...) kommer der flere.
5	52:34.9 - 54:03.0	P: jeg vil gerne have så mange tal som muligt (jeg forklare hvad jeg studere) 2014, 179 guidede runture. 2015, 323 guidede rundture, indtil 5 oktober. vi har fået omtale for 9,3 mil. kr. Men når du så har alle de her tal her så er det meget vigtigt ikke at glemme den social del af det, menneskelige kapital her, altså hvad har det gjort ved folk. Men det opleves som at folk retter ryggen, det opleves som at man er stolt og det opleves som at man tænker "wauw, vi har noget her som er noget helt særligt".
6	54:03.0 - 55:13.7	(taler om Lene Marcussen) - hun sagde: "Jamen det har også en værdi i sig selv at man finder ud af hvad værdien er" og det tror jeg hun har ret i. og det er hele den her proces her, man bliver nød til at blive lidt skarp på hvad er det så vi syntes for der er massere steder der er spændende. så hvad er det så der er det helt særlige ved det her sted. og det har også en værdi at man finder ud af det og på en eller anden måde får skabt et fælles fodslag.

7	55:13.7 - 58:57.5	(Diskussion om hvem der var med i Bonn) (hvad Lene fortalte om opgaven og ICOMOS mødet) (jeg rådes til at tale med Lene)
8	58:57.5 - 1:01:01.2	P: med de ting i overvejelser for byen - hvordan har i tænkt jer at håndtere byens autenticitet? Dialog, mange har nogen spændende ideer, nogen ønsker, nogen drømme. vi har en org. som vi er ved at få helt på plads, vi mangler den her interessant gruppe, dens skal vi også få etableret, så har vi forvaltningsgruppen, så skal vi have visionen på plads. så redskabet er faktisk dialog, forvaltnings gruppen er et dialog forum. (hvad de lavede i forvaltningen i går) (hun havde lavet en forretningsplan)
9	1:01:01.2 - 1:02:31.9	(i forvaltningsgruppens forretningsplan) "ved stemmelighed er formandens stemme afgørende, det er dog vigtigt at pointere at dialogen er i højsædet og at sager tilstræbes afgjort i enighed under iagttagelse af og under gældende myndighedsroller." mit synspunkt det er at dialogen er altafgørende her, omend der er ting der vi ikke kan stemme os til. der er jo helt konkret nogen myndighedsroller, vi kan o ikke rive ting ned og spørge bagefter bare fordi vi var enige om det. sådan går det ikke. (vi skal respektere de kasketter og det er det der skal ballanceseres) (.....) Her står der: Formålet det er at være forum for drøftelse af tiltag, koordineringer og gennemførelse af opgaver vedrørende Christiansfeld som UNESCO verdensarv, jf. forvaltningsplanen og den officielle ansøgning. (fremadrettet skal de kigge på alt) (det er vigtigt at lytte og alle har ideer og drømme)
0	1:02:31.9 - 1:03:17.5	P: Du sagde før at forretningerne havde fået generelt 50% mere i generelt 50% omsætningsfremgang ja, P: er det et tal fra handelsstandsforeningen? ja, det tænker jeg, de kommer fra vores kommunikations afdeling. (hun mener de er samlet fra centret og handelsstandsforeningen)
1	1:03:17.5 - 1:04:21.0	(hun foreslår jeg taler med handelsstandsforeningen - lotte Martinsen) (Fyns Stiftstidende)
2	1:04:21.0 - 1:05:52.2	P: er det muligt jeg kan få den e-mail med tallene? nej - for jeg fik den til et møde men du har en båndoptager også. Det er simpelthen tal jeg har fået oplyst fra vores kommunikations afdeling. jeg har det ikke på skrift kun på mit ejet tale papir. omsætningsfremgangen var generelt på 50% 4 nye butikker, så var det det her med - og det kan jeg roligt sige nu - godt over 35000 turister hvor der var 8000 ca. sidste år og ca. 10000 inden udnævnelsen i år. P: så der har allerede været mange turister inden Christiansfeld blev udnævnt. ja P: det var vel fordi der var rigtig meget omtale om Christiansfeld inden ja
3	1:05:52.2 - 1:09:51.7	(finder Cornelius haven) (....) Haven er opført efter traditionel vis med autentiske blomster ting og sager, måden det ser ud og systemet, det hele. det der er sjovt det der var så at der var en der sagde til mig, en handlende her, der sagde: "jeg forstår simpelthen ikke det med den have her", det er igen det her med kærlighedsmåltidet, engang imellem er der nogen der siger noget helt andet og man siger 'hov' - "jeg forstår simpelthen ikke det med den have der, hvorfor skal der ligge en have der? der har der da aldrig gjort. og i øvrigt hvorfor skal der være sådan et rækværk?" så du kan nemlig ikke se ind udefra og der

		var noget med så vidt jeg har forstået på Thomas tinghus så havde man, det kan være det står derhenne, der skulle være noget formidling i forbindelse når du går ind i haven - jeg har endnu kun set den oppe fra. men det kan man sige der blev opfattet som enormt autentisk og virkelig med høj faglighed det blev så lige pludselig opfattet som noget lidt påklistret for der har jo aldrig været have der. i hvert fald ikke så længe vedkommende kan huske og hvorfor pokker skal der være det der rækværk eller hvad hedder det... hegn! det er da noget kunstigt noget, hvorfor det? er det fordi sådan var det engang eller er det for at det skal skærmes af eller hvad? hvorfor skal vi ikke kigge ind? det ser ikke imødekommande ud, ikke.
4	1:09:51.6 - 1:10:48.3	P: må man gå derind? jajaja (fortæller at haven er færdig og der kommer indslag med p4 og at de skal lave markedsføring af den og lave have vandringer osv. med Thomas) men det at den person fortalte mig det har jo ikke gjort formidlingsbehovet mindre. en som er født og opvokset i Christiansfeld som tænker hvad har i egentlig gang i? og det er også en del af virkeligheden.
5	1:10:48.3 - 1:12:39.2	P: ved du om der er nogen planer for biblioteket og tankstations skal fjernes og genopbygges som haver (nej det kan hun ikke)
6	1:12:39.2 - 1:14:14.5	P: nu hvor i er blevet UNESCO - hvad mere gavn forventer i af det? jeg forventer (selv) at vi får fortalt den rigtig spændende historie til mange og på mange forskellige måder og det jeg forventer det er vi får mange besøgende som meget gerne skulle syntes de får en stor oplevelse af at være her, jeg er faktisk meget optaget af at dem der kommer her syntes det er spændende at være her og de har en god oplevelse og det er noget af det vi får afdækket her også i 2016. det er det med hvad er det egentlig vores gæster, vores turister siger fordi der er meget snak om hvilke kunder der vil være i butikken. min tilgang er at vi gerne vil have alle dem der vil komme. vi skal passe på med at dele op i kulturelle turister osv. rangordne lidt. det tænker vi på at vi skal passe lidt på med. men i stedet vende den om og sige dem der kommer nu, selvfølgelig skal vi tænke over hvad of hvem vi tiltrækker, men vi skal også i stedet for bare selv at sidde i vores eget lille hønekammer og kloge os spørge dem der faktisk er her og kommer. børnefamilier, måske ældre ægtepar som måske rejser meget, studerende osv. hvordan er det egentlig at være her? er det som det skal være? savner i noget? så vi kan blive dygtigere til
7	1:14:14.4 - 1:15:32.5	P: er det noget i har gjort før? nej det tror jeg ikke. jeg har ikke hørt man har. (taler om studerende og surveys)
8	1:15:32.6 - 1:16:01.3	Ja for hvis jeg taler med brødremenigheden så er det jo en del af sandheden, men hvis vi prøver at spørge en af dem der kommer her som turister så kommer der nogen andre bud på det og altting er jo sandt for det er jo sådan det opleves af dem. og så må vi jo så gøre det og finde ud af hvad gør vi ved det det, de informationer man får. jeg tror bare det er meget vigtigt at man ikke kun sidder selv og fintænke men man også inddrager alle mulige andre
9	1:16:01.3 - 1:17:30.4	P: ved du mht. UNESCO, som har deres versioner for integritet og autenticitet, skal i hele tiden følge de nyeste eller? i skal hele tiden forholde jer til deres kriterier? helt præcis hvordan vi skal gøre skal jeg diskutere med Bolette for naturstyrelsen, det med at monitorere det er min opgave. (hun ved ikke endnu hvordan det skal gøres helt praktisk)
0	1:17:30.4 - 1:31:17.7	P: ved du om f.eks. om det har gjort forskel på indbyggertallet og huspriser? er der større interesse for byen? ikke nogen tal endnu men det er noget vi har tænkt os at kigge efter

	<p>(hvad man evt. kan måle på for at se skift eller ændringer)</p> <p>(hun finder giver mig undersøgelsen Kulturarv en vigtig ressource for kommunerne)</p> <p>(der bliver læst op af)</p> <p>(jeg forklare autenticitet ud fra turisme på forespørgsel)</p> <p>(spørger efter tidsline efter hvad der er sket med byen - det har hun ikke)</p> <p>(wrap up og farvel)</p>
--	--

9.5 APPENDIX E – Interview, Annemette Løkke Borg Berg

Timespan	Interview Annemette Løkke Borg Berg, Leader at Christiansfeld Centret, December 16 th 2015, Christiansfeld Centret
0:00.0 - 3:29.8	<p>Jeg hjalp med at lave selve ansøgningen og drive centret her og så arbejde for vi fik den musikfestival vi fik i sommers som var en stor begivenhed. Det er det jeg har arbejdet med.</p> <p>P: det er da heller ikke så lidt.</p> <p>(vi taler om planlægning og kap. 4 i UNESCO, og at det var planlæggerne der skriver det)</p> <p>(vi taler om Bonn og hvad UNESCO syntes om ansøgningen og om ISCOMS' forslag)</p> <p>(Introduktion til interview)</p>
3:29.8 - 6:34.4	<p>P: har i gjort noget i Christiansfeld for at udvikle eller genoprette bylivet?</p> <p>Ja, altså ikke genoprette for det har været tilstede hele tiden og det er ikke en by der er ved at by men vi har arbejdet meget intensivt med de seneste år og gøre at mange borgere i byen har fået medejerskab i UNESCO og ansøgningen. Og der har vi jo grebet forskellige redskaber, bla. Har vi arbejdet meget med arrangementer og arbejdet med borgersmøder, borgerrinddragelse, vi har arbejdet rigtigt meget med at lave nogen tilbagevendende begivenheder som folk begynder at føle er en del af byens liv. Vi har håndværkets dag i sep. Som vi har vært år, kulturarvsmåned i november. Som også er tilbagevendende. Nu har vi også indført stjerne dag i november (repeteres hvert år fra nu af) (en fag hvor vi behandler Herrnhut stjernen) (dens kulturhistorie og symbolværdi og den er tema for dagen) og på den måde peger vi på alle - og det har vi gjort alle årene - på alle de aktiviteter som også sker i byen for imens der skete renoveringer her. For det har der jo gjort indtil nu har vi jo også i høj grad formidlet de renoveringer igennem udstillinger - til borgere og besøgende - og så når husene blev færdigrenoveret holdt vi så åbent hus hvor borgere kunne komme ind. Og det var jo en god mulighed for hvornår ser man ellers lige et hus der er blevet ny renoveret og måske med lejligheder som bliver lejet ud. Så det tror jeg da har gjort at borgere har en kærlighed til deres steder og kan lide deres steder og holder af deres sted at bo.</p>
6:34.4 - 8:02.6	<p>Og det har jo også gjort at i forhold til tidligere hvor der var en hel del lejemål i brødremenighedens ... Lejemål der stod tomme og det gør der ikke mere.</p> <p>P: det har i fået vendt helt?</p> <p>Ja. Så jeg syntes faktisk i har fået nået nogen gode ting her og netop også det med at vi har - og det er selvfølgelig et stort samarbejde med alle de mennesker der har været med i hele UNESCO processen og i forhold til hele det bevaringsprojekt der har kørt her i byen - men jeg syntes vi har formået at skabe en stemning hvor man er glad og stolt af at have den by, hvor man også mere og mere gerne ville bidrage - det er simpelthen - fordi det er ikke bare - selvom vi har initieret det der med håndværkets dag osv. Så sker rigtig meget jo i samarbejde med andre mennesker her. Som vi er hele tiden i gang med samarbejdspartnere. Det er ikke sådan at vi går ud og laver arrangementer med borgerne men inddrager i høj grad forskellige grupper,</p>

		institutioner, eller frivillige. I det vi gør. Så på den måde så bliver tingene jo lidt knyttet sammen.
	8:02.6 - 8:20.4	P: Så der er simpelthen kommet flere frivillige? Det har vi oplevet her ja. Det har vi faktisk oplevet her. Men jeg syntes også i forhold til bosætningen, altså bare for at komme med en historie:
	8:20.4 - 10:41.7	Så var der en kvinde der skulle flytte tilbage til Danmark efter hun havde været i Indien i mange år og hun besøgte tilfældigvis Christiansfeld og så kom hun ind i centret en dag - og det var en rigtig kold vinterdag - og så sagde hun: "hvaa' er det muligt at få noget at bo i her i Christiansfeld?" det mente vi da bestemt der var så det er også sådan så nogen har valgt at bo her på grund af den særlige stemning der er i byen og den særlige historie der er . Det syntes jeg er rigtig, rigtig dejlig at man også vælger det her. Så jeg syntes faktisk vi har nået rigtig, rigtig meget - og det har vi også gjort i forhold til selve ansøgningsarbejdet fordi ud over at skrive den så har vi jo været et par mand også i forvaltningen som har siddet og skrevet forvaltningsplanen. Og dvs. Hvordan byen skal forvaltes og der har vi også - vi kan jo ikke lade være - indskrevet Christiansfeld centret, men de aktiviteter vi skulle gøre og hvorfor vi skulle gøre det fordi på den måde hænger tingene sammen og så begynder tingene at gå op i en større enhed når det så er det klart at der skal ske nogen formidlingstiltag og det bliver en del af UNESCO processen så sker formidlingen af verdens arven jo også igennem de arrangementer vi laver og det har den jo gjort igennem den musikfestival hvor vi har belyst brødremenighedens tradition fx. At så begynder tingene at spille sammen så de valg er meget bevidste må jeg sige. At vi prøver på at knytte at vi ikke bare er en kulturinstitution, ikke bare et turist bureau men vi knytter også an til byens særlige kultur, historie og æstetik. Hele tiden er det det vi gør.
	10:41.6 - 11:42.8	(sjov kommentar for at takke for svaret og løfte humøret) Men det er simpelthen centrets formål og nu er vi så i en ny situation hvor vi i de år jeg har været her har arbejdet på at blive optaget på verdensarvslisten og nu går det så ud på at finde videre frem de veje der skal gås i forhold til hvordan formidler man så verdensarven fordi nu er det verdens arv, før var det "bare" kulturarv men nu er vi i en ny proces og hvad så videre frem? Der skal findes nye medier og teknikker at formidle på.
	11:42.8 - 13:05.2	P: den skilning mellem Christiansfeld og verdens arv - hvad har i gjort jer af tanker omkring det? Det er jo klart at når man får sådan en situation når man får sådan et sted man kan kalde verdensarv, det er jo en etikette og det stiller jo selvfølgelig særlig krav til hvad for noget vi formidler . Men jeg syntes stadig væk vi gør det med stor respekt og det vi skal gøre i forhold til at der er en levende menighed som har deres menighedsliv og det er noget vi vil forholde os til igen og igen. Dette er noget der drejer sig om en levende by med en stadig eksisterende menighed. Dvs. Det er altså ikke et museum det her det er en levende by hvor der sker rigtig meget. Dvs. At udover der er det udpegede område i byen og det her er verdens arven så ser jeg det også som vores formål at skabe god bosætning og ligeledes også i høj grad at knytte hele byen an til den UNESCO historie så at sige.
	13:05.2 - 15:50.4	Vi har f.eks. Et villakvarter herude som er forholdsvis nye med unge mennesker med små børn og de er jo ikke en del af det her med de gamle huse for der bor flest gamle mennesker her inde i den historiske bykerne men jeg mener man kan bruge navnet til at også skabe noget hvor det skaber mere værdi for de familier. Og det kan sagtens ske gennem aktivitet som ikke lige foregår herinde i den historiske by men som i høj grad foregår derude i villakvarteret. Jeg mener godt tingene kan knyttes sammen

		<p>så det er noget med at se tingene i en lidt større perspektiv. Det er jo klart at når man får den etikette at man kan kalde det verdensarv så er min tilgang også til det fordi jeg bliver somme tider spurgt "jamen der er vel ligesom en liga, altså der er vel ligesom noget der er mere værd end andet og så kan nogen, nogen navne på ting som er endnu mere værd end Christiansfeld men sådan er det faktisk ikke i et UNESCO perspektiv, enten så er an verdensarv eller også er man ikke. Og det syntes jeg giver os nogen umannerlige gode muligheder men det er meget vigtigt også at alle kan følge med, at byen kan følge med. Det dør ikke at lave nogen strategier for at der skal komme 1 mil. Flere turister p.a. Eller nu skal der rigtig gang i den fordi nr.1. Er det ikke formålet med et site og nr. 2 så tror jeg ikke på at byen kan bære det fordi at det er den her levende by og pladsen er ligesom for trængt til den her turistinvasion der kan foregå og jeg tror i høj grad heller ikke at borgerne kan klare det. Men jeg tror gerne man vil leve det sammen med gæsterne og turisterne. Meget, meget gerne men man skal bare være meget opmærksom på hvad man gør. Og derfor jo også det som vi kalder en bæredygtig turiststrategi skal der laves. Da det skal være bæredygtigt det her - der er ikke ting der må være belastet. På nogen måde.</p>
	15:50.4 - 17:51.9	<p>P: kan du fortæller mig lidt om hvordan i har tænkt jer at få beboerne til at følge med på? Har det været ved at lave de her events?</p> <p>Altså det har det jo været. Det har været ved at lave de her arrangementer (ved ikke hvad site manager har tænkt sig fra nu af)</p> <p>Vi har gjort det ved at netop igangsætte de her aktivitet og pege på de værdi der var i byen. Altså når vi lavede håndværkets dag så var det jo fordi der ligger nogen rigtig gode værdier omkring håndværk og tidligere en stor faglig dygtighed og den historie vil vi gerne fortælle i byen og det er den ene måde at gøre det på men også med den her borgers inddragelse hvor vi har haft rigtig mange arrangementer, både mens vi skrev UNESCO ansøgningen også for fortælle hvor langt var vi med ansøgningen så folk kunne følge med i at nu foregår der det og det. Og så er næste step sådan og sådan. Men også for at pege på nogen af de problemstillinger vi selv oplevede, hvor går grænsen f.eks. Til et site, altså hvad er det vi taler om så jeg har haft byvandringer hvor vi er gået rundt med det vi så valgte til sidst som grænsen for at se sammen med borgerene hvad siger de til den her grænse? Er det den rigtige grænse at trække at det er her til og ikke længere ud i byen vi trækker grænsen? Og så også kombinere det med hver gang jeg møder borgerne så får jeg også historier tilbage fordi de fortæller mig historier om hvad de har oplevet derude:</p>
0	17:51.8 - 18:26.0	(historie) f.eks. Med nogen ældre der fortalte at de havde leget i et bestemt område og på den måde sker der hele tiden udveksling sådan så at de forstår hvorfor vi tænker og har gjort som vi gør - og det har så været Kolding kommune - men også så at borgerne bidrager til vores viden så vi får mere viden som vi kan handle ved. Der er langt der skal handles så at sige. Altså vi kommer til at kende borgerne bedre på den måde.
1	18:26.0 - 20:47.1	<p>P: så med alt den borgersinddragelse du har oplevet hvad har været den generelle holdning til det her projekt?</p> <p>Det har ændret sig igennem tiden. I begyndelsen oplevede jeg den stemning af at man skulle i hvert fald - det der UNESCO halløj det var overhovedet ikke noget man var interesseret i og hvorfor nu det? - og det var kombineret med at man fik lagt brostenene om og det var til gene for butikkerne i høj grad og nogen sagde de måtte lukke pga. De ikke kunne komme ind til deres butikker. Så der var meget modstand, forholdsvis meget modstand og det oplever jeg nu som totalt vendt, altså nu syntes</p>

		man jo det er dejligt at det er sket nu er det positivt. Og måske er det også noget med at man har bare tænkt det kunne sikkert ikke lade sig gøre og så sidder de bare og arbejder med det der og lad dem gøre det. "og hvad så?" og nu er det lykkedes og jeg oplever i høj grad at folk tager del i det og er pave stolte og glade og det er sådan som det skal være for det er folks indsats at det har været muligt simpelthen. Så jeg oplever en stor interesse også og spørgelyst - folk kommer og spørger til projektet, spørger os til hvad er det der foregår og hvorfor blev de træer fældet nu? Og sådan er der rigtig meget bevågenhed. Vi har en vej hvor træerne er blevet fældet ned her af haderslevsvej (peger) det er så for at vi kommer over i det historiske område her, derfor skal det markeres med lindetræer hvorimod vi skal have noget andet hernede.
2	20:47.1 - 23:08.1	P: så i laver en differencering? Ja lige præcis. Så vi uover belægningen heroppe (peger) det er jo i det historiske område, det har man jo så valgt at markere med en anden belægning hvor man så har sagt at Kongensgade er en ny vej fra 1849 (beskriver den gamle rute) og her kan man ikke komme igennem området der (hvor den gik førhen) derfor har man så valgt at det marker vi derfor så med den nye vej, fordi det bryder den oprindelige struktur i byen, den oprindelige byplan så det er en anden type sten end lindegade og Nørregade og det er noget planlæggerne kan se og jeg er ikke helt sikker på at andre kan se det, jeg kan se det fordi jeg ved det, men jeg er ikke sikker på at vores gæster kan se det. Det er meningen at du som gæst kommer til (kongens vej?) Kan du se at nu ændres belægningen sig fra asfalteret til sten og der ville jeg gerne have noget der var endnu tydeligere - måske noget i fliseværket eller kantsten eller sådan noget men meninger er at man skal kunne se 'how' nu sker der noget nu er jeg inde i den historiske bykerne. (jeg bekrafter man godt kan mærke man kommer ind i bykernen)
3	23:08.1 - 25:07.9	Men i hvert fald er sådan nogen aktivitet også - nu er f.eks. Thomas som er landskabsarkitekt - har gjort sådan nogen tiltag og igennem hele ansøgnings processen så når jeg vidste at sådan noget foregik som fx Nørregade bliver brolagt så holdt han oplæg eller fyriftensmøde omkring det så folk kunne få informationerne om hvad er ideen med det og hvorfor er det vi gør sådan. Vi har vurderet at det var vigtigt hver gang at der var den mulighed for at pingpong for at borgerne også kunne komme af med deres ting. Det er ikke sikkert de kan komme med noget fordi der er nogen politiske beslutninger men man kan altid komme af med de ærgrelser der er. Og det har også gjort at nogen ting f.eks. Så har der været meget med at tidligere har der været meget med at den gamle honningkage bager der, og der er cafe der. Christiansfelderne satte sig ikke underfor (ved Xocolat). Men det begyndte så opstå der inden for de seneste år og nu sidder folk fra Christiansfeld også udenfor og så bemærker de når de tager turen med trailer henover brostenene så larmer det bare som jeg ved ikke hvad og det har fået folk til at køre uden om fordi det er jo også synd for os selv når vi gør det. Så det med at der begynder at ske ting uden at det er reguleret er fordi folk gerne vil det her og det syntes jeg da bare er noget af det mest positive man kan forestille sig.
4	25:07.9 - 25:33.5	P: så i har simpelthen oplevet et holdningsskifte? Ja da! Og at nogen simpelthen selv tager affære og siger 'nu skal vi altså - og kan vi ikke gøre noget her', så barer man det jo også selv, så er mere den der ansøgning eller de folk der sidder og laver den, så er folk jo en del af processen og nogen gode ambassadører for byen og det er det allervigtigste .
5	25:33.5 - 27:14.4	P: jeg så at en af de første mål eller visioner var at skabe en levende by - eller sørge for at Christiansfeld blev en levende by fordi den var i forfald. Syntes du det er sket nu? Ja det syntes jeg og det er sket simpelthen pga. Det partnerskab med RealDania og brødrevenighed og især brødrevenighedens præst. At det er lykkedes at gøre huse

		tætte på tag og fag og skabe de udviklingsprojekter der er sket, det er helt unikt simpelthen der findes ikke noget tilsvarende i Danmark. Så selvfølgelig har det lønnet sig. Og som jeg fortalte dig så har det været godt for bosætningen her inde fordi at folk vil gerne bo her når de oplever der ikke er venteliste mere er det fordi det har været godt og er godt for byen, så der er sket en udvikling men den er ikke færdig endnu fordi der er jo stadigvæk også butikker som står tomme og der kan ske endnu mere i byen. Og det er der ingen tvivl om at det er da noget der vil blive arbejdet med i fremtiden fordi det vil folk gerne.
6	27:14.4 - 27:27.0	P: ved du om der er nogen planer for det? Nej. (det er site manageren)
7	27:26.9 - 28:33.2	P: Er i færdige med alle tidligere igangsatte projekter i Christiansfeld nu? (vejene, restaurering af bygninger, gudsageren, etc.) Nej, gudsageren den mangler. Så er der også brødremenigheds kirken som mangler at blive renoveret og det går man i gang med nu (indvendigt) og flere huse - f.eks. Byens første hus. De vil jo opleve brødremenigheden at der er ting der ikke er afsluttet. Så man kan ikke sige man bare er færdig.
8	28:33.2 - 30:34.5	Men denne renovering der er sket er kørt uafhængigt af UNESCO processen. Det er herligt at det har kunne lade sigøre med begge ting men UNESCO processen forudsatte ikke denne renovering der er foregået. Men tingene er selvfølgelig koblet sammen bagefter (fantastisk) P: Så det har styrket UNESCO ansøgningen? (mmmmmmmmmm.....) Det er et rigtig godt spørgsmål, det tror jeg egentlig ikke at det har - for de har overhovedet ikke stillet krav om. Man kan sige at nogen af de renoveringer der er lavet har muliggjort at vi er i stand til at bevare husene men som sådan så er det meget, meget svært at sige også fordi at diskussionen også går på at det med at skifte vinduer og ændre på ruminddelingen sådan så man ikke har det originale om det er en fordel eller bagdel og det har man jo gjort. Det har man jo gjort med den renovering, det har man jo foretaget sig. Og det er ikke absolut noget man ønsker for UNESCOs side, overhovedet ikke. Hvor man netop gerne vil have det originale og det autentiske. Så det er faktisk et spørgsmål jeg slet ikke kan svare på.
9	30:34.5 - 31:04.8	Det er ikke noget vi har forholdt os til og det er ikke noget partnerskabet har ikke gjort det her for at komme på UNESCO. De har gjort det for at sikre bygninger for eftertiden og tilbyde husene for at det kan være en levende by.
0	31:04.8 - 32:48.7	P: og så har UNESCO simpelthen bare været en sigegeinst? Ja det kan man godt sige, altså det er så fordi der er blevet taget politisk beslutning om man efter man havde været på den tentative liste (dengang det var let at komme på, hvordan den kom på og var ved at ryge af i 2008/09 af Brian Mikkelsen) og så begyndte man at afsætte midler = politisk spark /ressource tab hvis det ikke blev gjort Men det har været 2 selvstændige projekter som så er blevet forenet og heldigtvis for det! Heldigvis da!
1	32:48.7 - 34:15.4	P: Christiansfeld centeret blev vel også lavet med det formmål at blive UNESCO? Formålet var at formidle den renovering der foregik i byen (P: troede det var en del af UNESCO) Og så er der så kommet ting på og (beskriver forløbet formidling+viden+turisme+kommune slæt sammen)
2	34:15.4 - 38:04.7	P: hvordan opfatter du autenticitet? (de har læst og spekuleret meget over det, meget længe og mange problemer med) der er sket mange ting og man kan sige at autenticiteten ligger i at tingene skal være så oprindelige som muligt og det skal man kunne fornemme. Og hvis det var med den

		tilgang ville Christiansfeld aldrig nogen siden kunne optages på verdens arvs listen med de ændringer der er sket. Altså der er både det med at man har lavet en byplan og man har bygget nogen huse hvoraf så for det første blev den her del aldrig virkeliggjort, der ligger nye huse i dag. Men på den oprindelige tegning har vi huse hele vejen ned (bag kirken) der er også huse der er forsvundet, der er udehuse der er forsvundet, der er haver der er blevet forkortet og grunde der er blevet solgt fra. Der er også vejen her der er blevet brudt så hvis man skulle tage det meget, meget bogstavelig så havde vi overhovedet ikke en chance. Men vi har så vurderet at vi kan stå inde for autenticiteten og det kan vi ikke bare på baggrund af den bygnings masse der er i dag og de forandringer der er sket over tid fordi det hører med at brødremenigheden har skiftet døre og vinduer efterhånden og beslag på vinduer og så har man brugt noget og sat en ny dør med gammelt håndtag fordi man altid har været meget møjsommelige fordi man ikke havde mange penge og derfor har man brugt det man kunne bruge igen og det er jo så i bygningsmassen den dag i dag. Men tingene har forandret sig og man har gjort nogen valg og fjernet nogen ting men samtidigt med så er der alligevel så stor en del af den oprindelige Christiansfeld der er blevet bevaret så at man ikke er i tvivl om at de elementer der skal til for at man har en brødremenigheds by er bevaret. Dem har vi. Vi har korhusene, vi har kirken, vi har gudsageren vi har familie husene vi har skolerne vi har handelshuset vi har de funktioner som skulle til for at leve et ideelt kristent liv. Men jeg mener stadigvæk ikke det er nok til at sige at det er autentisk
3	38:04.6 - 41:01.8	Men jeg mener stadigvæk ikke det er nok i forhold til at sige at det er autentisk fordi dertil hører også, og det er så det vi ikke kan se - det andet har vi kunne se fysisk at der er sket de forandringer - men så er der faktisk en menighed som med deres egen kultur som benytter byrummet i dag og som har en særlig liturgi omkring deres gudstjenester og en speciel måde at udføre deres gudstjenester på som er opretholdt og stadigvæk så har tingene forandret sig over tiden men man kan stadig væk fornemme oldkirken i gudstjenesten. Og det gør så at for mig at se så står vi over for noget rigtig godt når man taler om autenticitet, simpelthen fordi at koblingen er mellem det materielle og det ikke materielle, det gamle som er ført videre, der er sket en transformation men du kan stadigvæk genfinde elementerne fra da brødremenigheden den begyndte og derved mener jeg at tingene er autentiske og det er pga. At vi har så god en helhed at der er et helhedsperspektiv at der ikke bare er en enkelt bygning tilbage fordi så var der ikke tale om autenticitet - så det er et sammenhængende hele. Men jeg kan ikke forholde mig ellers til autenticitets begrebet for jeg er jo uforberedte for ellers skulle jeg jo have kigget lidt på det fordi der er andre ting hvor jeg vil sige at den at der er det der også der fremstår det da også meget ægte og oprindeligt når jeg ser det i en by og der kan være elementer også hvor jeg i gamle købstæder finder noget der kan imponere mig helt vildt fordi man har valgt at blive ved med at renovere med de detaljer der har været. Sådan så et renæssance hus fremstår nærmest som da det blev bygget det er også autenticiteten for mig men det kan det andet her altså også være.
4	41:01.1 - 41:55.9	Fordi så er der andet hvor jeg siger så virker det knap så autentisk på mig f.eks. Den gamle by i Århus altså det er så ud fra nogen andre betragtninger det er så et museum hvor man har sammensat bygninger fra forskellige steder i landet og så sat dem samme i nogen enklaver hvor man har ville fortælle nogen historie og hvor man så forsøger at vise et billede af virkeligheden. Men når det er flere bygninger på den måde så virker det ikke så autentisk på mig.
5	41:55.9 - 45:44.9	P: hvis man kigger på pladsen her foran kirken, det at man har revet træerne op og fjernet det hele så det fremstår som nyt, ved du om det har haft indflydelse på optagelsen? De har man ikke renoveret den så den skulle fremstå som ny, man konstaterede at

		træerne kunne ikke mere. De var hule og de højest sandsynligt.... Altså folk ville komme til skade og de ville falde ned i husene og så var man nød til at føle dem. Og så skete der jo det at man pludselig så en ny plads i forhold til det man havde set før. Man opdagede at pladsen var kæmpe stor. Det kunne man ikke se i den jungle der var tidligere. Men det var jo tæt og rummet blev ikke oplevet som noget stort rum og det oplevede man da pladsen ligesom blev blotlagt og hvor det gav en WOW fornemmelse for første gang og det er jo rigtigt at det må have været ligesom da byen blev grundlagt simpelthen fordi siden hen har der jo stået træer så man har ikke haft den fornemmelse i alle de år simpelthen. Og det gav jo en helt ny oplevelse af byrummet. Men det har overhovet ikke haft nogen betydning for UNESCO. (sum) det er ikke det det drejer sig om - det er simpelthen den forbindelse det materiale og det åndelige. Og alle ved at træer skal skiftes ud på et tidspunkt så det forholder man sig ikke til og man har jo også valgt en løsning hvor an har valgt at plante linde træerne ned af Nørregade og lindegade nogenlunde samtidigt hvor man havde en ide om oprindeligt at man ville plante dem 8 hamborgalens afstand lige som man gjorde oprindeligt og så opdagede man så da man sad og planlagde det at så kom man til nogen steder at lave det foran folks udkørsel til garager og den slags ting der. Og så vurderede man så at den slags ting kan ikke lade sig gøre i dag, vi kan jo ikke bare sætte et træ og 'så kan bilen ikke komme ud det var bare ærgerligt for dig, synd at du bor der hvor du bor' og der har man så gjort nogen valg hvor man siger her kan de bare ikke lade sig gøre fordi man skal kunne leve i det her og det har der ikke været nogen problemer i, i forhold til UNESCO.
6	45:44.9 - 47:49.7	P: Har du haft noget at gøre med selve renoverings processen? Ikke andet end at jeg har formidlet den. Jeg kan gode lide at se den måde de har grebet det an på, somme tider lidt hårhændet syntes jeg - fordi jeg er kulturhistoriker og jeg kan netop godt lide lag på lag af historie (fortæller om det) forskellige løsninger på hvordan man har renoveret her igennem tiden
7	47:49.7 - 51:57.2	P: syntes du der er sket nogen udvikling i Christiansfelds autenticitet med de forbedringer og udviklinger der er kommet? Jeg vil sige at jeg håber man i fremtiden vil have lyst til at bevare mere end man har bevaret igennem tiden. Men det er fremadrettet. P: er der da nogen steder hvor der har været... Der er nogen steder der er mere gennemrenoveret nu det hus vi sidder i her hvor man har valgt ikke at totalt gennemrenovere man har valgt at sige vi vil gerne have noget af det sommerfugle støv der var i huset, det vil vi gerne have bevare to go det syntes jeg er lykkedes rigtig, rigtig godt så man kan få nogen stemninger af hvordan det har været at bo i det her hus at nogen elementer er bevaret og det kunne jeg rigtig godt tænke mig at man ville kigge på i fremtiden og det kan man forhåbentlig også håbe andre godt vil. (hun har ikke været der lang nok til kunne forholde sig til det) (fortælling om hotellet og dets elementer - fjernelse af hotellets elementer og rykke af køkken - det er ikke autentisk) (men det står mere rent nu) (oplevelsen af æstetik) (der var mere rod i bybilledet i gamle dage og nu er der blanke flader og forsvundne elementer)
8	51:57.2 - 52:28.7	P: tankstationen - er der nogen planer for den? Der havde man en ide om man ville gøre noget der men jeg ved ikke om der er noget konkret.
9	52:28.7 - 54:50.4	P: ved du om i har en tidslinje med renovationerne? Der var 3 faser (løst om faserne)

		Kolding kommune har afsat 1 mil om året kun til facade renovering om året kun til Christiansfeld
0	54:50.4 - 55:51.2	P: i har jo nogen tal om besøgende her i Christiansfeld kan jeg få dem? (det sender hun mig)
1	55:51.2 - 1:02:17.7	P: i har vel brugt UNESCO operational guidelines til at lave ansøgningen, brugte i 2013? Vi brugte den nyeste tilgængelige (hun mener det er 2013) (den står nok i referencen) (hun mener det er 2013) Om vigtigheden af den komparative analyse (om UNESCO rapporten og problemstillingen i at kigger på autenticitet) Slut

9.6 APPENDIX F – Interview, Jørgen Bøytler

Timespan	Interview Jørgen Bøytler, Moravian Priest in Christiansfeld, December 17 th 2015, His residence in the town centre of historic Christiansfeld
0:00.0 - 1:51.4	Intro til hvad jeg skriver om: hvor jeg kender det fra og byplanlægning Danmark 250 mil. brugt på byen osv. bare intro til hvad jeg har læst og hvordan jeg kom til Christiansfeld
1:51.5 - 2:48.9	(P: jeg nævner at jeg da jeg startede med at kigge på Christiansfeld syntes det var pudsigt at man havde ændret vejene når man tænker på autenticitet) Der kan man faktisk godt diskutere lidt når du taler om vejene. De er flotte men autenticitet kan man godt diskutere lidt. fordi det er noget med de belægninger som ligner noget autentisk men jo ikke nødvendigvis er det. jeg mener ikke nødvendigvis det er forkert det der er foregået det der er der men jeg kan bare konstatere de der brolægninger det er bla. også inspireret af nogen af de andre brødremenighedsbyer og kommunen har gjort sit arbejde godt. og nogen af de der mønstre som var i Lindegade/Nørregade det kaldes tysker forvent (eller sådan noget), altså hvor de ligger i halvcirkler og det er noget man tydligt er blevet inspireret i fra Tyskland, bla. fra Gnadau som er en af de andre brødremenighedsbyer.
2:48.8 - 3:16.0	Vi taler om de forskellige brødremenighedsbyer som han har været i
3:16.0 - 3:44.2	Forklaring om spørgsmålene og hvordan det funger og at jeg skriver speciale
3:44.2 - 4:17.8	P: Hvad har i gjort for at genoprette bylivet i Christiansfeld for at gøre den mere tro til den originale by oplevelse? nu har vi fx. talt om at i har genoprettet vejene, renoveret husene osv. men har i for brødremenighedens side gjort noget andet? For at genoplive den originale by oplevelse?
4:17.8 - 5:11.4	P: Var du med til at formulere visionen for Christiansfeld initiativet? Ja det var jeg, visionen var jo i høj grad også medskyldig i at bevare Christiansfeld som levende by - for mig og se er det der det starter hvor der bliver taget de helt fuldstændigt afgørende valg: Skal det være en levende by eller et frilandsmuseum? og der var enighed om at det skulle være en levende by og der er ikke en eneste i alle de der snart 15 der har problematiseret det det er bare ja selvfølgelig skal det det. så det er jo rigtig stærkt
5:11.3 - 9:25.1	P: Hvad mente i med en levende by? En by hvor der bor levende mennesker. en by hvor husene har en normal udnyttelse, dvs. lejligheder der bor mennesker i, de er indrettet. Lejlighederne er indrettet moderne at de moderne bekvemmeligheder der skal være som man gerne vil

have i dag, at der er forretninger, butikker og kontorlokaler og sådanne ting så at man har en helt normal og moderne udnyttelse af bygningerne hvor det så dels - der kan man sige det kan du rimeligt nemt gøre hvis du bare skal bibeholde det ydre altså skalden - udfordringen kommer i kan vi så bibeholde det indre eller kan vi så og sige bare rydde boende og lave fuldstændigt moderne indvendigt og så ser det bare gammeldags og autentisk ud udefra. Neeej det kan vi ikke for bygningerne er fredet så det vil sige når vi restaurere. (om jeg har set søsterhuset)

Så kommer du ind i et hus hvor der stadig er stuk fordi det har der været hele tiden, der er trægulve hvor der ikke er termoruder, det kan så heller ikke lade sig gøre og det skal det heller ikke. altså hvor du har en hel masse detaljer men du har stadigvæk alle de moderne bekvemmeligheder, elektricitet, centralvarme og alle de ting der.

men det der så er sket der hvor det er blevet forbedret det er der er kommet nyt tag på, der er undtag på så det er vandtæt så vidt set ikke regner igennem.

Gulve er isoleret, der er lagt isolering ind hvor end det kan lade sig gøre, osv. dvs. er sådan set. (søsterhuset med brand, isolering edb osv.) men alt det er bygget ind i det historiske hus og så er der stadig en høj autenticitet fordi der så er arbejdet med at genskabe de autentiske overflader. det er så det eneste sted hvor der er en løftet pegefjinder fra ICOMOS til UNESCO det er at det er en af de få steder hvor vi skal være opmærksomme og endnu bedre til bibeholde de overflader og det man ser på og det er sådan noget med at man hele tiden skal gå på kompromis hvis du skal lægge en sprinkler. men du så stadigvæk vil have den originale loft men det kan du sådan set ikke have du er nød til at bryde hul i det loft for at dysen kan komme ned i og det er sådan nogen ting hvor du er nede i de virkelig ude i detaljerne. hvor vi jo laver kompromiser og er meget opmærksomme på at nu det autentiske skal bibeholde

	9:25.1 - 10:20.7	P: og autentisk der mener du det originale materiale eller fremgangsmåde? både materiale og fremgangsmåde, arbejdsgangen osv. og det er sådan noget at et loft og det må man jo ikke og det gør vi jo heller ikke men det letteste ville jo være at kygle gibbsloft op og simpelthen spartle pænt ud og male og så er der ikke nogen der ser om det er et pudset loft på strå eller om det er gibbsloft. der er det pudsets loft der skal bruges og det gør vi også men det er en dydere løsning. men der har du så dels de originale materialer men der har du også nød til at bruge den rigtige fremgangsmåde altså håndværket
	10:20.7 - 10:56.8	P: hvorfor valgte i at gøre det? det er jo et stort spørgsmål! nu kommer det store spørgsmål. hvorfor vælger vi at gøre det? det lavpraktiske ville jo være at sige det skal vi fordi kulturstyrelsen kræver det, i hvert fald i de fredede huse men der er også huse der ikke er fredede hvor vi egentligt godt juridisk set kunne vælge en anden løsning men det gør vi ikke fordi vi mener at vi har et ansvar for at autenticitet opretholdes i vidst mulig omfang.
0	10:56.8 - 12:09.6	P: som brødremenigheden eller som hele fælleskabet eller? ja, som (det hele) dem der nu er sat til at passe på denne kulturarv i en periode. (anekdote om annonce fra fly) /you dont own it, you mearly look after it for the next generation, fordi det skal jo holde, det er faktisk også vores tilgang. det er dybest set ikke noget vi ejer men vi passer på det med henblik på den næste generation og passe på det er at bevare så høj grad af autenticitet som muligt fordi det øjeblik autenticitet er forsvundet så kan du ikke genskabe det. så er det ikke autentisk mere, du kan efterligne det men du kan ikke genskabe det.
1	12:09.6 - 12:42.8	P: så der mener du at autenticitet det er noget med følelsen af huset? I og med man ikke kan genskabe den?

		nej, det er fysik for mig at se det autentiske fordi når det gælder med husene så er det materiale og fremgangsmåder ikke også. du kan jo godt genskabe et pudset loft men det er jo ikke det gamle - så kan det diskuteres er det så autentisk?
2	12:42.8 - 18:04.9	<p>(P: det er jo lidt det min opgave handler om) Men jeg syntes det er en spændende diskussion. (om USA og whinsten salem) (der havde de fjernet 100 nye bygninger og hvordan de havde renoveret de gamle og genskabt de gamle bygninger gamle materiale og byggeplaner og sådan) (diskussion der i byen med staten og genskabe helheden)</p> <p>Vi bliver også bedt om fra ICOMOS og UNESCO og kigge på reconstruction VS. renovation.</p> <p>(du kan lave reconstruction af bygningen eller en bygningsdel og hvad er så rigtigt der)</p> <p>(Jeg påpeger broen MOSTAR og bringer den op)</p> <p>(UNESCO er ikke noget i USA. der er det State park service og frednings myndighederne)</p> <p>(jeg bringer NEW SALEM i ILLINOIS op)</p> <p>(I winston salem må de reconstruct og har fået tilladelse)</p>
3	18:04.8 - 20:02.2	<p>P: (reconstruction) det har i ikke haft noget af her har i?</p> <p>Nej, ikke genopført nogen huse. men da hotellet blev renoveret har vi revet en ret væsentlig bygningsdel ned. tilbygningen ud mod parkeringspladsen (beskriver den)</p> <p>Der var diskussionen og den diskussion har vi haft ret meget - hvilken renoverings fredningsskole man tilhører, fordi der er jo dem der siger alle tilføjelser er historisk interessante og så er der dem der siger jamen du skal gå tilbage til det originale.</p> <p>Vi sætter os selvfølgelig midt i mellem de 2 stole. fordi vi siger vi syntes bestemt ikke alle tilføjelser er interessante. den der var meget uinteressant fordi den skæmmede det hele. her var der en kvist mod syd, en rigtig grim en som vi satte på for at lave et badeværelse - meget uinteressant og grint gjort den blev fjernet, osv. så det syntes vi ikke. man skal ikke. man vil ikke sige så vil man sige at plast vinduer fortæller også historie. og den anden med at alt skal tilbage til det originale det er jo umuligt da husene jo notorisk er bygget sådan lavet tilføjelser hele vejen op igennem historien man kan jo lave bygnings arkæologi. søsterhuset det er jo bygget i 7 faser ikke også. hotellet ligesådan i forskellige faser. så man kan ikke være...</p>
4	20:02.1 - 21:22.0	<p>P: men er det så helhedsbillede der har været mere afgørende for hvordan i har besluttet jer for at lave det?</p> <p>Ja, det er jo sådan set det har udviklet sig til det har været sådan en forhandling hele tiden med kultur styrelsen hvor jeg mener man må sige at æstetikken har fået lov til at bestemme det. men ikke det hele så det er sådan en del kompromiser der er indgået hvor man i og for sig lang langt, langt det meste er blevet bevaret. Der er et par trappehus der er blevet fjernet - der var ligesom sådan en forkert der var limet på huset, altså bare muret op 3-4 meter og så har der været trappe derinde men lavet dårligt fordi det ikke var fæstet ordentligt til huset. det samme henne ved speilverk. Så der er sådanne nogen ting der hvor man siger det har ingen funktion og det er ikke sikkert vi kan få lov at fjerne det hvis vi lader det stå.</p>
5	21:22.0 - 22:59.6	<p>P: Var det hele tiden et mål for jer at i ville på UNESCO listen da i startede Christiansfeld Initiativet?</p> <p>Det kommer an på hvem du spørger. Målet med Christiansfeld initiativet det var ikke at komme på UNESCO, det var entydigt for at få byen sikret for fremtiden men meget hurtigt kom så overvejelserne omkring UNESCO ind. bla. fordi Christiansfeld kom på den danske tentativ liste i 1993.</p> <p>men var jo ved at ryge af der omkring årtusindeskiftet - (diskussion om hvornår</p>

		det evt. var) - det var i høj grad Sven Felding fra kunstmarkedets arkitektskole i KBH som var formand for ICOMOS som interesserede sig for at Christiansfeld skulle blive på listen. og der var mere og mere hype for at Christiansfeld skulle blive på listen så det kom jo meget hurtigt med på Christiansfeld initiativets arbejde.
6	22:59.6 - 23:47.6	P: hvem var det der ville fjerne Christiansfeld fra tentativ listen? Det var regeringen på det tidspunkt - VKR - der var for mange 12-14-16 man syntes var for mange. en site skal jo heller ikke være alt for længe på en tentativ liste så hvis det ikke har nogen reel chance for at komme på er det meget fornuftigt. så det var sådan en oprydning af det så jeg tror vi kom ned på en 4-5 stk.
7	23:47.6 - 26:42.6	P: Så i noget formål i at blive UNESCO? Det kommer an på 'hvem er I?' for generelt hvis du spørger brødremenigheden så har vi haft sådan et afslappet forhold til det vil jeg sige for så vidt at vi har sagt at det er fint nok men i skal ikke gøre det for vores skyld. Vi har det fint med det og har arbejdet positivt med det hele vejen igennem men vi har det også sådan at vi jævnligt har sagt at brødremenigheden at på UNESCO's verdensarvsliste eller ej. Det vil sige at det er fint, vi er glade for det og beærede, men samtidigt vil vi også sige at det er helt okay hvis vi ikke var. vi er også den eneste af rigtig mange der er. og det giver sådan også en stof til eftertanke at være kulturarv... ikke også... fordi det at være menighed, det at være kirke, det er - man kan godt have lidt ambivalente følelser til det fordi det at være kirke, noget levende og være kulturarv det kunne jo godt forstås son noget statisk, noget historisk, noget fortidigst. Så det er vigtigt for os at vi er en levende kulturarv men det har også været meget vigtigt for mig i alle de der forhandlinger og simpelt sige at Christiansfeld mulighed for at være UNESCO verdensarv det er både bygninger, fysiske rammer, men også de værdier der er, det der buzzword - Intangible values. og det har været en interessant diskussion fordi de fleste gange så har jeg været den eneste teolog der har siddet i sådan en diskussion og så har der været arkitekter og historikere osv. Men det var meget tydligt for Kulturstyrelsen/kulturarvs styrelsens side at det er en by der er bygget på en ide, nogen tanker, en filosofi og helheden af de uhåndgribelige og de håndgribelige værdier - det er dem der er på verdensarvslisten.
8	26:42.5 - 27:57.5	P: har det haft nogen indflydelse på jer som brødremenighed? er der kommet større interesse for brødremenigheden? Som vi kan se det nu er der en øget interesse, men det er jo blandt andet det at der har været tonsvis mediebevågenhed på Christiansfeld og derved også på brødremenigheden i det sidste halve års tid. (måling for medie dækning) det er på en måde positivt for der har været en del fjernsynsudsendelser (taler om indefra med Anders Agger) - den er der faktisk kommet mange positive responser på fordi det er jo faktisk brødremenigheden mere end det er byen Christiansfeld som sådan.
9	27:57.5 - 28:13.1	P: den positive respons i hvilken form? i form af at folk siger det var spændende og vi vidste slet ikke der var sådan noget folk der ringer og siger vi vil gerne komme og være en del af det her, det er der et par stykker der har gjort.
0	28:13.0 - 29:01.5	P: var det noget i har oplevet for 10 år siden (2005) at der var folk der tilsluttede sig udenom? det har vi hele tiden oplevet, det ikke i store skarer men folk der har været på besøg fået en gratis rundvisning og siger 'hold da op det tiltaler os meget det her' den der tanke gods der er og holdning og åbenhed og komedies tilgang (???????) den kan vi godt identificere os med, men det høre vi sådan hen ad vejen. men nu er der også

		nogen der via den mediedækning er blevet gjort opmærksomme på os. og så henvender sig.
1	29:01.5 - 29:50.4	P: okay men er det så mere end fra før i begyndte at renovere eller? det er nok lidt mere, men det er stadigvæk et svagt statistisk materiale, vi er nogen få hundrede stykker så en 2-3 stykker kan hurtigt få en stor betydning. så det er jo ikke sådan at der kommer en 20 man væltende ind af døren men vi oplever bestemt flere. vi har altid haft gæster (turister) til gudstjeneste som kommer til søndagen men der er nok i snit en 2-3-4 stykker mere i snit hver søndag. det er kun et skynd så der er lidt en stigning.
2	29:50.4 - 33:48.4	P: Kan du beskrive byen før i begyndte at renovere? F.eks. bylivet som i har fokuseret meget på? der var mere opmærksomhed på at flere af husene var i dårlig tilstand der var nok mere 'det er også for dårligt at brødremenigheden ikke kan holde husene i stand' agtige bemærkninger der kom med jævne mellemrum. jeg ville ikke sige der var dårlig stemning, bestemt ikke, men der var alligevel sådan lidt 'ej hvordan skal det gå?' så sådan en bekymret stemning - hvordan skal det gå med det hele og sådan. og det var. så da det så begyndte at ske noget så begyndte stemningen, jeg vil ikke sige den begyndte at vende - for det var ikke en negativ stemning, men sådan lidt 'agh' som det nu kan være i mange lidt mindre byer P: hvor folk kommer hinanden ved. Ja hvor forretninger lukker, den sidste der lukker det er kiosken og skolen der lukker... altså sådan den lidt triste stemning var måske ved at brede sig lidt fordi der var tomme forretninger og sådan nogen ting der. så begynder det her og så syntes folk 'hold da op det her er spændende, nu sker der endeligt noget - men lad os nu se'. der skulle jo gå de her år hvor efterhånden da vi sådan var ved godt i gang og adskillige huse var blevet renoveret og nogen pladser begyndte at blive renoveret og sådan nogen ting så ' ja, nu kan vi se der sker noget. det er spændende' der kom sådan en ny optimisme. så er der selvfølgelig også nogen der har sagt - der har været nogen forretningsfolk der har været kede af at vejene har været gravet op uden for deres forretning for der kommer ikke så mange kunder i en periode. så siger jeg 'ja, sådan er det. der går lige sådan et stykke tid, så får i nok nogen flere kunder, måske' og så frem til her i sommer har der været flere markeringer af f.eks. søsterhuset der blev åbnet, det har vi jo måtte gentage en 2-3 gange fordi de væltede ind, 500-600 mennesker, kø ude på vejen for at komme ind og se et tomt hus altså. og det sagde noget om den stemning der nu er blevet ikke også, du har jo folk er stolte og jeg kan se på div. FB. sider at folk siger jeg kommer i øvrigt fra Christiansfeld så der er rigtig mange mennesker der har fået øjnene op for at de bor i en spændende by som også er stolte over det. fornæligt der så jeg i det nye lille lokalblad en annonce for et hus der var til salg et eller andet sted - ikke lige i Christiansfeld men et park km ude og der stod faktisk 'ligger i nærheden af UNESCO byen CHRISTIANSFELD' lige pludselig er det sådan noget man bruger til at sælge huse med. så altså det har givet de forretningsgivende - de talte om juli måned om julelignende tilstande hvor de har fordobling af omsætning og sådan nogen ting gør det stadigvæk. så der er rigtig mange positive ting der er kommet ind. og renoveringen, det vi er kommet på UNESCO mere tydligt. der er garanteret også nogen der siger 'ahh nej nu gider vi ikke høre mere om brødremenigheden' det er også fair nok.
3	33:48.4 - 36:41.7	P: Hvad med aktivitet i byen? er der kommet flere eller færre af dem? og hvad med folk der vil hjælpe med at lave aktivitet er det noget der er sket forskel i? Ja, der er klart flere aktiviteter: der er kultur måned, klassisk Christiansfeld (forening) det har endda givet en mærkbar forøgning af antallet af koncerter - igen vi

		<p>har hele tiden haft koncerter men hvor der måske har være 2-3 stk. p.a. er der måske 10 nu. Der var en stor klassisk musik festival i år som jo var starten på noget vi tror kan blive rigtig stort. det var stort det var flot men det. men det kan blive større og regner med det kan komme igen i 2017 (tanken er at holde det hvert andet år)</p> <p>den forening lever jo af frivillige</p> <p>Der er den der, der hedder sok -kollego som drives og ejes af brødremenigheden danske mission der var det sådan 'ahhh kan vi nu også få nogen til at drive den' der er over 25 frivillige som har meldt sig og der er ganske få medlemmer af brødremenigheden. de fleste det er folk som interesserede og brænder for det men altså som har lyst til det (men ikke er del af brødremenigheden). måske ud af 25 er der 5 Maks der er medlem af brødremenigheden. og det generere jo mere og mere og brødremenighedens danske mission har jo et par butikker mere og der er lavet en tælling på at der er nok omkring 70 frivillige i de butikker. nogen af dem er jo startet for nogen og 30 år siden så det er ikke noget nyt. men igen det er et eksempel på at der kommer mere fart på, der kommer mere volumen på.</p>
4	36:41.7 - 37:04.1	<p>P: Kan i mærke på jeres missionsat der er kommet flere mennesker ind i byen? overskuddet for forretningen går til brødremenigheden går til missionsarbejde</p>
5	37:04.2 - 38:15.4	<p>P: Kan man mærke i BDM at i er blevet UNESCO og der er kommet flere mennesker?</p> <p>Man kan mærke det ved at der er større omsætning og overskud. Kommer der flere penge i gaver? hvis det er dit spørgsmål</p> <p>P: Eller om der er større omsætning?</p> <p>ja det er der, salget af stjerner er vidst 3* siden sidste år. men det er ikke kun fordi vi er kommet på UNESCO men det arbejder positivt med. en også fordi vi er begyndt at satse på det og er ene importører af de stjerne der bliver lavet af brødremenigheden i Herrnhut. men vi har genforhandlingen og volumen.</p> <p>men fordi der kommer mange i søsterhuset kommer de også ind i butikken og køber stjerner.</p>
6	38:15.4 - 40:06.3	<p>P: vil du sige at efter i har renoveret byen er der kommet (udover det der er sagt før) er der så mere liv og gang i byen?</p> <p>man kan sige at aktivitetsniveau det er steget, der er mere omsætning i butikker, der er flere mennesker i byen man kan se at der er næsten hele tiden folk der går rundt, og i forhold til en by der storartet midt i oktober til midt i april slet ikke er nogen turister så er det jo. der kom ganske få som forvildede sig ind. vi ved ikke hvor længe det fortsætter. men nu vi i december og der kommer stadigvæk og det er i hvert fald nyt. så ja der er et højre aktivitets niveau. men også som vi siger et aktivitetsniveau ikke kun i form af flere turister men også nye initiativer. nu bliver der åbnet en ny cafe igen lige om lidt og det er fordi der kommer så mange nye turister der er også nogen af de lokale der går ind og tager sig en kop kaffe.</p>
7	40:06.3 - 43:02.3	<p>P: hvad med i forhold til følesen af byen? har den ændret sig? føler i stadig at det er jeres by?</p> <p>Ja. Det vil sige at det er i hvert fald ikke blevet mindre. et eller andet sted gør det heller ikke noget når mange har lyst til at komme og besøge byen. altså ser en værdi i byen og det er jo så bare noget man bliver gjort opmærksom på at ja det er faktisk en spændende by man bor i og har et ansvar i. så hvis du tænker er byen sådan at sige blevet hijacket af en hel masse andet så vil jeg sige nej, det er den ikke men det er jo klart at det kan ske tror jeg. men dels at det stadig er en levende by men det er også meget vigtigt syntes jeg - det er sjældent jeg under en lejlighed til at sige det at hele det forløb vi har haft med Christiansfeld initiativet og fremefter har været båret af at det har været et partnerskab mellem i høj grad brødremenigheden og så kommunen og så</p>

		<p>fonde osv. men det der parløb hvor kommunen så har bakket rigtig meget op, både Christiansfeld kommune som var en meget lille kommune og så Kolding kommune som har mere vol. som jo så kan lægge for land på andre måder. det partnerskab det er vigtigt og nødvendigt og det gøre vi jo så videre i det der hedder forvaltningsgruppen, (beskrivelse af Opsatsen af gruppen)</p> <p>og der er det vigtigt vi har forankret det partnerskab i sådan en forvaltningsgruppe. (hvad de skal med vision)</p> <p>vi har 15 års erfaring i et godt partnerskab og det er det der har båret det hele igennem sådan. med udfordringer undervejs men et godt partnerskab der skal fortsætte.</p>
8	43:02.3 - 46:26.3	<p>P: havde i gjort jer nogen tanker om autenticitet da i begyndte projektet? mange tanker men ikke velformulerede.</p> <p>(taler om kulturarv og udvikling, taler om tidlige renoveringer i byen)</p> <p>Men der var stadig kæmpemæssige behov</p> <p>(brugte ikke autentiske materialer - men det at begynde på autenticitet har kostet meget)</p> <p>man har fjernet uoprettelige facader som så er blevet genopbygget med brugte Flensborg sten.</p> <p>det blev meget hurtigt vigtigt at det skulle være autentisk og vi skulle sådan set ikke piskes af kulturarvsstyrelsen. det var der enighed om. når det nu skal laves skal det laves rigtigt - også krav fra RealDania</p>
9	46:26.3 - 48:31.5	<p>P: syntes i at udviklingen her i byen har være for jer eller på bekostning af jer som brødremenighed?</p> <p>Nej jeg syntes ikke det har været på bekostning af brødremenigheden, jeg syntes det har lykkedes at få en udvikling der har været god for os og der har været mange ting i det men jeg tror et nøgleord og meget vigtig ting er at brødremenigheden også har været villige til at spille med så at sige. være åbne over for de muligheder der har været. også haft selvbevidsthed til at sige vi er hvad vi er og der er altså nogen ting vi gerne vil stå fast på og det er så respekteret og der oplever jeg stor respekt omkring brødremenigheden fra de forskellige aktører. så jeg vil sige at sådan rent forretningsmæssigt er det en god ting det skulle det jo også være når man får sådan en økonomisk pust her. men det at husene er blevet renoveret er jo lavere reparations omkostninger. det er jo vedligeholdelse fremfor reparation med forbedrede lejligheder er der også muligheder for at få lidt højre indtægter selvom det er meget reguleret og man ikke bare kan tage hvad man vil. men der er en positiv økonomisk tendens i som jo i høj grad er pga. husene nu er i bedre stand.</p>
0	48:31.4 - 51:03.9	<p>P: hvad med åndeligt? har det gjort nogen forskel for byen eller jer?</p> <p>Godt spørgsmål, det er noget vi er optagede af. men det syntes jeg ikke vi har men jeg syntes det er vigtigst for os. og det er noget vi diskutere i menigheden og i ældsterådet. fordi dybest set er vi jo ikke interesserede i at vise os, som man siger på dansk, ikke også. Der er sådan noget i brødremenighedens DNA at man har jo historisk set været '<i>Die stille im lande</i>', altså det var sådan man forstod sig selv ikk' også. det er måske os alle sammen der er så stille men altså det er ikke sådan at man skal ikke blære sig af det, så at sige, ikk' også. og det vil sige at det der er jo vigtigt at holde fast i at dem. der syntes jeg så også at vi er i den gode situation at vi ligger i brødremenighedens liturgi, måde at holde gudstjeneste og forstå sig selv på også i fælleskabet - der ligger sådan nogen gode mekanismer som vi som hjælper til at holde fast i den der grundtanke med fælleskab og åbenhed i forhold til andre men også vide hvem man er. altså være tro mod den identitet man nu har. så det korte svar på dit spørgsmål det er - nej det syntes jeg nu egentlig ikke. det lidt længer svar er - men man skal også arbejde og være opmærksom på det, være opmærksom på at det kunne gøre</p>

		noget ved os, åndeligt også, altså det er jo sådan at brødremenigheden er økomenisk tænkende, det vil sige at menigheden ikke vil gå ind og opfordre folk til at komme over til os gå væk fra deres, hvis de selv er aktive i et andet kirkesamfund, typisk folkekirken. hvis folk kommer og siger 'vi vil gerne være medlemmer' så tager vi imod dem og hvis de vil være medlemmer og være engagerede så bliver de også modtaget. der kunne det man jo måske fristes til at hejse fanen lidt højt og sige 'Kunne i tænke jer at være medlem?' og ligesom gå væk fra den grundtanke der og det har vi ikke lyst til.
1	51:03.8 - 54:13.5	(Jeg bringer missionsenheden og lod op pga. jeg havde undret mig meget) (vi taler mission)
2	54:13.5 - 55:43.7	P: Har i gjort nogen specielle tiltag fra brødremenighedens side i forhold til at vende den skepsis der var i starten til at renovere? det vi gjorde for at vende skepsis var at vi begyndte at renovere (comfort by doing) MHT Unesco har vi vendt det i menigheden hvor der har været nogen der har tænkt er det nu også godt og hvorfor skal vi egentlig det, man har talt om det. der er nogen der siger det er fint nok men det er ikke vigtigt for os, andre syntes det er rigtig spændende. det er der forskellige holdninger til.
3	55:43.7 - 1:02:01.4	P: hvis man taler om autenticitet (f.eks. om den flotte kirkeplads uden for) ved du om nogen overvejelser det blev gjort om pladsen og autenticiteten? der er blevet brugt dokumenter. bla. en akvarel. (hvordan skal den være) Torben schønhager, landskabsarkitekt tegnede den. det var veldigt gennemtænkt autenticitet men også fortolket autenticitet vil jeg sige hvor man f.eks. gjorde det rundt om springvandet til en rund plads frem for en firkant. fravalgte hække (der var hække) (ikke praktisk). det havde en lille smule mere have præg en park præg før i tiden. (arbejdet med skrifter om fortolkning af kirkepladsen + hans fortolkning) den her plads det er byen midtpunkt, og det er dybest set den tomme plads, men den smukke tomme plads. (skabt ud fra teologisk grundforståelse fra brødremenigheden - lyt hvis jeg skal bruge det) Livet er en gudstjeneste, hvad man gør som håndværk, lærer eller købmand - eller specialestudende. det gør man for Kristus og dvs. der er helhed i livet. (teologi omkring brødremenigheden åndeligt vs. fysiske - her har du det sammenført) (fortolkningsåbenhed til den enkelte) (kirkepladsen er baseret på det g hvordan deres fortolkning er i dag) Så er der det springvand som jeg tillod mig at foreslå skal vi ikke fjerne det der biedermeier aksel springvand og så få en kunstner til at lave en nutidig fortolkning, måske af det samme tema i springvandet? det var der nogen der syntes var en rigtig god ide og andre der var Neeeej, det er vore springvand". men jeg syntes så det kunne hav været spændende at få en 21 århundrede fortolkning af temat med vand og livets vand. men så langt kom vi ikke.
4	1:02:01.3 - 1:05:04.9	P: nu siger du at det er byens centrum, syntes du stadig det eller er Prætorius torvet blevet det? (jeg konstatere der er flere mennesker ved torvet) (Beskriver Prætorius torv) Der er bydele (menighedsbydelen) + (forretningsområdet) det er ikke en markeds plads og mest travl men ikke nødvendigvis flest mennesker men det er centrum v. kirken (hans munk Hansen anekdote om Danmarks grimmeste plads mod Danmarks smukkest) "dette er landets grimmeste plads, men det kan blive til Danmarks flotteste plads"

	1:05:04.9	ingen ting
5	1:05:31.2	
6	1:05:31.2 - 1:06:20.6	P: Har i nogen planer for byen fremadrettet som brødremenighed eller andre udvalg? fortsætte det spor med at udvikle byen brødremenigheden flytter museum udvikle enkehuset der hvor der er museum nu vidneførsel og udvikling af musikfestival
7	1:06:20.6 - 1:07:27.1	Vinfestival som er kanon godt, hvor vi jo siger det skal fortsætte som det er fordi det er simpelthen så godt som det allerede er. det skal ikke være større for så vil det ændre karakter, 10000 mennesker på sådan et par dage, det er nok i de her gader. P: hvad gør i så for at beskytte den karakter som det har? hvor mange bænke du stiller op og sådan, hvor mange boder der er, i stedet for at invitere 5 vinbønder mere og inddrage 100 m gade i 4 retninger så siger vi det er i dette område det foregår og så kommer der måske stadig flere mennesker, det kan også være der kommer færre. man gør hvad man kan. og ligesom siger det er det niveau det skal være på.
8	1:07:27.1 - 1:08:20.9	P: Syntes de initiativet som fx. vinfestivalen har det ændret byens karakter? det har i hvert fald skabt mere liv når det foregår. det er virkelig kanon godt for det er det som så mange syntes er fantastisk det at man sidder og snakker med nogen man ikke snakker med til dagligt - lærer nye mennesker at kende P: så det bringer byen sammen? ja det gør det og der er jo kæmpe opslutning omkring det fra byen borgere, så det er en god ting som har gjort at jeg tror der er blevet et større sammenhold i byen.
9	1:08:20.9 - 1:09:40.8	P: syntes du det føles som en brødremenigheds by for jer? jeg vil sige dig at byen er en vigtig del af brødremenighedens identitet det at have bygningerne at arbejde med, at vedligeholde, at udleje osv. der går jo meget også frivilligt tid bland menigheds medlemmerne med det. så det betyder noget. så på den måde så ja, det er meget en menigheds by. men det har det altid været på forskellige måde. sådan som menigheden er organiseret i dag hvor der ikke er nogen der bor i korhuse og sådan noget, det var det samme for 20 år siden, der var også en følelse af at det er en menigheds by. måske er bekymringen blevet en lille smule mindre fordi nu kan husenestå uden vand, og det ser fornuftigt ud og det vi egentlig taler om det er vi føler vi er blevet fremtidssikret.
0	1:09:40.8 - 1:11:17.9	P: vi talte tidligere om at der kommer folk til brødremenigheden der vil være med, ved du hvad det er de søger? Det er jo forskelligt, men ord som fællesskab hører man jævnligt, holdning i forhold til andre, åbenhed i forhold til andre, enkelthed i nogle udtryk, i troens frie-udtryk, tydligheden måske. som det. men det er ret forskelligt hvad folk søger men altså det der med at brødremenigheden er noget de har kigget efter længe. altså sådan det er der flere mennesker der siger. og det er ikke altid at folk har en meget færdig formulering på det men man hørere jo sådan noget om at det er tiltalende. Men også nogen vil sige at det er vigtigt at der er sådan nogen rimelige nogenlunde klare holdninger hvor man er tidlig omkring hvem er man er men samtidigt også giver rum omkring andre holdninger så det er sådan nogen ting man hører.
1	1:11:17.9 - 1:20:46.8	Wrap op slutter af med at forklare om autenticitet og min opgave og fortæller om existential authenticity og hvordan det hænger sammen med de nye medlemmer

		han beder mig forklare dem og er interesseret husk at sende ham opgaven
2	1:20:46.8 - 1:21:43.2	Der er ingen tvivl om æstetikken snyder lidt, i at det ser mere autentisk ud fordi det er påent. (taler videre om opgaven osv.) farvel

9.7 APPENDIX G – Interview, Citizen

Time span	Interview with a Citizen of Christiansfeld, at her home December 17 th 2015
0:00.0 - 1:30.8	<p>Vi taler om at cykle på Kongensgade og problemerne der er med pladsen til bilerne der er der</p> <p>P: er det blevet bedre eller er det blevet værre af at de har lavet vejen om der? - Trafikmæssigt</p> <p>Den er blevet meget smallere, (Nørregade og lindegade) (pga. træerne)</p> <p>Men jeg vil give dig ret i at det ser godt ud (med de nye veje og træer)</p>
1:30.7 - 2:06.5	<p>Jeg kender en der bor herude der er tjener i hotellet og hun siger 'hvad vi har af folk der kommer i hotellet udefra, det er helt utroligt stadigvæk nu efter så mange måneder' efter det er UNESCO - booket ind til langt hen i og de spiser ...</p> <p>P: og det hele?</p> <p>Ja det er ingen tvivl om af at forretningsfolk de har godt af det her.</p>
2:06.5 - 2:42.8	<p>P: har du selv været med til nogen af de ting der er sket her efter de er blevet UNESCO?</p> <p>(nej hun var ikke i byen) (men hun lagde mærke til det)</p>
2:42.8 - 3:37.0	<p>Hun forklarer at der er skænket en statue eller lignende som skal afsløres af Kolding borgmester ved den gamle jernbanegård v. Kongensgade v. cafe-butik</p>
3:37.0 - 5:05.5	<p>Men det sker der dog der har været mange koncerter og sådan noget (men hun har ikke deltaget i så meget af det pga. for mange ting samtidigt)</p> <p>P: Har du været med til noget i sidste måned hvor der var kulturmåned?</p> <p>Nej, men jeg bruger brødremenighedskirken sådan en gang imellem for det kan jeg godt lide, og så nytårsaften kl 11. (forklarer om nytårstraditionerne).</p>
5:05.5 - 5:59.9	<p>P: Så du har ikke deltaget i så mange af de ting der bliver lavet her?</p> <p>Nej jeg har ikke kunne kommet til det</p> <p>(hun viser mig en stor liste over ting der bliver lavet for at illustrerer hvor meget der sker)</p>
5:59.9 - 6:41.6	<p>P: Hvad syntes du om at bo i byen nu hvor den er blevet renoveret?</p> <p>Som sagt det med at cykle nu, det er ikke så rart men i bil det kan jeg jo. men jeg kan sagtens cykle jo (Hon er 82)</p>
6:41.6 - 7:56.3	<p>Men det er blevet påen by, (...) men der er mange bilister der ikke er særligt glade for det (den nye belægning og Snevre gade) (hun forklare at når busser passerer skal den ene have dækket op på fortovet for at køre videre)</p> <p>(de kan ikke være der)</p> <p>Det er også fint de har givet plads til rollatorer og det har de mange om dagen så det er kommet rigtig fint brede fliser til rollatorer og dem er der mange af.</p> <p>Det er både godt og ondt men sådan er det jo.</p>

	7:56.3 - 8:30.7	Altså for at komme på den der UNESCO skulle det jo ske og der er også sket mange gode ting for så omme i Nørregade har de bare lige klasket en lille garage ind imellem husene og det har de fået ordre på at væk med det. det skulle holdes fri. urmageren fik bud om at lave en anden facade (Nørregade) og det blev rigtig pænt og ja helt bestemt men det har pyntet vor by.
0	8:30.7 - 11:07.7	<p>Dem der stod for brødremenigheden de har simpelthen mishandlet byen, de har ikke gjort det mindste. Vi havde jo et firma der hed 'vandsmedshanen' (???) og han var meget velstående og hvis der manglede lidt i brødremenigheds kassen så puttede han noget i. og så var det (????) der stod for det. De blev aldrig renoveret, min mor boede i en af dem og ja hvis hun ringede om at nu løb den hane der -hun havde sådan en god nabo som så - det blev aldrig lavet noget. vi malede selv væggene og tapetserede og om de så ikke også forlangte at da hun så ikke skulle bo der mere at hun skulle betale. men de fik ikke en reje for de havde intet gjort. (de malede og tapetserede inden hun flyttede ind). De kom så under administration og fik de der penge af RealDania. de har simpelthen forvaltet så få...</p> <p>de var jo rådne vinduer alle steder jo. de var jo ligeved at gå fra hus. det så jo ud som. Nu fik vi det jo rigtigt at se for hende Käte Thomsen (tidl. ældsterådsformand) viste billeder den sidste dag inden det var renoveret endnu, endda omme i en baggård vi aldrig havde set, hvor det har set ud! og hvor det er blevet pænt! og det fik vi så at se spillet og se hvordan (???) (hun taler om de 3 gode dage hvor søsterhuset bliver fremvist)</p>
1	11:07.6 - 12:28.6	<p>P: Men du syntes også det er blevet pænere og bedre? visse ting hvis man ser bort fra vejen som så er blevet bedre fordi det trængte så meget – meget, meget, meget (????)</p> <p>Ja for soren da! ja men altså det kan slet ikke beskrives. og det er i øvrigt utroligt for selvfølgelig havde de da fået husleje for mor betalte da husleje nok men det var ikke det - men hvor blev det af? fordi det er ikke den samme kasse som de sætter af til missionen (BDM) så det er to forskellige ting.</p> <p>(det der bliver samlet i kirken går til BDM) (taler om nyårstraditioner og samlebønnen)</p>
2	12:28.6 - 17:07.5	<p>(taler om kirkepladsen og begravelser)</p> <p>Det er en hel speciel ting det der (at komme til begravelse med brødremenigheden), så blev deres levnedsløb jo læst op.</p> <p>(hun foreslår at jeg skal se Indefra Med Anders Agger - I brødremenighedens Christiansfeld, DR1)</p> <p>(hun fortæller at hun ikke kendte til deres arkiv)</p> <p>(vi taler om Anders Agger)</p>
3	17:07.5 - 17:42.1	(taler om bogen brødremenigheden set fra oven)
4	17:42.0 - 22:03.1	<p>P: men syntes du der er kommet mere gang i byen?</p> <p>Ja det er der helt bestemt. det er der ingen tvivl om. nu står der også i avisens i dag at hende oppe på hjørnet der kalder sig trunte, (???) (umiddelbart fra Brødremenighedens honningkage cafe) hun vil åbne en cafe i Historikum der er blevet nedlagt.</p> <p>Det skal hedde det gamle apotek</p> <p>(vi taler om navnet)</p> <p>(hun fortæller om gaver op til jul)</p> <p>(brdr. Price)</p>
5	22:03.0 - 27:38.8	P: Tror du Christiansfeld var forsøgt med at være en levende by hvis ikke den indre bydel var blevet renoveret?

		<p>Ja! det tror jeg bestemt. men det hjalp selvfølgelig lidt at de tog hånd i hanke med administrationen...</p> <p>(hun taler om Jernbanegade og det der er blevet revet ned der (vidst nok område 3 i Område planen 13))</p> <p>Vi henter kort</p> <p>Vi taler om huset på hjørnet til lysstøbervej og Jernbanegade og den fredede bygning.</p> <p>de har bestilt vinduer uden at søge og de må ikke bruge dem.</p>
6	27:38.7 - 30:30.6	<p>P: men kan du stadig mærke den samme fornemmelse i byen som da du var yngre/voksede op eller har det ændret sig rigtig meget?</p> <p>Ja det har det. Der var (peger på kortet forskellige steder hvor der var købmand, slagter eller andet - godt spredt) hvor mange købmaend var der ikke, og hvor mange slagtere var der ikke. det er utroligt hvor meget det forandrer sig.</p> <p>(Slagteren forsvinder og supermarkedernes fremkomst)</p> <p>tung trafik er spærret fra nogen veje og det kan ses på sidespejle der ligger på jorden</p> <p>(tung trafik bliver ikke helt spærret.)</p>
7	30:30.5 - 32:37.0	<p>(parkeringspladser og hvordan de bliver brugt)</p> <p>(busserne parkerede ved Tyrstrup Gaard v. åbningsdatoen pga. marked v gården.)</p> <p>det er gerne tit pensionister de kommer med, de skulle jo ikke gerne gå så langt jo.</p> <p>(parkering)</p>
8	32:37.0 - 35:30.6	<p>P: men du siger med lige præcis oppe på jernbanevej, de har ikke planlagt noget endnu? de har bare støbt det ud?</p> <p>der var nogen der vidste noget i dag. at der skal bygges 2 huse der.</p> <p>(vi taler om grunden)</p> <p>vi taler om præstegårdsvej og dens skifte</p>
9	35:30.6 - 38:08.9	<p>P: hvad syntes du om den brønd de har sat der i rundkørslen v. omfartsvejen?</p> <p>jo jo, den kan jeg godt lide. det kan jeg da.</p> <p>P: Syntes du det er et godt symbol på byen?</p> <p>jajajaja - (pointere en gård?) (bankerne lukker og forsvinder)</p>
0	38:08.9 - 42:44.8	<p>(vi taler om boghandleren)</p> <p>(genbrugsforretningen og deres salg) de har på en dag solgt for 5000 kr. i de der stjerner(herrnhuter-stjerner)</p> <p>(vi taler om herrnhuter stjernerne)</p>
1	42:44.8 - 46:13.6	<p>P: Kunne du tænke der skulle ske noget med byen? altså har du nogen forslag eller tanker om hvad der skal gøres for byen?</p> <p>Nej,</p> <p>P: Udover cykelstien selvfølgelig</p> <p>Nå ja, det er jo sådan og så er jeg bare glad så længe jeg kan cykle.</p> <p>(taler om helbred og cykling og kørsel)</p>
2	46:13.5 - 48:12.3	<p>(kommunesammenlægning)</p> <p>Legetøjsmuseet (det er godt for de turister der kommer til byen med børn, og dem fra byen tager dertil af nysgerrighed) (det er donerede ting) (nostalgi effekt)</p> <p>(brug af tom butik til legetøjsmuseum)</p>
3	48:12.3 - 51:49.2	<p>Lego, legetøj og nostalgi</p> <p>Musik</p>
4	51:49.2 - 52:24.9	<p>P: var du så til Christiansfeld musikfestival tidligere på året?</p> <p>nej nej...</p> <p>(snik snak om musik)</p>

5	52:24.9 - 58:10.1	kager og familie Brasilien
6	58:10.1 - 59:17.3	P: hvad syntes du egentlig om at i er blevet UNESCO her i byen? jo jeg syntes da det er fint hvis at det er udvikling for byen og det er det jo. og de havde jo virkelig kæmpet dem der har kæmpet for det. (???) (om andre UNESCO steder)
7	59:17.2 - 1:05:27.6	Jeg for klare hvad parfoejagtsystemet er taler om ord. aquaplaning slut

9.8 APPENDIX H - Existential authenticity Observations

The Church

The church consists of a main grand hall; it is white with few decorations. However, because of the grandness of the hall in that there are no support beams going down in the middle of the room it really emphasizes that it is a grand hall. With the pews, the church and the benches it very much presents an image of minimalism, purity. You can tell that it is a church, although it is not formed as a church. There is no alter, but you sense its presence and its lacking, there was only a small raised platform with a bench, where the priest can speak from.

Lindegade

Outside walking from the start of Lindegade towards Kongensgade you get a sense of this is an old town, but a very, very neat looking town, you sense the straight lines in the town typical of the baroque style. You get the atmosphere that this is an old place but not run down. That is not to say that it is modern, it is more that you get the sense that this is an old town that lives in modernity. Very few buildings need actual repairs. Everything is quite frankly more or less pristine. There are a few odd bits and bobs, but it is still very nice. You get the sense that this was all build during the same period. the whole look of it is intact. Existentially you feel that you are in an old town. You get the sense of it. The new trees, the new avenues, however small, still give the sense of being on an avenue.

Prætorius Square

The weather is grey, but still you get the sense of the town, it does not diminish during this bad weather. There is life in the town, it is 10:43 AM, December 17. it is morning.

I am in front of Prætorius square, there are 9 people in view outside, most of them elderly. I do not know if they are tourists or not.

The shops are open and they have their merchandise in their windows and when you pass a gateway or back alley you can see through it and it looks quite nice. There is a lot of noise from cars due to the bricks that have been laid. The square does not look out of place in the town, it seems almost as though it has always been there and always should have been.

Nørregade

From the corner between Nørregade and Kongensgade I continue down Nørregade. Here you have few shops, but they are more prominent than on Lindegade, although these are again centred on the intersection with Kongensgade. They are therefore more or less all located on the corners.

There is one jewellery shop further down the street closer to the Christiansfeld centre and the Sister and Widow houses.

Again here there are newer renovations, non-finished in their look. They still appear to be old buildings in their format ant not crisp and new as the rest.

Nørregade does not express the feeling to the same extent that Lindegade did. That is to say that it to a lesser extent portrays the spirit of an old town on this street. You have a more thorough view of the houses behind the Sisterhood and Widowers house. From the other side on Lindegade you cannot see but gardens and big trees behind the houses. Here you can see all the way through to the other side, to the rows of modern houses behind them.

When you walk down the road past the Sister-house you have, on the north facing side of the road, one last house where after all that follow are new non-specific 1950's houses.

However, when turning around (back towards Kongensgade) you get the view of the avenue with the grand house at the end. Here you get a sense of the order pervading from the trees incurred by the straight lines and new trees. It does not necessarily feel cosy in the town but it looks beautiful and you feel that it is a simple, stylistically pure town.

Church Square

The square is newly planted, renovated and remade. The square in front of the church is not grand, but quaint. There is a new fountain/well, and the view opposite the church is nice. The view is predominantly the back ends of buildings, where you get the characteristic wooden cladding, it feels somehow like a restored northern German town. It feels new, but you also feel as if this is how it is supposed to look when it was designed. This feeling carries out through all of the town, this feeling of neat, simple, beauty – and that it is how it is supposed to look.

Lindegade again

Lindegade so far is the most expressive street in terms of the feeling you get on it because the houses are bigger and somehow more cohesive, longer. I think they are bigger and more connected. Therefore, I believe they give more presence. They give this much more cohesive statement because they have much more impact on the town, and because you have the unspoilt views facing west out towards the fields and landscape. You do not have a view of any new houses in the vicinity or behind the nearby houses, this helps immersion into the experience of the town.

Hotel corner

At the intersection between Lindegade and Kongensgade you have many more shops, you have the Honnningkage cafeen, Amanda-M, a shoe shop, and the old Historicum boutique.

In front on the other side of Lindegade and Kongensgade you have the old hotel, with the plaque commemorating what famous events happened at the hotel. On the south facing side opposite the hotel you have the Xocolat store and further south down away from Prætoritus square you have a book store and other small stores. Here you get the sense that somehow this is the most important intersection as there is more space.

Lindegade continued

Continuing on Lindegade east away from the church you do not get big houses but you do get a lot of small stores. You can see the hotel extensions.

When you look south down the alleys you do not get the same feeling as you do further down Lindegade towards the church or by Prætoritus square.

When you get to the T-section of Kirkegårds allé and Lindegade you have the old shop signs and you also have the Christiansfeld stove store whom have their old sign outside.

At the edge of the UNESCO preserved area, and the end of the stone paved streets by Gammel Kongensvej, when looking east, you have the newer area. With more main stream shops such as Meny, EDC, Aldi, etc.

Cornelius have

Continuing down Gammel Kongensvej it seems like any village or small town in Denmark.

It is still December 17. early morning, grey weather as I enter the hard to notice Cornelius garden, which is a modern replica of an original garden, although none were placed here. There is nothing in the garden it is as a garden is in winter time. You do however get a sense of space and layout. There are high fences around the place which helps you get a sense of enclosure and disconnect for the not very far away modern buildings surrounding the garden. Inside the garden you have the traditional pavilion at the far end and the very, very neat lines throughout. You can tell that different crops are planted here, e.g. strawberries.

Although not flowering you get a sense that this is a proper garden in winter. But it does not leave any lasting impression on me due to the lack of colour in the garden at the moment.

Although you get the sense that it is a garden, you do not get a sense of what happened back then. Unfortunately, I believe this is due to the seasonality of this garden. Although there is a plaque

inside the garden, explaining how the garden works. Looking at the pictures portrayed in the plaque you see a historical photo of the Sisterhouse garden. If this garden is going to look anything like that in summer, I would say that this space would be very impressive. I would get a sense of usefulness from the garden. You can tell that the garden in the picture was used for something other than show.

In genereal

You get the sense that this is a living town, you see loads of people walking around having a chat. But more importantly than that you always see people. Not a lot but more than what I would consider normal in any town of this size in Denmark during December 17 at almost 11 AM. It is a lot of people, and you get a sense of that. You do not feel like it is deserted. You feel like this is a living town. I have at any time always seen at least 3 people walking around, at other times it is entire classes of people walking around. E.g. a kindergarten class presumably from the local school going on small trips.

Præterius Square

It is December 17th. at 2:15. AM, I am on Præterius square. The weather is still grey and there is a small bit of rain and wind.

There are a lot more people than before. The Brotherhood shops are open and active with people in them. The wine shop is active as well. People keep coming to the area. It does somehow convey a sense of centre, business.

On the crossing between Lindegade and Kongensgade sense more activity and it gives a sense of here something is happening.

Museumsgade

Moving on to Museumsgade you get into an area of businesses and houses. You get a sense of being in the outskirts, even though you are very close to the centre, this seems to be from all the old trees nearby. You also get a sense of grandeur as the big house at the end of Museumsgade is very grand and looms down on the street.

Gudsageren

Moving on towards Gudsageren, the cemetery, you get a sense of 'old' that pervades from the trees. Here they have the old linden trees that have yet to be cut down.

You do feel, when walking towards Gudsageren that you are walking towards a cemetery, but when looking to you right you see residential houses, likewise when looking to the left. although some of the residential houses on the right have the traditional pavilions, which you are somehow drawn to. Between the houses and linden trees there is heavy growth, therefore I doubt they will be much visible in summer, spring or fall.

The cemetery is fenced in and has a gateway "Det sås i forkænkelighed" is written on the gate. You enter not through the main gate, but a smaller gate in the fence. Everything is wooden and old, but not in disrepair.

"Det oprejses i uforkænkelighed" is written on the exit side.

the cemetery consists of 8 squares in total, four squares long (north end/south entrance) and 2 wide (east men's side/west woman's).

When looking at the burials /tombstones it is clear that the last finished grave is 2037, besides it there is a grave with no tombstone yet, but decorations, papers and lights. It is on the woman's side. you sense that trees have been replanted when missing.

You follow the path down with linden trees on either side. On the right side(east) you have the women's graves and on the left (west) side you have the men's graves which are much fewer in number. When you move past the first row of trees you find that both squares are filled with graves. here you get a sense that it is a cemetery but more than that it actually feels like a military cemetery, as they are all the same. Some of the stones have been destroyed or corroded, and some have held better than others. Most stones are hard to read, some are illegible.

Because of the weather, or the season or trees it feels like a sombre place. I cannot stress how much this feels like a cemetery. Very much parallel to a military cemetery. It is very similar to as they all seem to have the same stone, the same foundation, and almost no grass, therefore a lot of dirt.

Moving on to the last squares in the cemetery (north) (male side), it is not yet filled.

The graves portray name, place and time of birth and time and place of death. It is apparently a collection of all the Moravian believes in Denmark. Very few plaques have other information on them than the above mentioned. The font has changed during the course of time.

On the middle path you get the sense of the male graves facing you as both male and female graves face east. You get the same sense of the layout as you do in town with men and women on different sides of the street. The female graves are much less prominent but much more numerous. At the end of the passageway you have another pavilion.

Genforeningspladsen

On the western side of the cemetery you have the Reunion square /Genforeningspladsen in memory of Christiansfeld re-joining Denmark after being under German rule for many years.

Opposite that you have a stone commemorating the people who fell in the 1st world war. It does not state whom they fought, but they probably fought for the Germans as all place names are French or German. You feel the places history as it is evident that it has been in changing countries.

On the eastern side you also have a bit of forestation which helps encapsulate the cemetery, compared to the western side with the Reunion square. The forestation also helps distance the cemetery from the close by 1950s houses.

9.9 APPENDIX I – Activity Calender

Aktivitetskalender 2015

APRIL

Torsdag den 2. kl. 11.00-16.00.
STALDEN i Hejls. Påskemarked og udendørs loppemarked, med private stande. En oplevelse for hele familien.

Fredag den 3. kl. 10-15.
Åben bigård og arbejdende værksted. Tag børnene med og kig inden for i det arbejdende værksted og hils på bierne. Leg med i den aktuelle aktivitet og få en uformel snack om »bierne og blomsterne«. Sted: Bi-Hytten, Langgyde 1, Hejlsminde.

Søndag den 5. og mandag den 6. kl. 10-15.
Åben bigård og arbejdende værksted. Tag børnene med og kig inden for i det arbejdende værksted og hils på bierne. Leg med i den aktuelle aktivitet og få en uformel snack om »bierne og blomsterne«. Sted: Bi-Hytten, Langgyde 1, Hejlsminde.

MAJ

Onsdag den 6. kl. 19.30.
Jazzkoncert der markerer Danmarks befrielse. Multisalen Søstrehuset, Nørregade 14, Christiansfeld.

Lørdag den 16. kl. 11.00-17.00.
Ringridning i Frørup.

Fredag den 15. maj - 31. august.
Museet i Enkehuset, Nørregade 16. Åbningstider: Mandag lukket, Tirsdag - lørdag 10.00-16.00. Søndag - 13.00-16.00

Lørdag den 23. kl. 11.00-16.00.
STALDEN i Hejls. Udendørs loppemarked, med private stande. Kom og vær med. En oplevelse for hele familien.

Søndag den 24. og mandag den 25. kl. 10-15.
Åben bigård og arbejdende værksted. Tag børnene med og kig inden for i det arbejdende værksted og hils på bierne. Leg med i den aktuelle aktivitet og få en uformel snack om »bierne og blomsterne«. Sted: Bi-Hytten, Langgyde 1, Hejlsminde.

Fredag den 29. kl. 16.00-17.30.
Rundvisning på Tyrstrupgård ved cand.mag. Bente Schultz-Petersen. Mødested Christiansfeld centret, Nørregade 14. Herefter går man (ca.10 min) til Koldingvej 1. Tilmelding tlf 79791773 eller centret@christiansfeld.dk. Pris 60kr. Se faktaboks side ???

JUNI

Museet i Enkehuset, Nørregade 16. Åbningstider: Mandag lukket, Tirsdag - lørdag 10.00-16.00. Søndag - 13.00-16.00

Torsdag den 4. kl. 17.00.
Fyratensmøde ved Lorenz Asmussen. Grundloven af 1915 - Hvad skete på baggrund af denne i Christiansfeld. Mødested genforeningspladsen i Christiansfeld. Ved dærtigt vejr flyttes arrangementet til Søstrehuset Nørregade 14 Yderligere oplysninger Christiansfeld centret.

Sillerup Mølle. Sillerup Møllevej 35, 6100 Haderslev.
Sillerup Mølle åbner hver søndag fra søndag den 7. juni til søndag den 30. august, kl. 13.00-17.00.

Fredag den 12. kl. 16.00-17.30.
Rundvisning på Tyrstrupgård ved cand.mag. Bente Schultz-Petersen. Mødested Christiansfeld centret, Nørregade 14. Herefter går man (ca.10 min) til Koldingvej 1. Tilmelding tlf 79791773 eller centret@christiansfeld.dk. Pris 60kr. Se faktaboks side. ???

Lørdag den 13.
På sporet af Jordbær. EVENT På sporet af Skamling og Hejlsminde. Læs mere om den konkrete aktivitet på www.paa-sporet-af.dk.

Lørdag den 13. kl. 10-15.
På sporet af Honning og Jordbær. Bi-Hytten byder på smagen af sommer med nysynget flydende honning og friske danske jordbær fra en lokal jordbæravl. Sted: Bi-Hytten, Langgyde 1, Hejlsminde.

Lørdag den 13 og søndag den 14. kl. 10.00-17.00.
Christiansfeld Havekreds. Åbne have, Brun Stalsvej 8, og Hansen Kongengsgade 79, Christiansfeld. Alle er velkommen.

Søndag den 14 - søndag den 21. Kirs Gaard Højér. Internationalt træskulptur symposium 6280 Højér. Se program www.sympo-dium.dk/plakat

Onsdag den 17 - søndag den 21. Musikfestival i Christiansfeld og Tyrstrup Kirke.

Se hele programmet på hjemmesiden www.christiansfeldfestival.dk Rundvisninger i forbindelse med festival:

Onsdag kl. 15.00, torsdag kl. 14.00, fredag kl. 15.30 lørdag kl. 10.30.
Arrangementet er gratis mod forevisning af festival billet.

Uden billet er prisen voksne 60,00 børn gratis. Mødested Christiansfeld centret Nørregade 14.

Onsdag den 17. kl. 10.00-16.00. Symposium The Moravian Church's culture and music life. Søstrehuset.

Onsdag den 17. kl. 17.00-18.00. Musik fra brødremenigheds kor. Messingmusik fra brødremenighedens musikarkiv. (Kirkepladsen foran Brødremenighedens Kirke og Søstrehuset).

Onsdag den 17. kl. 20.30-22.30. Åbningskoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester. Brødremenighedens Kirkesal.

Torsdag den 18. kl. 16.00-18.00. Lyden af 1700-tallets Christiansfeld. Haver, gader, gårde og pladser. Gratis adgang.

Torsdag den 18. kl. 18.30-19.30. Folkemusikkens nærvær. Søstrehusets korsal. Gratis adgang.

Torsdag den 18. kl. 20.00-22.00. German Brass: Around the World. Brødremenighedens Kirkesal.

Fredag den 19. kl 20.00-22.00. Artemis kvartet med Beethoven og Dvorák. Brødremenighedens Kirkesal.

Fredag den 19. kl 22.30-23.30. Jazz og salmer. Søstrehusets korsal.

Lørdag den 20. kl. 14.00-16.00. Det Lettiske Radiokor - overstigning af tid og grænser. Brødremenighedens Kirkesal.

Lørdag 20. kl. 20-22. Lieder og ballader. Brødremenighedens Kirkesal.

Søndag den 21. kl. 10.00-11.00. Musikgudstjeneste. Brødremenighedens Kirke. Gratis adgang.

Søndag den 21. kl. 12.00-13.00. Troens horisonter - diversitet i tro, tid og klang. Søstrehusets korsal.

Søndag den 21. kl. 13.45-14.00. Christiansfeld basunkor. Kirkepladsen foran Brødremenighedens Kirke. Gratis adgang.

Søndag den 21. kl. 14.00-15.00. Kærlighedsmälti - Rekonstruktion af en 'festsalm'. Brødremenighedens Kirke. Gratis adgang.

SØNDAG DEN 21.

Dansk Mølledag kl. 10-17 på Sillerup Mølle. Sillerup Møllevej 35. Med indvilelse af nyrenoveret mølle, bading, underholdning og løpe kræmmer marked.

Søndag den 21. kl. 15.00. Canto Ostinato - et moderne stykke musik som en spirituel begivenhed. Musikken er skrevet af den hollandske komponist Siemon Ten Holt i 1967. Et ritual, en koncert om tid, rum og evig bevægelse, hvor den kristne kultur møder den islamiske kultur. Tyrstrup kirke.

Torsdag den 25. kl. 19.00-ca. 22.00. Aftentur til Christinero. Mødested P pladsen for Bulladen (før indkørsel til GL. Præstegårdsvej 16)

Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Onsdag den 28. kl. 13-16. Byrundtur. Christiansfeld 1864-1920, med mange spændende oplevelser. Man mødes på kirkepladsen ved Tyrstrup kirke. Der afsluttes med sønderjysk kaféfejring på Brødremenighedens hotel. Kaffepris 138,- Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Onsdagene den 1., 8., 15., og 22. kl. 13.00. Lunch time koncerter med Corde di giola. Haderslev Bymuseum, Slotsgade 22, Haderslev. Nyt program hver gang, varighed 30-40 minutter. Madpakker kan nydes i gården eller i caffen. Kaffe kan købes. Gratis adgang.

Søndag den 28. juni 2014 kl. 14.00. Eftermiddagstur til Christinero. Mødested P pladsen for Bulladen (før indkørsel til GL. Præstegårdsvej 16) Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 2. kl. 14.00. Rundvisning på Skamlingsbanke. Mødested P pladsen. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 2. kl. 19.00. Rundvisning på Skamlingsbanke. Mødested P pladsen. Voksne 60,00 børn gratis.

Onsdag den 15. kl. 14.00. 1700-tals historiske strømninger med fokus på Christiansfelds arkitektur. Mødested Christiansfeld centret Nørregade 14. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 15. kl. 14.00. Eftermiddagstur til Christinero. Mødested P pladsen for Bulladen (før indkørsel til GL. Præstegårdsvej 16) Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Onsdag den 19. - fredag den 24. kl. 10.00-18.00. Kreative dage. Kunsthåndværkere i Hejlsminde forsamlingshus Hanevej 1. Der kan købes kaffe og kage. Gratis adgang.

Onsdag den 22. kl. 14.00. 1700-tals historiske strømninger med fokus på Christiansfelds arkitektur. Mødested Christiansfeld centret Nørregade 14. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 23. kl. 19.00-ca. 22.00. Aftentur til Christinero. Mødested P pladsen for Bulladen (før indkørsel til GL. Præstegårdsvej 16) Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Søndag i Enkehuset, Nørregade 16. Åbningstider: Mandag lukket. Tirsdag - lørdag 10.00-16.00. Søndag - 13.00-16.00.

Museet i Enkehuset, Nørregade 16. Åbningstider: Mandag lukket. Tirsdag - lørdag 10.00-16.00. Søndag - 13.00-16.00

JULI

Sillerup Mølle TURISTDAGE: tirsdage fra 30/6-25/8 2015 kl. 10.00-13.00

Demonstration af Møllen i arbejde på dansk/tysk (hvis vinden tillader det). Børnene bager deres eget brød fra kl. 10.30.

Der afsluttes med kaffe/sodavand og nybagt brød incl. i prisen. Voksne 70 kr. Børn. 40 kr.

Onsdag den 29. kl. 14.00.

1700-tals historiske strømninger med fokus på Christiansfeld kirkepladsen og haver. Mødested Christiansfeld centret Nørregade 14. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 30. kl. 19.00.

Rundvisning på Skamlingsbanken. Mødested P pladsen. Voksne 60,00 børn gratis.

Torsdag den 30. kl. 18.15.

"Felderlebet" Motionslab Christiansfeld løbeklub, 5 km, 10,7 km, ½ maraton og børnelab på 2,7 km. Der løbes med chip. Medaljer til alle børn, og fine præmier til hurtigste løbere, og på udtrukne startnumre. Start Kongengade 7, Christiansfeld.

Yderligere oplysninger hos formanden tlf. 20115745. Tilmelding på www.run2u.dk.

Torsdag den 30 - lørdag den 1 august.

Danmarks hyggelyste vinfestival. Se side 12 og 26.

Fredag den 31. kl. 19.30.

Historisk koncert med Corde di giola. Haderslev Bymuseum, Slotsgade 22, Haderslev. Der er mulighed for at købe en historisk menu for koncerterne. Henvedelse Haderslev Bymuseum tlf. 7453 0858. Underholdende koncert med musik, sang og opera samt teaterindslag og overraskelser fra tiden 1870 - 1900, med soprani Maria Johannsen og detrene Anne på cello og Giuly på violin.

AUGUST

Museet i Enkehuset, Nørregade 16
Åbningstider: Mandag lukket.
Torsdag - lørdag 10.00-16.00

Søndag - 13.00-16.00

Sillerup Mølle. Sillerup Møllevej 35, 6100 Haderslev
Sillerup Mølle åben hver søndag, til søndag den 30. august, kl. 13.00-17.00.

Sillerup Mølle TURISTDAGE: tirsdage til 25/8 2015 kl. 10.00-13.00

Demonstration af Møllen i arbejde på dansk/tysk (hvis viden tillader det). Børnene bager deres eget brød fra kl. 10:30. Der afsluttes med Kaffe/sodavand og nybagt brød incl. i prisen. Voksne 70 kr. Børn 40 kr.

Torsdag den 6. kl. 14.00.

Eftermiddagstur til Christinero. Mødested P pladsen for Bulladen (før indkørsel til GL, Præstegårdsvæj 16) Husk kaffekurven. Voksne 60,00 børn gratis.

Fredag den 7. og fredag den 14. kl. 19.30.

Historisk koncert med Corde di giola. Haderslev Bymuseum, Slotsgade 22, Haderslev. Der er mulighed for at købe en historisk menu for koncerterne. Henvedelse Haderslev Bymuseum tlf. 7453 0858. Underholdende koncert med musik, sang og opera samt teaterindslag og overraskelser fra tiden 1870 - 1900, med soprani Maria Johannsen og detrene Anne på cello og Giuly på violin.

Søndag den 23. kl. 15.00

Opera på Skamlings. Det Kongelige Teater med højdepunkter fra den kommende sæson indenfor Ballet, Opera og Skuespil. Skamlingsbanken. Gratis adgang. www.musikkolding.dk

SEPTEMBER**OKTOBER****SØNDAG DEN 29. KL. 14.30-16.30.**

Juletur til Christinero. Start Prætorius Torv. Pris 30,00. Juel Nielsen tlf. 7456 1327 eller Smuksakk tlf. 2162 2839.

Torsdag den 29. kl. 20.

Kirkemusical af Krista Revsbech. Søstrehusets Korsal, Nørregade 14, Christiansfeld. Læs mere under fredag den 30.

Fredag den 30. kl. 20.

Kirkemusical af Krista Revsbech. Søstrehusets Korsal, Nørregade 14, Christiansfeld. Krista Revsbech har skrevet et kirkemusical i anledning af 600-året for den tjekkiske kirkeresformat, Jan Hus, der blev brændt som kættær i 1415. Sangere fra Brødreminighedens Kirkekor, Tyrstrup Kirkes Kor KørNør og Aller-Fjelstrup Sognekor medvirker med dirigent Kirsten Iversen.

NOVEMBER**Tirsdag den 3. kl. 19 - 21**

Foredrag med salmedigtiger Iben Krogsdal. »Vi som er søgende«. Tyrstrup kirke.

Torsdag den 5. kl. 20.00.

Kirkemusical af Krista Revsbech. Fjelstrup kirke. Læs mere under den 30. oktober.

Lørdag den 14. kl. 09.15.

Gospel workshop kl. 09.15 med efterfølgende koncert kl. 17.00 med Rune Herholt (kendt fra Gospel Brothers). Tyrstrup kirke, Haderslevvej 7.

Lørdag den 21.

På sporet af Julen. EVENT På sporet af Skamlings og Hejlsminde. Læs mere om den konkrete aktivitet på www.paa-sporet-at.dk.

Søndag den 29. kl. 17.00.
Hosianna gudstjeneste. Brødreminighedens kirke.

DECEMBER**Søndag den 6. Julebagedag. kl. 13.00-16.**

Sillerup Mølle. Sillerup Møllevej 35. Med salg af brød, kaffe, æbleskiver, gløgg og kager. Julemanden kommer - kom og vær med til at finde ham. Sillerup Mølles Hjemme side: www.sillerupmøelle.dk

Lørdag den 19. kl. 15.00.
Historisk julekoncert med Corde di gioia. Festsal Den Gamle Katedralskole, Gåskærgade 28, Haderslev. (indgang fra gården)

Søndag den 20. kl. 15.00.
Historisk julekoncert med Corde di gioia. Festsal Den Gamle Katedralskole, Gåskærgade 28, Haderslev. (indgang fra gården)

Christiansfeld Festival 17.-21. juni 2015

 Christiansfeld vil sprudle af liv og aktiviteter, når den første Christiansfeld Festival foregår for Sankt Hans i år. Brødreminigheden, som etablerede byen Christiansfeld i 1773, havde allerede oparbejdet en righåndig musiktradition, som de havde

bragt med sig fra moderbyen Herrnhut. Både religiøs og verdslig musik fik stor betydning for den musiktradition, som opstod i byen.

I dag har Brødreminigheden et stort musikarkiv med håndskrevne noder helt tilbage fra byens grundlæggelse.

Dette ukendte arkiv, vil Christiansfeld gerne delagtiggiøre hele verden i, og derfor gennemføres den første internationale musikfestival med et højt kunstnerisk niveau med internationalt kendte musikere, der tager udgangspunkt i Brødreminighedens musikarkiv.

Billetter til koncerter kan købes på Christiansfeld Centret eller Billetten.dk.

Hos Christiansfeld Centret kan man få yderligere oplysninger om festivalen, lige som hjemmesiden www.christiansfeldfestival.dk rummer mange oplysninger.

Christiansfeld Festival vom 17. - 21. Juni 2015

 Christiansfeld wird in diesem Jahr, gleich vor St. Hans, während des ersten »Christiansfeld Festival's« nur so an Leben und Aktivitäten sprudeln. Die Brüdergemeine, die die Stadt Christiansfeld im Jahr 1773 gründete, hatte bereits vorher, in ihrer »Geburtsstadt

»Herrnhut«, eine reichhaltige Musiktradition entwickelt, die nun hierher mitgebracht worden war. Sowohl die religiöse als auch die weltliche Musik erlangten in der Stadt eine wesentliche Bedeutung und trugen zu ihrer Musiktradition bei.

Noch heute verfügt die Brüder-

gemeine über ein großes Musikarchiv, teils aus handschriftlichen Noten bestehend, die noch aus der Gründungszeit der Stadt stammen. Dieses weitgehend unbekannte Archiv möchte Christiansfeld nun aller Welt zugänglich machen und führt deswegen das erste internationale

Musikfestival durch, auf einem hohen künstlerischen Niveau, mit internationalem anerkannten Musikern und auf der Grundlage des Musikarchivs der Brüdergemeine. Die Konzertkarten kann man im Christiansfeld Center kaufen oder über Billetten.dk erwerben. Im ChristiansfeldCenter kann

man auch weitere Informationen im Hinblick auf das Festival einholen. Die Homepage www.christiansfeldfestival.dk enthält ebenfalls ein Reihe von Erläuterungen.

9.11 APPENDIX K – Nomination Letter

FRONT OF DUBLESIDED LETTER

This letter was sent out some time before the UNESCO nomination on July 4th 2015.

By Kolding municipality

Kære Christiansfelder

Din by er kommet et skridt nærmere en plads på den prestigefyldte UNESCO Verdensarvsliste.

Christiansfeld har længe været kandidat til at blive indskrevet på den prestigefyldte liste. Det betyder, at der ved det næste møde i UNESCO-komiteen, som holdes i Bonn fra d. 28.juni-5.juli 2015 skal tages endeligt stilling til, om Christiansfeld fremover må betegnes som verdensarv.

Hvis det sker, vil det også ændre Christiansfeld. Fra tidligere steder viser erfaringerne, at turister og nysgerrige strømmer til. En UNESCO udnævnelse har høj status, og derfor vil det være forventeligt, at endnu flere turister end i dag kommer på besøg.

Det er noget, som vil gavne hele byen både på omdømme og i handelslivet. Et godt handelsliv er en fordel for alle i byen.

Det er en oplagt mulighed for at vise Christiansfeld frem. I der allerede bor i Christiansfeld bliver værter. Det er jer, der kan blive stoppet på gaden, og blive udspurgt af gæster og turister. Det er jer, der afgør, hvilket indtryk andre skal have af vores by.

Christiansfeld rummer et hav af interessante fortællinger, både om historien, byplanen og Brødremenigheden. Det vil Christiansfeldcentret gøre alt for at få frem i lyset. Derfor vil der også i forbindelse med en sådan udnævnelse, blive arrangeret ekstra rundvisninger og en udstilling, der fortæller Christiansfelds historie. Derudover er det selvfølgelig noget, der også skal fejres lokalt. Derfor er kommunen sammen med Forum Christiansfeld ved at arrangere, hvad der skal ske, hvis drømmen om at blive UNESCO går i opfyldelse.

Lige nu venter vi i spænding på UNESCO komiteens afgørelse. Men for at forberede Jer så godt som muligt, har vi lavet en beskrivelse af hvad UNESCO er, og hvilke planer vi allerede nu har i forhold til Christiansfeld.

Sammen kan vi få hele verden til at forstå, hvor speciel Christiansfeld er, og hvorfor der er tale om verdensarv.

Venlig hilsen

Jørn Pedersen
Borgmester, Kolding Kommune

Christiansfeld som verdensarv

BACKSIDE OF THE LETTER

Christiansfeld blev grundlagt i 1773 af Kong Chr. d. 7, der gav tilladelse til en fristad på den kongelige avlsgård Tyrstrupgårds jord. Byen er opkaldt efter monarken og stedet, Christian og feld, der blev til Christiansfeld.

Byen blev etableret af Herrnhuterne, som stod bag den fornyede brødrekirke. Christiansfeld er en af de første byer i Danmark, som blev arkitekttegnet med en overordnet byplan. Alt i byen var nøje planlagt, før byggeriet gik i gang.

Kendetegnende ved Christiansfeld er, at Kirkepladsen er centrum, og at midten består af to parallelle gader. Akkurat samme model, som blev brugt ved byggeriet af de andre Brødremenighedsbyer, men i dag er Christiansfeld en af de bedst bevarede.

Byen er indstillet til UNESCOs Verdensarvsliste på grund af den særlige og regulære byplan, arkitektur og bemærkelsesværdige helhed. Christiansfeld er ikke et museum, for nye generationer har taget over. Men husene, og livet der blev levet i dem, fortæller en historie, der er værd at værne om. Derfor er byen nu indstillet til verdenskulturarv.

I løbet af de seneste år er der dog sket en omfattende restaurering, blandt andet er Søstrehuset blevet restaureret. Samlet er Christiansfeld blevet restaureret for 264 millioner kroner ved hjælp af donationer fra A.P. Møller fonden, Augustinusfonden, Kulturstyrelsen og Realdania samt Brødremenigheden og Kolding Kommune.

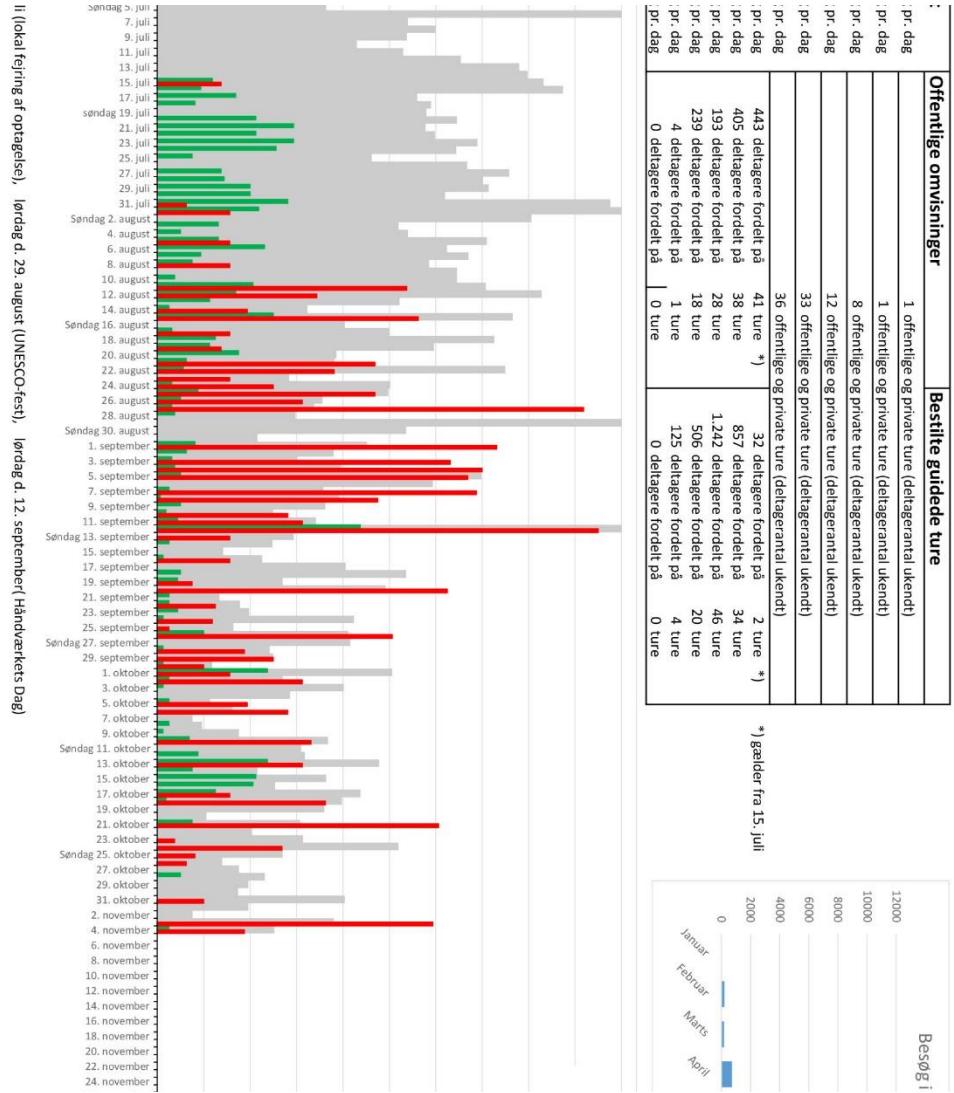
Verdensarvskonventionen har til formål at bevare verdens enestående natur- og kulturarv. Og der stilles skræppe krav til stederne for at blive optaget. Der er 1007 steder i verden, heraf blot fem i Danmark, der har denne status. I begyndelsen af juli ved vi om Christiansfeld kommer på den verdensomspændende liste. Hvis det sker, skal det selvfølgelig markeres for alle i Christiansfeld.

Mandag d. 6. juli bliver derfor en ganske særlig dag, her inviteres alle til havefest og eftermiddagskaffe på Kirkepladsen fra kl. 15-17, uanset hvilket svar vi får.

Kolding Kommune har allerede i gangsat en række ting:

- Parkeringspladsen ved Aldi udvides, så der bliver plads til busser og turister
- Der kommer skilte op, der henviser turisterne til Christiansfeld Formidlingscenter og Turistbureau
- Der laves en demonstrationshave, så man kan se den traditionelle brødremenighedshave, og vores skoleelever kommer til at bruge den.
- Der sendes en delegation til Bonn for at præsentere hvorfor byens skal på Unescos liste
- Hvis Christiansfeld bliver udnævnt afholdes der en officiel markering i slutningen af august.

9.12 APPENDIX L – Guests in the Christiansfeld Centre

9.13 APPENDIX M – General Interview Guide

Generel Interview Guide

Faktuelle introduktions spørgsmål:

- Hvad har i gjort for at gøre Christiansfeld mere troværdig som Herrnhuter by?
- Hvad har i gjort for at genoprette bylivet i Christiansfeld i forhold til at gøre byen mere tro til den originale by oplevelse?
- Har i gjort nogen tiltag i forhold til kirken og indbyggerne?
 - Hvordan har de reageret på dette? /ved du hvad syntes de om dette?
- Hvad har i af potentielle planer for byen?
- Hvad er jeres mål med at gøre dette?
- Hvorfor har i valgt at blive en del af UNESCO? / Hvilken gavn eller formål har det for jer og byen?

Autenticitet

- Hvordan opfatter du/i autenticitet?
 - Udforsk og stil uddybende spørgsmål ud fra
 - Objective:
 - Constructive: (FX: har UNESCO nogen indflydelse på autenticitet?)
 - Existential: (FX: Indlevelse i bylivet/historie/religionen?)
- Hvordan opfatter du Christiansfelds autenticitet?

- Hvordan tror du turister opfatter Christiansfelds autenticitet før og efter ankomst?
- Hvordan tror du at din/jeres opfattelse af autenticitet har indflydelse på turister?
 - Tror du din/jeres opfattelse af autenticitet er anderledes end UNESCO/Beboere/andre interesser?
- Tror du din/jeres opfattelse af autenticitet er anderledes eller hænger sammen med UNESCO?

Andre potentielle spørgsmål/noter:

Med jeres potentielle eller fastlagte planer for byen – hvad tror du de vil gøre for byens autenticitet / turistens oplevelse for byen? Vil de føle det er noget ægte? Vil de føle det er opsat men passende? Vil de føle det hjælper dem med bedre at forstå herrenhutter oplevelsen/bedre indleve sig?

Hvad var jeres tanker omkring autenticitet da I begyndte projektet, havde i gjort nogen overvejelser?

Jeg ser at man i genetableringen af brostensvejene fandt dele af den originale vej og at man ifølge UNESCO rapporten ville integrere det i den nye vej, kender du noget til det? (p. 161 unesco rapport)

Har der været implementerings problemer / modstand fra beboere?

Hvad føler du at tilhørersforhold til christiansfeld/us against the world/ stolthed?

Nyfundet stolthed og autenticitet?

9.14 APPENDIX N – Interview files

All interview files, less the citizen interview are linked below.

If these links do not work and you require the interview files please write to

peter@maag.dk

Use the following shortened link:

<https://goo.gl/ZakHkR>

9.15 APPENDIX O - Abbreviations

WH	World Heritage
WHS	World Heritage Site
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
ICOMOS	International Council on Monuments and Sites
OG/ Operational Guidelines	The operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention
BDM	Brødrevenighedens Danske Mission (Moravian Brotherhoods Danish Mission)

9.16 APPENDIX P – Tentative list application

WORLD HERITAGE CONVENTION
TENTATIVE LIST

Name of country Denmark
 List drawn up by ICOMOS DK
 Date September 1, 1993

NAME OF PROPERTY
 Christiansfeld

GEOGRAPHICAL LOCATION
 Denmark, Southern Jütland (Slesvig)

DESCRIPTION

Christiansfeld is a small town founded in 1772 by the "Herrenhutter" (Moravian brethren) who were called from Sachsen by the Kings government to promote industry and trade. The town has a very regular lay-out and forms a remarkable whole. The houses are all built of yellow brick and are covered with roof tiles. The detailing of all parts of the houses and the craftsmanship is of very fine quality. The succesful mixture of local building traditions with strong influences from Sachsen gives the town a character of its own.

JUSTIFICATION OF "OUTSTANDING UNIVERSAL VALUE"

- Criteria met:

- unique artistic achievement
- outstanding example of succesful mixture of two building traditions
- testimony of a religious community with high standards for its towns and buildings

- Assurances of authenticity or integrity:

- meeting the test of authenticity in design, materials and workmanship
- highly protected through legislation, the majority of buildings are listed under the Protection of Buildings Act"
- all public buildings and some private houses are accessible

- Comparison with other similar properties:

- without comparison in the region
- best preserved town of all of the Herrenhut Community